

ISEINA KAS SEREDA
 BROOKLYN, N. Y.
 Pensiunato metas:
 Sovietijos Valstijose... \$2.00
 Europoje ir kitur... \$3.00
 Kanadoje... \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus
 Prenumerata metams skaitosi nuo
 laiko užrašymo, ne nuo Naujų
 Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite
 laišku.
 J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

V I E N Y B Ę
 L I E T U V N I N K Ū



THE LITHUANIAN WEEKLY
 "Vienybė Lietuvių"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY
 BROOKLYN, N. Y.
 Yearly subscription rate
 In the United States... \$2.00
 To Foreign Countries... \$3.00
 To Canada... \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to
 the publishers:
 J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 Brooklyn, New York.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 24.

Brooklyn, N. Y. 12 d. Berželio (June) 1912 m.
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3—RD, 1879.

Metai XXVII.

TĖV. MYL. DR. TES V. SEIMO
 PROTOKOLAS.

Tėvynės Mylėtojų Draugystės V. seimo, laikyto 4 d. berželio 1912, Brooklyn, N. Y. P. Draugelio svetainėje.

Prieš atidarymą seimo — seimo rengėjų atstovas p. A. Ramanauskas pasveikino čia susirinkusius delegatus ir perstatė atidarymui seimo V. Daukšį.

Sesija I.

I. Seimą atidarė Tėvynės Mylėtojų Draugystės prezidentas V. Daukšys 8:30 val. vakare.

1. Prezidentas perstatė komisiją iš Juozo Ambraziejaus ir A. J. Ramanausko priėmimui pasiuntinių mandatų.

Paskirta p-lė Ona Karaliūtė priseginti nariams pasiuntinystės ženklelius.

Delegatų išviso atsiųsta nuo 16 kuopų, 34 delegatai. Atsiuntė šios kuopos.

2 kp. Union City, Conn.: T. Ratkevičius.

3 kp. Brooklyn, N. Y.: K. Jankevičius, O. Karaliūtė, J. V. Lutkauskas, A. J. Ramanauskas, K. Čiuberkis ir J. Ambraziejus.

4 kp. Philadelphia, Pa.: V. Daukšys, T. Astramskas.

5 kp. Waterbury, Conn.: A. J. Povilaika, J. Žemantauskas, V. Leščinskas.

7 kp. Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas.

9 kp. Pittsburgh, Pa.: P. Volungevičius.

20 kp. Cleveland, Ohio: A. Šimkūnas.

22 kp. Chicago, Ill.: S. Tananevičius, F. Bradchulis.

24 kp. Pittston, Pa.: V. Gradeckas.

25 kp. Shenandoah, Pa.: J. Valaitis, M. Mastanskas, St. Vitaitis, St. Gegužis.

32 kp. Plymouth, Pa.: Zalieckas.

37 kp. Chicago, Ill.: V. Valiukkas.

41 kp. Newark, N. J.: M. Ambrozevičius, V. Truska.

43 kp. New York, N. Y.: V. Viltrakis.

52 kp. Rochester, N. Y.: P. Petronis.

131 kp. Stamford, Conn.: T. Laukevičius.

122 kp. New Philadelphia, Pa.: J. Bendoraitis.

81 kp. So. Boston, Mass.: K. Jurgeliūnas.

11 kp. Baltimore, Md.: P. Česna, J. Galinaitis.

2. Prezidentas po trumpai įžangai suteikė estradą liuosnoriams, kurie norėjo šį-tą pakalbėti delei tos priežasties, kol sutarkys mandatus.

Kalbėjo: A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass. ir P. Petronis iš Rochester, N. Y. Kalbėtojai trumpai apibriežė TMD. tikslus ir kokiais jį keliais turi eiti ateinančiais metais prie liaudies švėti-

mo, leidžiant moksliskus raštus ir kitokiais būdais, nes pakol kas pas mus amerikiečius TMD. tėra vienintelė didžiausia liaudies švietimo draugija. P. Petronis pabriežė, kad TMD. vyriausiu tikslu lai dabar būtų leisti lietuviškų rašytojų surinktinius veikalus-raštus.

3. Seiman pribuvo Pildomosios Tarybos nariai: 1) V. Daukšys prez., 2) Jonas Žemantauskas sekretorius, 3) A. I. Povilaika, išdininkas.

4. Priimti mandatai.

5. Seimo vedėju išrinkti: Pirmininku A. Ramanauskas iš Lawrence, Mass., pagelbininku S. Gegužis iš Shenandoah, Pa., I. raštininku S. Tananevičius iš Chicago, Ill. II. rašt. Laukevičius.

6. Išrinkta kningų peržiūrėtojai: P. Petronis, J. Galinaitis ir K. Jankevičius.

7. Presos komisija: J. Ambraziejus, Petronis ir V. Leščinskas. Maršalai: V. Viltrakis ir K. Čiuberkis.

8. Pirm prisaikimino delegatų per V. Daukšį — išrinktiems seimo vedėjams užėmus savo vietas tapo skaitytas protokolas IV. TMD. susivažiavimo laikyto Baltimore, Md., 1911.

Protokolas tapo priimtas.

Tapo skaitytas centro raštininko raportas. Priimtas tapo su patarimu padaryti iš jo ištraukas, kurias būtų galima apkalbėti sesijose. Po to buvo skaitytas centro sekretoriaus raportas. Raportas tapo priimtas. Pasirodė, jog šimet TMD-tė pasididino apie 500 narių. Paskutinios buvo skaitytas centro išdininko raportas. Raportas tapo priimtas.

I. Sesija užsitarė 11 val. vakare.

Sesija II.

Tapo atidaryta 6-tą dieną berželio, 8 valandą vakare. Sie delegatai nepribuvo: J. V. Lutkauskas, K. Čiuberkis, T. Astramskas, V. Leščinskas, P. Bendoraitis ir P. Česna. Tapo priimti dar du delegatai: 23 kuopos iš New Britain, Conn., V. Vinikaitis ir gi nuo 23 kp. iš New Britain, Conn. Jonas Skritulskas.

Perskaitytas I. sesijos protokolas, kuris tapo priimtas.

Skaitytas literatiško komiteto raportas. Priimtas su tuom pataisymu, kad iš jo padaryti ištraukas, kurias būtų galima apsvarstyti sesijose.

Skaitytas kningų peržiūrėtojų raportas, kuris tapo priimtas.

9:30 F. P. Bradchulis atsiprašė atleisti jį nuo tos sesijos.

Buvo skaityti laišakai su linkėjimais, nuo J. Dagio 5 pk. Lawrence, Mass.: jis prisituntė \$1.00 TMD. išdui.

Skaitytas laiškas iš Cicero, Ill. nuo 118 kp. TMD. būk jų kuopa negavusi D-ro Vinco Kudirkos raštų. Po trumpų diskusijų nutarta palikti ant apsvarstymo

centro valdybos.

Sutarkymui kuopų įnešimų sekretorius perskaitė kuopų įnešimus.

Sutarta, kad apsvarstyti kuopų įnešimai, skaitant juos skyrium. Iš tarpo apsvarstytųjų kuopų įnešimų tapo priimti sekantieji:

1) 37 kp. Leidžiant TMD. raštus, privalo turėti sprendžiamąjį balsą centro valdyba, o ne vien literatiškas komitetas.

2) 25 kuopa įneša, kad kningų persiuntimo lėšas kuopos pačios užsimokėtų.

3) 28 kp. įnešė, kad sekretoriui mokėti \$150.00 metinės algos, bet diduma nutarė mokėti 75.00 metams.

Tos pat kuopos: Iširti kad jų kuopa pripažinti ant 114 narių, nes tiek yra pilnai užsimokėjusių, o ne 90 narių.

4) 41 kp. įnešė, kad kningų turtas būtų apsaugotas nuo ugnies, pavesta centro valdybai.

5) 5 kuopa įnešė, kad kun. J. Žilinsko ir Dr. A. Garmaus raštai, dabar esant spaudoje tai nors 2/3 būtų apdarytų, o nariai, kurie norės gauti apdarytas kningas, turės už apdarus primokėti.

6) 5 kuopa įnešė pagaminti atskirus lapelius, kur būtų agituojama mūsų TMD.

Tos pat kuopos įneša, išreikšti padėką „Vienybės Lietuvių“ redakcijai už patarnavimą TMD. organui ir paduoda įnešimą seimui, jog ir ant toliaus palikti organui „VL.“ įeigu jį apsiims.

Išrinkta pasikalbėti su „V. L.“ leidėjais komisija: V. Daukšys centro pirmsėdis ir P. Petronis daryta.

11 val. vakare antra sesija uždaryt.

Sesija III.

Sesija atidaryta berželio 8 d. 9 val. išryto.

Atidarius sesija persaukta delegatų vardai, nepribuvo sekantie: T. Ratkevičius, J. V. Lutkauskas, J. Valutis, V. Valukas, P. Česna, J. Skritulskas.

Perskaitytas II. sesijos protokolas; tapo priimtas.

Skaitytas kningiaus TMD. J. Simanavičiaus raportas ir priimtas.

Toliaus seimas padarė sekančis nutarimus:

1. Kad pardavinėjimas TMD. kningų būtų vedamas su Centro sekretoriaus žinia.

2. Kad visus piningus už perduotas TMD. kningas centro kningus perduotų išdininkui, ir kad visi iškaščiai kningiui būtų išmokami per Centro Valdybą, pagal priduotas bilas.

3. Kad Centro Valdyba išrinkt tam tikrą Komisiją peržiūrėjimui TMD. kningų ir išdavimui pilno raporta.

4. Paprasti išmokėjimai, kokie būtų, pavesta Centro Valdybai nelaukiant seimo.

5. Komisija praneša, kad „Vienybė Lietuvių“ redakcija apsiims ir ant toliau būti TMD. organu, bet redaktorių TMD. paskirs Literatiškas Komitetas iš savo tarpo. Komisijon raportas priimtas.

6. Patarimai Literatiškojo Komiteto kaslink išleidimo raštų. Pataria išleisti šiais jubilėjų metais: 1913 m. kun. A. Drazdausko; 1914 m. — Kristijono Duonelaičio ir 1918 m. — S. Daukanto; tas priimti Centro Valdybos žiniai.

7. Priimtas TMD. pirmininko patarimas, kad rengti paskaitas, referatus, prakalbas kuopose — žodžiu — budinti dvasią prie bendro apšvietos darbo.

8. Išleidimą ankstyvesnių L. Šerno raštų pavesta Centro Valdybai ir Literatiškam Komitetui.

9. Išleidimą Jubilėjinio leidimo 15-kos metų gyvavimo TMD. pavesta Centro Valdybai.

10. Remiantis ant nutarimų 3-čio TMD. seimo patarta Centro Valdybai, kad tos draugijos, kurios aukavo išleidimui Dr. V. Kudirkos raštų, o jų iksiolei negavo, nevilkinant būtų užganādinta jų reikalavimai.

11. Nutarta, kad knopų įnešimai organizacijos labui būtų perduota Literatiškam Komitetui.

12. Prisiųsta per kuopas projek tai išleisti sekančius veikalus:

a) Vokiškai-Lietuvišką ir Lietuviškai-Vokišką žodynelį.

b) Brolių Juškevičių raštus.

c) Encyklopediją.

d) Dr. V. Kudirkos muzikališkus veikalus.

Išleidimas minėtų veikalų pavesta apsvarstymui Centro Valdybos, išskirianč encyklopediją, kurios leidimą atidėta tuom tarpu į šalį, iš tos priežasties, kad tai yra per didelis darbas, o tuom laikų reikalinga nevilkinant išleisti daug naudingų ir prieinamų veikalėlių, kaip tai visokios rūšies rankvedžių ir tt.

13. Išdininko bondsas turi būti skaitomas nuo 15 d. berželio 1912 metų.

14. Kad Centro Valdyba būtų renkama ant 2 metų.

15. Kad pasirūpinti surinkt ir išleisti raštus, reikalingus šeimynose moterims.

16. Kad paaukotą siuvamąją mašiną, kuri randasi Worcester, Mass. Centro Valdyba apverstų ant piningu.

17. Skaityta laiškas moksleivio Avizienio iš Prūsų, prašančio piningiškos paramos; patarta jam kreiptis į moksl. šelpimo draugijas kaip: Aušra ir kitos.

18. Tarpe kitų svečių, atsilankusių i TMD. seimo posėdžius buvo ir visuomenei žinomas veikėjas Dr. J. Šliupas, kuris patarė, kad visokių rūšių ir pažvalgų organizacijos stengtųsi koncentruotis į vieną didelę organizaciją ir aplenkiant savo draugovių pama-

tinius įstatymus dirbti išvien del pakėlimo apšvietos ir gerovės. —

19. Apvarsčius plačiau pareigas Centro Sekretoriaus, nutarta atsaukti II. sesijos nutarimą, ir pernaują nutarta, kad sekretoriui būtų mokama ne \$75, bet \$100 — priimta 13 bals. prieš 6.

20. Priejus prie rinkimo Centro Valdybos nutarta kandidatus įvardyti viešai, o rinkti slaptu balsavimu.

Pasekmės balsavimo sekančios: a) Prezidentu pasiliko sekančiam metui V. Daukšys iš Philadelphia, Pa. Gavo 21 balsą, o jo pagelbininku Pr. Butkus iš Chicago, Ill. Gavo 7 balsus.

b. Ant sekretoriaus buvo pastatyta 3 kandidatai. Jonas Žemantauskas gavo 20 balsų. M. Duda — 4. V. Leščinskas — 3.

Tokiū būdu sekretorium pasi-liko J. Žemantauskas iš Waterbury, Conn.

21. Išdininku vienbalsiai tapo išrinktas A. Povilaika iš Waterbury, Conn.

22. Kasos globėjais tapo patvirtinti vienbalsiai tie patys, ką ir perėitą metų tarnavo: J. Trečiokas ir N. Želvis.

23. Knigium TMD. tapo išrinktas V. Mišeika iš Chicago, Ill.

24. Atsiskius nariui Literat. Kom. p. Laukiui į jo vietą tapo išrinktas p. B. K. Balutis.

Tokiū būdu sekančiam metui Literat. Komit. susidės iš sekančių ypatų: V. S. Jokubynas, B. K. Balutis ir J. Gabrys — Europoj.

25. Seimas davė patarimą Centro Valdybai ir Liter. Komit. kvesti už redaktorių p. Baluti.

26. Nutarta, kad Centro Valdybos visi raštai eitų tiesiai į redakciją nekludžius Literat. Kom., o tik korespondenčijos ir straipsniai kuopų ir pavienių ypatų turi būt siunčiami TMD. redaktoriui.

27. Organu TMD. vienbalsiai ir su padėka priimta „Vienybė Lietuvių“.

Seimas ištarė J. Simanavičiui padėkavonę už ypatingai uolų pasidarbavimą del labo Tėvynės Mylėtojų Draugijos.

1:10 po pietų seimas tapo uždarytas, pirmiau prisaikinus naujai išrinktuosius i centro valdybą.

Seimo vedėjai: Pirmininkas **A. Ramanauskas**, I. Raštininkas **S. P. Tananevičius**, II. Raštininkas **T. Laukevičius**.

Geresnė meilė, negu rūstybė, Daugiau prietelių tur malonybė;

Daugiau naudosi ranką paduodams, Negu su kumsčia į žandą duodams.

Kas moksle žengia paakiui, o dorybėje atsilieka, tas eina labiau atgal, negu priekin.

Susivienijimo
 Lietuviu Amerikoje
 XXVII seimas.

(Tąsa iš 23 N.)

Sesija III.

Brooklyn, N. Y. Trečioji sesija atidaryta 9:10 val. ryto, 4 d. berželio. Sesiją atidarė seimo pirmsėdis St. Gegužis.

1) Delegatų persaukimas. Šiton sesijon pribuvo du nauji delegatai: A. Kubilius 193 kp. iš Amsterdam, N. Y. ir M. M. Račiūtė-Hermanienė 126 kp. iš New Yorko.

2. Skaitymas pirmos, iš 3 d. berželio, 27-to Susiv. Liet. Amerikoje seimo, sesijos protokolo.

a) Skaitymas antros, tos pačios dienos, sesijos protokolo.

b) Pirmsėdis pastebi, jog vienas mandatas priduota be antspaudu ir vienos ypatos parašais pasirašyta po juo. Delegatas paaiškina, kad kuopa, iš kurios jis siųstas, antspaudu neturinti.

3. Centro išdininko raportas. Raportas priimtas.

a) Išdo globėjai išduoti raportų nepribuvo.

b) Nepribuvo nei gi daktaras-kvotėjas savo raporto išduoti.

Gauta „Kovos“ ingalioto reporterio A. Purvio laiškas, ingaliojantis jį dalyvauti visuose viešuose lietuvių susirinkimnose. Reporteris priimtas.

4. Skaitymas laiško K. Lazauko iš Boston, Mass. nuo D. L. K. Ytauto draugijos. K. Lazaukas mirdamas palikęs testamentą, kuriame prie liudininkų pažymėta, kaip jo posmerstinė turi būti sunaudota.

a) Atidėta ligi kol bus svarstomi posmerstinė reikalai.

5. Stovio komisijos — A. Žolyno ir J. Bendoraitio raportas. Nieko beveik neveikta.

a) Finansų komisijos raportas.

b) Apšvietos komisijos raportas nesant tos komisijos narių — nebuvo.

c) Literat. komit. raportas. Perskaito jį stud. Klimas. Raportas priimtas.

d) Įstatymų komisijos raportas. Skaito V. K. Račkauskas. Pabaigus raportą iškyla diskusijos. P-ni M. Račiūtė-Hermanienė nori paaikinti tūlus dalykus, kurie būk netaip raporte esą užrašyti, kaip tikrai turėtų būti. Vieni reikalauja, kad būtų leidžiama išsireikšti, kiti, kad neleist. Aprireikiška, taip sakant, mažas trukšmelis. Diskusijos uždaryta. Balsuojama ar duoti komisijos mažumai pasiaikinti. Nubalsuota 20-čia balsų prieš 18 bal., kad duoti.

Adv. F. P. Bradchulis įneša, kad laikas būtų skiriamas tam pasiaikininimui — 8 minutes. Neatkreipiama į tai atidžios. — P-ni Rač., Hermanienė pasiprašius bal-

so, sako, jog ji turinti tą pasiaiskinimą susirašius ir norėtų jį perskaityti. Bet jeigu užimtų tasai pasiaiskinimas per daug laiko, jį duotų jį patalpimui „Tėvynėn“.

Pavelyta skaityti. Skaito. Išprašyti raportą pabrėžta, jog šitaisi raštas nėra oficiališkas Konst. Kom. raportas. Užbaigus raportą p-niai Rač-Hermanienei, ima balsą p. Bradchulis ir įneša, kad būtų pažymėta protokole, jog šitas raportas delegatų išklaustytas. Po jo ima balsą p. Mikolainis ir atsakinėja ant jos užmetimų. Jisai paaiškina, kad jis jos pasiūlymą veikiant konst. kom. nepavadinęs beždžionišku, kaip buvo užmetama. P-nas Mikolainis prideda prie p. Bradchulio įnešimo pataisymą, būtent, jog ta korespondencija būtų jai sugražinta, kaipo privatinis dalykas. Prezidentas paaiškina, kad tas pataisymas ne savo vieton. P-ni Rė-Hermanienė toliau užmeta komisijai nemandagumą, kokis buves laike konstitucijos komisijos posėdžių, ypač p. Mikolainis buves labai nemandagus. Jisai išsitaręs net, jog žmogus neturintis 35 metų amžiaus neturįs pretensijos spręsti apie tokius, kaip konstitucijos, reikalus. Tokie žmonės, kurie neturi pažymėto metų skaitliaus esą — nesubrendę. Gi p. Mikolainis pasiaiskino, jog to visai nebuvo, ir, kad tą dalyką jisai tikrai dabar išgirdo iš jos lūpų. — Įnešta arba įnešimas atkartata, jog tasai dalykas — komisijos mažumos — delegatų išklaustytas pasiaiskinimas būtų intrauktas protokolan. Balsavimas. Nubalsuota 24 bal. prieš 10. Patsai pasiteisinimo raštas pasilieka, kaipo dokumentas, ir eina SLA. archivan.

6. Laiškų iš kuopų skaitymas, kurie prisiųsti 27-tam SLA. seimam. Skaito tos komisijos narįs p. Mikolainis. Visose laiškuose iš kuopų siunčiama 27-tam seimui geriausi linkėjimai ir paraginiai vaikyti SLA. labui. Tūlose laiškuose buvo pridėta ir auškų. Auškų šiaip paskirstytos, — žinoma, pačių kuopų. Tautos Namui Vilniuje \$18.50; moksleiviams — \$5.50; Liet. Mokslo Dr-jai Vilniuje — \$1; Prieglaudos Namui — \$1. Reikia pažymėti, kad tai dar ne visos auškos. Tikima, jog dar prisiųs. Tos bus paminėtos tose sesijose, kada bus gautos.

Sesija IV.

Ketvirta sesija prasidėjo 2-rą val. po pietų. Atidarė prez. St. Gegužis.

1. Vardašaukis.

a) Šiton sesijon tapo pridėti du mandatai. Taipgi pribuvo delegatai Žolynas ir Ratkevičius.

2. Raportas Susiv. Liet. Amerikoje advokato p. Lopato. Adv. Lopato paaiškinta, jog Susiv. Liet. Amerikoje bus galima užregistruoti New Yorko valstijon

tiškai ruomet, kuomet SLA. prikalsusys 500 narių su \$1000 apsaugos. Į kitas Amerikos valstijas užregistravimas sako, būsiąs lengvesnis.

a) Užklaustus p. Strimaidėni adv. Lopato: ar galima būtų turėti keletas susiūšelpimo skyrių S. L. A. P-nas Lopato aiškina, kad ne. Turi būti vienas abelnas fondas, iš kurio imama visi pašalpai reikalingi pinigai. Prigulėti galima kokian laipsnui kas nori.

b) Paklaustus: Ar galima susivienijimui užsiimti prekyba — parduvinėjimu laivakorių? Adv. Lopato paaiškina, kad ne galima. Susivienijimas, kaip pašalpinė organizacija, negali užsiimti prekyba.

c) Paklaustus: Ar gali Susiv. spausdinti kningas? P-nas Lopato paaiškina, jog Susiv. spausdinti gali spausdinti įvairiausių spaudos darbus.

d) Įnešta ir paremta, kad priimti adv. Lopatos raportą. Raportas priimta.

3. Išdo globėjo T. Pauksčio raportas. Raportą perskaitė seimo sekretorius S. Vitaitis. Raportas priimta. Skaitlinių listas visai neskaityta.

4. Kningų peržiūrėjimo komis. Raportas. Ši komisija radusi, kad sekretorius kningose randasi \$17.92 (%) nuosimčiuose daugiau, negu išdininko kningose.

a) Įnešta ir paremta, kad raportą priimti. Raportas priimta.

b) Centro sekretorius aiškina, kodėl jo kningose pasidarė tokia klaida. Ta klaida įvyko todėl, kad sekretorius veda savo kningas pagal naują bankos užvestą sistemą, o išdininkas veda pagal senovišką. Taigi ta klaida pasidarė nuosimčiuose.

c) Centro išd. patikrina ir sutinka, kad delei vedimo kningų dviem įvairiomis sistemomis pasidarė ta klaida.

d) P-nas F. P. Bradchulis įneša, kad laikytiesi sekretoriaus kningų. Nubalsuota, kad laikytiesi sekretoriaus kningų.

e) Centro išdininkas protestuoja ir nesutinka iš savęs atpildyti tą klaidą. Jisai sako, jei privers jį atitaisyti tą klaidą užmokant \$17.92c. iš savo kišenės, tai jisai paduosiąs bilą iš senesnių laikų, ir, turėsią jam sugražinti tuos pinigus, kuriuos jisai išmokejė, o niekas jį jam nesugražino.

5. „Tėvynės“ redaktorius V. K. Račkausko raportas. Raportą skaitė seimo sekretorius. Raportas priimtas.

6. Laiškas iš Lietuvos 27-tam seimui, raginantis inkurti Amerikoje grynai tautišką mokyklą. Siūsta nuo vienos švietimo įstaitos, kurios vardo prašo neminėti spaudoje. Pasirašo M. Š.

a) Įnešta ir paremta, kad laiškas buvo išklaustytas ir kad būtų intrauktas į protokolą. Nubalsuota.

b) Seimo vedimo vietą užima p. A. Ramanauskas, vice-prezidentas.

c) Įnešimas, kad padaryti pertrauką ant 10-ties minutų. Įnešimas paremtas ir nubalsuota.

7. Emigrantų komisijos raportas. Skaitė p. V. Ambrozevičius iš Newark, N. J.

a) Įnešta ir patvirtinta, kad priimti. Raportas priimtas.

8. P-nas S. Tananevičius pastebėjo, kad ne visi delegatai.

a) Tvarkos vedėjas patėmijo visiems delegatams, kad išeidami laike sesijų praneštų apie tai.

9. Konstitucijos klausimas.

a) Įnešta ir patvirtinta, jog konstitucija būtų skaitoma, po vieną paragrafą atskirai.

b) Nubalsuota dauguma balsų.

c) Seimo sekretorius skaito konstitucijos projektą. Konsti-

tucijos narįs p. V. K. Račkauskas, perskaitėius projekto paragrafą, po kiekvieno paragrafo, perskaito kuopų pataisymą ir komisijos pastabas.

d) Perskaitėius 6 paragrafą, iškljo debatai. Poni M. Rač-Hermanienė įneša, kad išbraukti vietą, kur paminėta, jog būtų rengiamos tautiškos paskaitos.

e) Darodyta, kad šito padaryti jokiū būdu negalima.

f) Balsuojama už to paragrafo priėmimą, su pataisymu. Nubalsuota prieš 1 bal.

g) Sumanymas, jog atėityje, vieton laikyti seimus kas meta, kad būtų laikomi kas du metai vienas. Tasai klausimas nutarta pavesti pačių kuopų nubalsavimui.

Ketvirta sesija uždaryė 6 val. vakare, nutarus susirinkti 9 val. išryto, 5 d. berželio.

Sesija V.

Penkta sesija atidaryta 9 val. ryto, 5 d. berželio. Sesija atidaryė pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardaušaukis.

1. Skaitymas trečios sesijos, iš 4 d. berželio, protokolo.

a) Perskaitėius šį protokolą, kila dškusijos. P-nas Mikolainis pastebi, kad trečion sesijon, per klaidą pripažinta mažumos komisija, tačiau, išskiriant p. Račintę-Hermanienę, jokios komisijos mažumos kaip ir nebuvo. P-nas F. P. Bradchulis pastebi, kad vieton „raporto“, kaip paminėta protokole, būtų pakeista žodžiu „pasiaiskinimas“.

b) Protokolas priimta su pataisymais.

c) Skaitymas ketvirtos sesijos, iš 4 d. berželio, protokolo.

Perskaitėius šitą protokolą kila ginčai ir patėmijimai, jog per daug, su visomis smulkmenomis užrašyti, kiti gi nutarimai — ne taip užrašyti, kaip nutarta. Labai gali būti, kad protokolas ne taip užrašyta. Tačiau, pabrėžius keletu žodžių, jog labai trokščiau užrašyti visas delegatų kalbas, iš kurių būtų galima matyti, kokio būdu įnešimai svarstomi. Tai būtų puiki lekcija kitiems, būsintiams delegatams. Tarpais kalba sykiu keletas delegatų. Toks sykiu kalbėjimas iš šalies klausant prastai atrodo.

d) Šios, ketvirtos sesijos, protokolas, po daugelio pastabų nutarta sugražinti sekretoriui pertaisymui.

2. Skaitymas straipsnelio iš vietinio anglų kalba einančio laikraščio „Standard Union“, kuriame tarp ko kito paminėta, jog seimo pirmoje sesijoje tarp tautiečių ir socialistų kilė smarkūs ginčai; socialistai sumanę, kad vieton amerikoniškos-tautiškos vėliavos būtų pakabinta socialistų vėliava.

Iš kur „Standard Union“ panašią žinią gavo, sunku žinoti. Nei vienioje sesijoje nieko tam panašaus nebuvo. Todėl 27-to SLA. seimo visų delegatų nutarta, kad presos komitetas parašytų straipsnį, nurodant, kad tilpės trumpu tai straipsnelis „Standard Union“ tai grynas melas, ir tą lietuvių apšmeižimą atšaukti. (NB. Vėliaus „Standard Union“ redaktorius aiškino, kad tokią žinią padavė kokie ten tris žmonės, iš kurių du buvė vidun inėję, o vienas už durų pasilikęs. Jeigu tiesa, tai matomai kokie niekadariai tą klastingą žinią padavė, kad supykinti tarp savęs seimo delegatus...)

3. Skaitymas konstitucijos projekto.

a) Seimą veda pirmsėdžio padėjęjas p. A. Ramanauskas.

b) Konstitucijos projekto skaitymas pertraukta. Tolesnį skaitymą pradės VI. sesijoj, po pietų.

4. Klausimas apie tilpusį „Standard Union“ straipsnį. Nutarta pareikalauti iš „S. U.“ redakcijos, kad atšauktų neteisingą žinią, kuri tilpo apie SLA. 27-tą seimą. Rezoliucijos parašymui paskirtas adv. F. P. Bradchulis.

3. Skaitymas seimui prisiųstų laiškų. Šventakuprių Partija siūsdama linkėjimus šitam seimui, prisiuntė ir nemažą aušką — \$15.50, — kurią skiria Tautos Namui Vilniuje. Taipgi iš Kenosha, Wis. 212 kp. SLA. siunčia seimo delegatams dovaną, su tikslu parinkti ištremtiniam auškų.

6. Įnešta ir paremta, kad sesija būtų uždaryta.

Sesija uždaryė 10 m. po 12-kos, nutarus susirinkti 2-rą val. po pietų.

Sesija VI.

Sesija atidaryta 2-rą val. po pietų. Atidarė seimo pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardaušaukis.

1. Perskaityta vienas laiškalinėjimas, su kuriu prisiųsta \$5 auškų: \$1 Mokslo Dr-jai Vilniuje, \$1 Dailės Dr-jai Vilniuje, \$1 „Aušros“ Dr-jai; \$1 Emigrantų Šelp. Komisijai; ir \$1 Kankiniams. Tą aušką prisiuntė 29 kp. iš Westville, Ill.

2. Skaito konstitucijos projektą.

3. Konstitucijos projekto skaitymas pertraukta.

4. Skaito trečios sesijos, iš 4 d. berželio, protokola. Nors, rodos, šitas protokolas tapo priimtas su tiltais pataisymais ant vietos, bet dėl kokios tai priežasties ir vėl skaityta.

a) P-ni M. Hermanienė ima balsą ir reikalauja, kad būtų pataisyta ta vieta protokolo, kur kalbama apie jos išstojimą iš komis. komis. Ta vieta pataisyta.

b) Ketvirtos sesijos protokolo skaitymas.

c) Prie šio protokolo p. Mikolainio įnešta, kad išbraukti tą vietą bei paragrafą, kur adv. Lopato buvo paaiškinęs, jog SLA. negila užsiimti parduvinėjimu laivakorių, Real Estate, nei — abelnai prekyba.

5. Konstitucijos projekto skaitymas.

Nors konst. projektas labai svarbus ir būtinai reikalingas — iš jo bus suruošta konstitucija, bet labai nuobodus klausyti. Žmogus klausai, klausai ligi blakstienos yt uždanga pradeda leistis žemyn ir uždengia regėjimą; galva nulinksta ant krūtinių arba atpenė...

6. Skaitymas laiškų. Prisiųsta nuo p. A. M. Martaus \$1 Mokslo Draugijai Vilniuje. Telegrama 27-tam SLA. seimui.

Sesija uždaryta 5:15 iš priežasties, jog toj pačioje salėje vakare bus vaidinta „Živilė“. Nutarta susirinkti 9 val. ryto.

Sesija VII.

Sesija atidaryta 9 val. ryto, 6 d. berželio. Sesija atidarė seimo pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardaušaukis.

1. Skaitymas penktos sesijos protokolo, iš 5 d. berželio.

a) Protokolas priimtas.

b) Skaitymas šeštos sesijos protokolo, iš 5 d. berželio.

c) Protokolas priimtas.

2. Seimo pirmsėdis p. St. Gegužis pastebi, kad nepriimtieji atstovai pristatytų mandatų originalus, kaip 1-on sesijon tapo nutarta. Kila vėl dškusijos delei šito nutarimo, tačiau tasai nutarimas, pasilieka kaip buvo nutarta. Nepristatyta tiktai vienas mandatas iš Cleveland, Ohio, 14 kp. nario-delegato A. Šimkūno. Dalyvauja jis su patariamuoju balsu (nuo šios sesijos).

3. Skaitymas konstitucijos projekto.

a) Konstitucijos projekto skaitymas pertraukta ant keleto min. Priduota „Tarkos“ reporterio, K. Jankevičiaus, ingaliojimas dalyvauti 27-tam SLA. seime. Reporteris priimtas ir paskirta jam vieta prie kitų reporterių.

P-nas K. Mikelionis 92 kp. narįs iš Courtney, Pa. pastebi, jog „VL.“ reporteris padarė klaidą, paminėdamas, kad jisai pribuvęs į antrą sesiją. Jisai pribuvo į pirmąją sesiją, tiktai jį mandatas priduota antron sesijon.

Be to reikia paminėti, jog iš Chicago, Ill. iš 129 kuopos SLA. delegatas p. V. Valiukas pribuvo pirmon sesijon.

4. Toliau skaitoma konstitucijos projektas.

a) Konst. projekto skaitymas pertraukta.

5. Skaitoma laiškalinėjimai 27-tam seimui.

Laiškalinėjimai prisiųsta su auksim iš šių miestų: iš Lawrence, Mass.: \$1 Mokslo Dr-jai Vilniuje ir \$1 moksleiviams; iš Union City, Conn. 50c.; Taut. Namui Vilniuje; iš So. Boston, Mass. nuo Šventakuprių Part. kuopos \$5.50 Taut. Namui Vilniuje. Priimta su aplodishmentais.

Laiškas nuo A. M. Martaus, kuriu pranešama, jog jisai siunčia 27-tam SLA. seimui bei jo delegatams savo išleistą kningutę „Eikime ant kolonijų“. Priimta.

Laiškas iš Kenosha, Wis. kuopos, apie kuopos dovaną.

Laiškas 27-tam SLA. seimui, kuriuomi praneša, kad Šventakuprių Partijos vietinė kuopa prisiunčia eksprešu Jurgini George Gegužini dagių, dilgelių, erškėčių ir kitokių piktžolių bukietį už jo pasidaravimą atitraukimui nuo SLA. seimo suvirš 3000 narių. Po laiškų pasirašęs Centrališkas sekretorius A. V. Žemaitis.

Sesija VIII.

Sesija atidarė 2-rą valandą po pietų, seimo pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardaušaukis.

1. Skaitymas konst. projekto.

a) Konstitucijos projekto skaitymas užbaigta ketvirtą valandą po pietų.

b) Įnešimai prie konst. projekto, nuo kom. nario V. K. Račkausko.

c) Svarstymai apie pašalpos skyriaus užlaikymą. Tasai įnešimas paliktas Pildomosios Tarybos apdirbimui.

d) Skaitymas kuopų įnešimų prie konst. projekto.

Sesija pertraukta ant 10 min. — ligi 15 po 4.

2. Sesija atidaryta. Skaitymas kuopų įnešimų.

Skaitant kuopų įnešimus ir juos apkalbant paaiškėjo, jog Prieglaudos Namu fondė piningų yra — \$4.000 suvirš. Įnešta Prieglaud. Namu klausimą atnaujinti šių kuopų: 10, 17, 74 ir 92. Tasai klausimas atidėta ant toliau.

[vykinti pašalpos skyrių nuo pirmos dienos liepos mėnesio šių metų (36 kp. įnešimas) priimtas dauguma balsų.

3. Svarstant 74 kp. įnešimą, kur raginama pasiųsti protestą prieš sumanytą Dillinghamo-Roto įstatymą, kuriuo manoma varžyti atėitystė ir atėiviai, visas seimas beveik tam pritaria ir skiria to protesto parašymui komisiją. Išspradžių į komisiją paskirta presos komitetas susidedantis iš šių asmenų: adv. Bradchulio, p. Ambrozevičiaus ir p. Tananevičiaus. P-nas Bradchulis atsisaiko prisidėti prie protesto rašymo ir iš tos priežasties, jog jis daliai to billiaus pritaria, — būtent priveritimui, kad atėiviai mokintųsi rašto.

a) P-nas Strimaitis įneša, kad užklausti adv. Bradchulio delei kokių motyvų jisai pritaria tam billiui, išsireikšdamas, kad išgirdus jo nuomonę ir kiti delegatai gali atsakyti nuo protesto.

b) P-no Strimaitio įnešimas priimtas ir pirmasai nutarimas sulaužyta.

c) Aiškina p. Bradchulis, kodėl jis pritaria tam billiui. Jo nuomonė maž-daug šiočia. Leidimas atėivių — kalba apie lietuvius atėivius, — reikia pažymėti, sumažina Lietuvos ukės darbininkus. Lietuvoj pradeda stigti ūkiui darbininkų. Į išėjusių lietuvių vietas gabenama į Lietuvą svetimi darbininkai. Jei atvykę Amerikon lietuviai-ateiviai-bemoksliai nuskriaudžia save — pasinerdami į bangas girtuokliavimo ir kitų blogų pasielgimų su girtuoklyste surištų — ir šios šalies darbininkus. Jie čia atvykę nesirūpiną gyvenimo pagerinimu, nei savo nei kitų. Uždarymas arba toksai suvaržymas atėivystės, sako jisai, privers lietuvių noroms nenoroms švietiesi. Taigi, tokie atėiviai, anot adv. Bradchulio, negeistini; nepageidaujami jie šiam kraštui.

d) Priešais jį kalba p. S. E. Vitaitis ir nurodo, kad tas billius paliečia ir amerikiečius, t. y. Amerikoje gyvenančius jau atėivius, ypač politikos dirvoj veikiančius.

e) Atsako jam p. Bradchulis. Jisai nurodo, jog ištikro Amerika negeidžianti, kad iš kitur atvykę atėiviai, tūli iš tu, kelia čia maišta. Tegū kelia maištus ten, kur gyvena. Taigi, sako, Amerika negeidžianti maištininkų.

f) Atnaujinta įnešimas, jog reikalinga išnešti protestas prieš tą billių ir iš naujo renka tam tikrą komisiją, kuri turės parašyti protestą. Komisijon įneša šie asmenys: V. Ambrozevičius, K. Liutkus ir J. Gegužis.

4. Historijos — Sušiv. Lietuvių Amerikoje — klausimas.

a) Pakėlus šitą klausimą, Centro prez. F. Živatkauskas aiškina klintis, delei kurių historijos spausdinimas užsivilko. Historijos rankraščiai, kuriuos surinko T. Astramskas, randasi pas centro sekretorių A. B. Strimaitį. Literat. Kom. pripažinęs, jog rankraštis tinka spaudai, bet reikia tiktai pataisyti, pagal d-ro J. Šliupo nurodymą, pačių historijos pradžių — SLA. užsimežimą. Me džiagą historijos papildymui galima rasti tų metų „Lietuviškame Balse“.

b) Kontraktas, kuris padaryta su p. Laukiu, tos historijos perrašytoju arba geriau redaktorium, maž-daug šiokis: „Knomet p-nas J. Laukis parašys kningą jam bus mokama po 1 dol. už spaudos puslapį. Pradėjus darbą bus jam išmokėta dalis piningų; kitą dalį gaus, kaip bus atspausdinta kninga.“

c) Be to centr. prezidentas skundėsi, kad p. Laukis nesilaiko kontrakto ir būtinai reikalauja visų piningų, net pagrąsindamas, jog prisiųs agentą jį iškoлектavimui. Ir gi, jog p. Laukis atsiskaką skaityti historijos pasuktinę korektą.

d) Nutarta 37 balsais prisilaikyti kontrakto.

5. Centr. prez. pakelia klausimą, kad seimas išreikštų savo nuomonę apie pavidimą konstitucijos projekto arba pačios konstitucijos peržiūrėjimo advokatu tiesų žinovu.

6. Laiškų skaitymas. Prisiųsta \$5 nuo Skritulskų iš New Britain, Conn.

a) Skaitymas p. J. Gegužio laiškų, kuriu jisai kreipjasi į seimą nusiskųsdamas, jog jis jau-

čiasi ižeistas iš prisijūsto nuo Šventakuprių Partijos bukieto, kurį priėmė seimo pirmsėdis. Pirmsėdis pasiaškina, jog jisai tosiuntinio atmeti negalėjo nežinodamas, kas jame yra.

Įnešta p. Strimačio, kad bukietą gražintų atgal siuntėjams ir išreikšti papeikimą už tokį darbą.

Kalba p. K. Liutkus ir nurodo, kad toksai darbas pasmerktinas. Be to išsireiškia, jog socialistai niekuomet nieko tokio blogo nedaro. Iš jo kalbos buvo galima suprasti, jog jis savo kalbą kreipė į tautiečius. Bet ką bendro gali turėti šventakupriai su tautiečiais, tas tai neaišku.

Išsireiškia taipgi ir p. A. Ramanauskas, kad toksai darbas neįmtingas, ir kad seimas atmestų. Vienbalsiai seimo delegatų nutarta išreikšti šventakupriams papeikimą.

Sesija uždaryta 6:30 val. vakare. Nutarta susirinkti 9 val. ryto.

Sesija IX.

Sesija atidaryta 9 val. ryto, 7 d. berželio. Atidarė seimo pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardašaukis. Priduota Šimkūno iš Cleveland, Ohio mandatas. Taigi jisai ir vėl atgauna sprendžiamąjį balsą.

1. Skaitymas septintos sesijos, iš 6 d. berželio protokolo.

a) Protokolas priimtas.

b) Skaitymas aštuntos sesijos protokolo.

c) Diskusijos delei vakariško incidento, — Šventakuprių Partijos siūsto p. J. Gegužiai „bukieto“. Tasai dalykas — atšaukimas — netaip intruktas į protokolą. Prie šito p. J. Gegužis skundžiasi, kad šitas incidentas parodė jam labai aiškiai šito seimo situacija.

Skaitymas aštuntos sesijos protokolo ir besvarstant bei pataisant tūlas vietas ir vėl kilo diskusijos iš priešasties siūsto Gegužiai Šventakuprių Partijos „bukieto“. Galutinai nutarta išreikšti siuntėjams papeikimą.

d) Aštuntas protokolas priimtas su tūlais pataisymais.

2. Įnešta, kad „Keleivis“ atšauktų tilpusią žinutę, užgaunančią atstovą p. Bradehulį, kaip atšaukiama Gegužio įžaidimas. Didžiuma delegatų tasai įnešimas, nutarta atmeti, kaip „neturinčias nieko bendro su šituo seimu“.

3. Paklausimas, kaip atšaukta apšmeižimas šito seimo tilpės „Standard Union'e“?

a) Presos komisija praneša, jog jinai atšaukimą perdavusi to laikraščio reporteriui. Tačiau ligi šiol tasai atšaukimas netilpo. Be to, p. V. Ambrozevičius pranešė, jog šiandien ateisio to laikraščio reporteris ir paims žinias tiksliai iš presos komisijos.

4. Skaitymas rezolucijos išneštos prieš Dillinghamo-Rooto billių, kuriuo norima suvaržyti ateivyšnę. Kyla diskusijos. Vieni iš delegatų nurodo, kad reikalinga pažymėti, prieš kuriuos to biliaus punktus arba paragrafus išnešta protestas, kiti, kad protestuoti prieš visą billių. Priimta didžiuma balsų priimti komisijos paruoštą rezoluciją.

5. Raportas peržiūrėjimo organo „Tėvynės“ stovio komisijos. Skaito raportą p. Mikolainis ir nurodo, kad surasta būdas, kaip sumažinti „Tėvynės“ išleidimo kaštus. Jisai pataria „T.“ statymą pavesti kitai spustuvei, kur raidės renkamos su Linotype mašina. Visas „Tėvynės“ sustatymas ir prirengimas spaudon tekaštuočiai tiktai \$17 į savaitę. „Tėvynės“ formatus turės būti, kaip pavyzdžiui, kai Amerikos lietuvių savaitiniai. Padarius pa-

našias reformas į metus ineisį išdan \$2,632.00 daugiau, negu dabar. Stigtų prie organo leidimo gauti apie \$360. Taipgi deficito papildymui reikės priimti visokių apskelbimus.

Apie šitą klausimą bekalbant ir tai be jokios tvarkos, p. V. K. Račkauskas ineša, kad svarstyti, pagalkomisijos raportą, punktais. Įnešimas priimtas.

a) Permainymas formato. Prie šito paragrafo p. Račkauskas nurodo, kad permainius formatą liktų išdan \$450. Didžiuma balsų nutarta formatą permaintyti.

2. Priėmimas visokių apgarsinimų.

P-nas Mikolainis nurodo, kad nepriimdami tokius apgarsinimus, atstomia \$1,000.

a) Šitas punktą daugumu balsų priimtas.

3. Pigesnis statymas.

a) Nabalsuota 23 balsais prieš 7, jog šitas punktą priimti.

Buvo kuopų inešta: perkelti „Tėvynė“ į kitą miestą. P-nas Račkauskas nurodo, kad perkeltas „Tėv.“ atseisias nemažiau \$2,000. Be to vieta, kur dabar „T.“ statymo kambaris, kur jau indeta pinigai ir, jog tos vietos pertaisymui ir vėl reiktų deti. Rods dabartinę vietą, kur yra SLA. namas esą netinkama ir delto tai „Tėv.“ gauna taip mažai pašalinių darbų.

6. Mokesčių reikalai. Svarstoma organo klausimas, bei mokesčiai už jį. Inešta, kad mokitai 15c. organizacijos palaikymui, o organą nariai gaus dovanai.

a) Debatuojant šitą klausimą, keletas išsireiškė, kad nariai su tuo nesutiks, ir, jog pakelimas mokesties tiktai atstums daugelį žmonių nuo SLA.

P-nas Bradehulis nurodo, jog Susiv. mažiausia yra 800 narių, kurie nemoka skaityti, ir žinoma, tokie rugos, bet sako, ant to nereikia atkreipti atidžios.

P-nas Liutkus gi nurodo, jog yra daugelis draugijų, iš kurių kiekviena vilioja narius ir Susiv.; su tomis draugijomis turi konkuruoti. Todel kreipjasi į delegatus patardamas jiems nedidinti jokiu mokesčių.

b) Balsuojant tasai paragrafas priimta 21 bal. prieš 8. Tai gi kiekvienas narys turės mokėti po 15c. organizacijos reikalų fondu. Tasai įstatas nutarta įvesti nuo 1 d. liepos šių metų.

7. „Tėvynės“ redaktorius, p. V. K. Račkauskas kreipjasi į seimą pasiskusdamas, jog turėjęs pastaruoju laiku labai daug darbo ir jaučiasi labai nuvargęs, ir prašo, kad paskirtų jam porą savaičių vakacijų. Prie to paaiškino, jog visgi svarbiąją dalį laikraščio ves jisai pats, bet kad tasai žmogus, kuris užims vakacijos laiku jo vietą parinktų tiktai smulkesnes žinias. Taigi jisai bus oficiališku redaktorium ir laike vakacijų.

a) Jo prašymas priimta.

8. Laiškų skaitymas. Aukų prisiūsta: nuo p-nios K. A. Gilbaitienės iš Seranton, Pa. prisiuntė \$1 (nepaskirta kam); Lietuvos Dukterų S. L. A. 72 kp. iš So. Boston, Mass. \$2. (nepaskirta); p. J. Večkis iš Lawrence, Mass. — 50c. Taut. Namui Vilniuje; 75 kp. prisiuntė \$2 (nepaskirta).

Telegrama nuo I. Stankaus, kuris skundžiasi, jog turis didelę bylą, kuri ištrauksianti iš jo apie \$20,000. Ta byla iškelta delei ne pasisekusios operacijos; jisai daręs p. Paznokaitienei operaciją ir jinai pasimirusi. Taigi jisai kreipjasi seiman prašydamas, kad paskirtų jam tos bylos vedimui kokius \$200.

Pastebėta, kad ta telegrama bus ne nuo d-ro Stankaus, bet ki-

to kokio asmens. Buvo inešta, kad gražinti tą telegramą d-ruvi Stankui, kurio vardu jisai siūsta.

9. Klausimas nuo kurio laiko permaintyti „Tėvynės“ formatą.

a) Nutarta, jog „Tėv.“ formatas turi būti permaintas nuo 1 d. liepos šių metų. Taigi nuo 1 liepos „Tėv.“ formatas bus toks pat, kaip didžiumos lietuvių savaitraščiu.

Sesija uždaryta 12 val., nutarus susirinkti 1:30 val. po pietų.

Sesija X.

Sesija atidaryta 1:30 po pietų. Atidarė seimo pirmsėdis St. Gegužis.

Delegatų vardašaukis.

1. Nepabaigti reikalai.

a) Bilų išmokėjimų klausimas. Išmokėta \$50 p. J. Žemantauskui, buv. Centr. sekr. persikraustymo kaštai iš New Yorko į Waterbury, Conn.

b) Posmertinių išmokėjimo klausimas.

c) Nutarta suaužduoti Motiejui Lauraičiui posmertines nemokėti.

d) Velionio K. Lazausko posmertinė nutarta išmokėti kuopos valdybai. Jo posmertinė neįmokėta ligi šiol todėl, kad nebuvo galima surasti tikrųjų jo posmertines paveldėjų. Tačiau kam tai buvo reikalinga įieškoti paveldėjų, kad jo paliktame dokumente nurodyta, kad posmertinė būtų sunaudota palaikymui.

e) Atsisauskimas nuo Juozo Kuneaičio 14 kp. nario iš Cleveland, Ohio, kuris prašo, kad išmokėtų jam visą posmertinę, nes jis nebesitiki pasveikti. — Nutarta: visą posmertinę išmokėti.

2. Buvusio redaktorius, p. K. Vidiko, dar užpereitų metų reikalaujama \$15 už laikraščių pirkimą ir kitas redakcijos išlaidas. Išdo globėjai neišmoka to bylos, pasiremiami, kad jisai nepridavė dokumentų, detališkai prirodydamas, kam tie pinigai išleisti.

a) Nutarta ir šiame seime tos bilos nemokėti.

3. Klausimas: Iš kur imti lėšas Susiv. istorijos spausdinimui?

a) Inešta, kad leisti per organą.

P-nas Račkauskas pastebi, kad leidimas istorijos per organą užitrauktų gana ilgai. Tačiau galutinai balsuojant nutarta perleisti per organą, ir padaryti „electro plates“.

b) Susiv. Historijos spausdinti 1,000 egzempliorių.

Tūlo delegato inešta, kad p. J. Gegužis atšauktų savo išstartus nemandagių žodžių, kuriuos jisai praeidamas pro kitus delegatus istarė, būtent: „Rupūžės niori išmokėti K. Vidikui \$15, kuomet kitam asnuuoja redakcijos išlaidoms \$50“. P-nas Gegužis atšaukia viešai.

Atkartota skaitymas laiško iš Lietuvas. Tūla švietimo draugija — seimas prašė korespondentų, kad nemintų jos vardo spaudoje — pasisūlo amerikiečiams padėti inkurti tautines mokyklas. Pavesta tasai dalykas Apšvietos Komisijai.

Laiškas seimui, kuriuomi rašytojas to laiško kreipjasi į „Keleivio“ leideją prašydamas, kad nedaleistų talpinti savo laikraštyje šmeiziančių SLA. raštų. Nieko apie tai nenutarta, nes tai privatinis dalykas. SLA. negali jokiam leidejui nurodyti, kokia medžiaga gali būti talpinama jo laikraštyje, o kokia netinkama.

Skaitymas įnešimas, kuriuomi ragina šio seimo delegatus, kad nutartų idant SLA. dalyvautų būsimoje 1913 metais Panamos Kanalo atidarymo visavietinėje

parodoje. Atrasta, kad SLA. negali kokiu nors būdu ši inešimą paremti.

Emigracijos komis. nario, p. V. Ambrozevičiaus, raportas. Jisai ragina SLA. seimo delegatus, kad ir ant toliaus būtų renkama emigracijos komisija.

Pabaigus šios komis. nariui savo pranešimą, prašoma, kad Liet. Emigrantų Šelpimo Dr-jos atstovas, p. S. Jankauskas, paaiškintų šiek-tiek apie tos dr-jos veikimą. S. Jankauskas nurodė, jog į Liet. Emig. Šelp. Dr-ją priklauso 38 draugijelės; narių esą 3,300 suvirš; turto turinti ligi šiol savo išde — \$350. Toliau, jisai aiškina, kad SLA. emigracijos reikalais užsiimti ne taip paranku, ir todėl ragina, kad pavestų tais reikalais rūpintis tam tikrai dr-jai. Aiškino taipgi, kad lietuvių būtinai turi pastatyti savo žmogų, lietuvių, ant Ellis Island. Ir, kad Susiv. skirdamas auką emigrantų šelpimui, skirtą tam tikrai lietuvių dr-jai.

P-nas K. Liutkus ineša, kad S. L. A. panaikintų savo komisiją, o pavestų tą reikalą L. E. Š. Kom.

Skaito atsisauskimą iš Philadelphia Emig. Šelp. Dr-jos, kuri taip gi prašo auką.

Centro prez Živatkauskas ineša visai naują sumanymą. Jisai nurodo, kad atėivių šelpimui draugija būtų prijungiamą prie Susiv. Liet. Amerikoje. Prijungiant prie šios organizacijos, būsią daugiau arba pilnas užsitikėjimas siuntimu aukų tam reikalui skiriamų. Nurodo jisai taip gi pavyzdį iš žydų, kurie gana rūpestingai prižiūri savo tautos atėivius. Jie turi net tam tikrą lėšą, ant kurio pažymi visą tokio atėivio gyvenimą: kaip jis gyvena, kuom užsiima, koks jo būdas, pasielgimas, etc.

P-nas Žemantauskas paantrina p. Liutkaus inešimą.

P-nas J. Ambraziejus, „Vien. Liet.“ administratorius pastebi, kad esą tūlos draugijelės nežinia delei kokių priežasčių neuzitiki dabartinei Emig. Šelp. Kom. ir nesuincia sudėtį aukų emigrantų šelpimui skirtų, bet laikosi savo išduose.

Galutinai balsuojant už tą klausimą, vienok nutarta su 31 balsu, kad panaikinti esančią prie S. L. A. emigrantų komisiją, o pavesti emigrantų šelpimą Lietuvių Emig. Šelp. Draugijai New Yorke.

Laiškas nuo Centro išd. p. J. Skritulsko, kuris prašo, kad pridėtų jam prie algos ligi šio seimo dar \$310. Tas klausimas atidėta.

Inešta ir paremta, kad panaikinti pirmutinį nutarimą, kur buvo kalbama apie nedateklį išd. kningose. P-nas Račkauskas prie šio klausimo paaiškina, jog buvo nutarta, kad kningos bus vedamos pagal naujausios sistemos, tačiau esą nebus laikomasi jokios sistemos ir išdininkui nušimčių nebemokės. Inešimas priimta dauguma balsų ir nutarimas — pirmiau priimtas — panaikintas. Taipgi nutarta suilyginti išd. ir sekr. kningas.

Prašymai:

Skaitoma Liet. Muzikal. Bendrovės iš Philadelphia, Pa. laišką, kuriuomi kreipjasi į SLA., kad suteiktų tai bendrovei \$15, 000 paskala.

Inešta ir priimta, kad SLA. negali tokios sumos paskolinti.

Laiškas nuo „Paramos“ draugijos, po kuriuomi pasirašo p-ni M. Jurgelionienė. „Paramos“ draugijai paskirta \$25.

P-nas I. G. Klimas kreipjasi vardan Valparaiso Literatiškos Draugijos, kad paskirtų kiek tos

draugijos palaikymui.

P-nas Mikolainis aiškina, kad ta universitatė negalintį susilyginti net su High School ir, kad tos universitatės studentų neprileidžiama prie kvotimų į augštesnes mokslovietes.

P-nas Klimas visa tai užginčina ir pariparodo, kad priimama tos univer. stud. ir į kitas universitates.

Paskirta Valparaiso Lit. Dr.

\$25.

Daugiau aukos iš Tautišku Centų paskirstyta šiaip:

Kankiniams \$100

„Aušros Draugijai 75

Emig. Š. Dr. N. Y. 100

Vištelini 36.16

Nuo pereitų metų auka \$60, kuri jam nepasiūsta. Taigi dabar Vištelini bus \$96.16.

Moksl. Paskol. Rataliui 17.50.

Iš prisiūstų aukų paskirtos pačių siuntėjų šiaip:

Tautos Namui Vilniuje \$28.24.

Prisiūsta nuo „Rutvilės“ kningų spausdinimo Bendrovės, Baltimore, Md. \$2, P. Lazauckas iš Baltimore, Md. — \$1, Šventakuprių Partija iš Brooklyn, N. Y. — \$15.50, Lietuvių Jaunomenės Ratalis iš So. Boston, Mass. —

99c., A. Naujokaitis iš So. Boston, Mass. — 50c., 43 kp. valdyba iš So. Boston, Mass. — 75c., A. Matus iš Fort Wadsworth, S. I. N. Y. — \$1, V. Drutmedis ir J. Kepikas iš Union City, Conn. — 50c., J. Večkis iš Lawrence, Mass. — 50c., Šventakuprių Partija iš So. Boston, Mass. — \$5.50.

Lietuvių Mokslo Draugijai Vilniuje \$3.50. Prisiuntė: 34 kp. iš New Britain, Conn. \$1, 41 kp. nariai iš Lawrence, Mass. — 50c., 29 kp. iš Westville, Ill. — \$1, Juoda Ponia iš Lawrence, Mass. — \$1.

Dailės Draugijai Vilniuje \$6.50. Prisiuntė: 29 kp. iš Westville, Ill. \$1. (\$5.50 iš nepaskirtų aukų, kurias Seimas paskyrė šiai Draugijai). Nepaskirtų aukų siuntėjai: 75 kp. iš Los Angeles, Cal. \$2, 72 kp. Lietuvos Dukterų Draugystė iš So. Boston, Mass. — \$2, K. A. Gilbaitienė iš Seranton, Pa. — \$1, J. Orininkaitis iš Chicago, Ill. — 50c.

Moksleiviams prisiūsta \$17.50. (Tos aukos paskirta Moksl. Paskol. Rataliui). Siuntėjai: M. R. Botyrūtė iš Wilkes Barre, Pa. 50c., Lietuvių Mokslo Draugystė iš Pittsburgh, Pa. — \$1, Lietuvos Dukterų Draugystė iš Seranton, Pa. — \$5, M. Skritulskienė ir Ed. Skritulskas iš New Britain, Conn. — \$5, J. Kazakevičius iš Pittston, Pa. — \$1, Juoda Ponia iš Lawrence, Mass. — \$1.

Prieglaudos Namu fondui \$2. Siuntėjai: J. F. Juozūnas iš New Haven, Conn. \$1, J. Trijonis iš So. Chicago, Ill. — \$1.

Atėivių reikalams \$1.50. Prisiūsta nuo: 27 kp. iš Westville, Ill. \$1, 41 kp. narių iš Lawrence, Mass. — 50c.

„Aušros“ draugijai \$1 nuo 29 kp. iš Westville, Ill.

Kankiniams nuo 29 kp. iš Westville, Ill. \$1, 27-to Seimo atstovų — \$6.30. Viso — \$7.30.

Skaitymas rezolucijos, angļu kalba, išneštos prieš Dillinghamo-Rooto billių. Rezolucija priimta.

Išmokėjimas įvairių komisijų, už jų darbą, bilų priduočių seimui. Kiek ir kam išmokėta nepaminėsiu; paduodu tiktai abelną sumą. Viso išmokėta — \$297.10.

Rinkimai ir įvairios komisijos.

a) Įstatų komisijon išrinkta: adv. F. P. Bradehulis, ir S. E. Vitaitis.

b) Finansų komisijon — S. Tananevičius, ir K. Varašius.

c) Kontrolės komisijon — J. Bendoraitis, ir A. Ramanauskas.

d) Labdarybės komisijon — T. Ratkevičius, ir K. Jurgelionas.

e) Apšvietos komisijon — dr. J. Šliupas, ir „Lietuvos“ red. Šernas.

f) Stovio komisijon — „Tėv.“ red. V. K. Račkauskas, ir J. Ambraziejus „Vien. Liet.“ administratorius.

Atnaujinta centro išdininko p. J. Skritulsko klausimas. Atmestta.

P-nas J. Skritulskas paduoda rezignaciją. Seimas nepriima motivuodamas, kad apie tai pasirūpins Pildomoji Taryba.

Skiriama kitam, 28-tam, seimui vieta. Balsavimo rezultatas šitoks: už Waterbury, Conn. 31 bal., už Pittsburg, Pa. — 9, už Wilkes Barre, Pa. — 8. Taigi 28-tas seimas bus Waterbury, Conn. valstijoj.

Seimo delegatai atsistojimu pagerbė 1) mirusius Susivienijimo narius, 2) Seimo vedėjus, ir 3) padėkojo Seimo rengėjams.

Baigiant seimą p. St. Gegužis šio seimo pirmsėdis prašo visų delegatų, kad pamirštų visus asmeniškus, kad dirbtų kiek tik galėdami Susiv. labui. Aplodismentas.

Skaitymas IX. ir X. sesijų protokolai. Abudu protokolai priimta su tūlais pataisymais, kurie pataisyta ant vietos.

Inešta, kad užbaigiant šį seimą pagiedoti lietuvių hymną. Priimta. Delegatai prie piano skambinimo, atsistoja ir gieda „Lietuva Tėvynė mūsų“.

Dvidešimts Septintas Seimas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje uždarytas 7 val. vakare, 7 diena berželio 1912 metų.

Nuo savęs „Vien. Liet.“ korespondentas, turiu pažymėti, kad išskyrus keletą menkesnių dalykelių, kuriuos patėmijau laike sesijų, šitasai seimas buvo vedamas labai ramiai. Šitas šio seimo nuopelnas neužmirštinas. Tuo gali pasididžiuoti ne tiktai seimo pirmsėdis p. St. Gegužis, bet ir patiš šio seimo delegatai.

„V. L.“ reporteris

Julius Baniulis.

POLITIKOS SAVAITE.

AMERIKA. Chicagoje jau prasideda republikonų partijos konvencija, kurioje bus įvardyta nuo šios didžiausios partijos kandidatas į prezidentą. Pati visuotina konvencija prasidės 18. berželio. Dabar susirinko tik komitetai. Einasi aštri kova tarpe Roosevelto ir Tafto kandidatų. Tafto šalininkų daugiau. Bet Rooseveltas žada nepasiduoti. Jeigu Chicago konvencijoje jo nepastatytų kandidatu į prezidentą, tai Rooseveltas grumoja konvenciją perskirti ir jo šalininkai kitoje vietoje susirinkę jį nominuosią. Ar tai įvyks, matysime.

KUBA. Revoliucija kasdien auga. Prez. Gomez joku būdu negali nuraudyti sukilusių negrų. Didelis pavojus, kad neiškiltų rasinė karė tarp baltųjų ir juodųjų. Ypač pavojus amerikonomams. Todel iš šiaur. Amerikos da vienas karės laivas išplaukia. Admira-las Osterhaus laukia tik progos vesti Amerikos kariuomenę į Kubos sostapilę Havana.

RUSIJA. Valst. Dūma berželio 7. priėmė billių, kuriuomi prileidžia moteris praktikuoti teises arba būti advokatais.

BELGIJA. Po sią šalį paplito judėjimas išsaukti visuotinę dar-

bininkų streiką. Apie 100,000 darbininkų jau išėjo į streiką. Bet valdžia energiskai tremia. Daugelyje vietų iškilo riaušės ir susirėmimai tarpe valdžios ir streikierių. Kasdieną būriais areštuojama.

Iš Amerikos.

Anglis pakilo. Vos tik angliakai susitaikė ir išėjo į darbą, tuojais rinkose pabrango anglis. Apskritai pakelta po 5 centus ant tono. Bet kita anglis dar brangiau. Taip, anglis „buckwheat No. 2“ 1910 m. mokėta \$2.80 už toną, o dabar bus — \$3.15.

Vokiečių laivai pribuvo. Atvyko Vokiečių laivų eskadra Amerikon į svečius. Iš Virginia Capes, pereitą nedėlidienį vokiečių eskadra atplaukė New Yorkan ir apsisistojė ant Hudson upės ties 79-ta gatve. Čia bus iki šiam ketverių. Yra trys didžiausi vokiečių laivai: Moltke, Bremen ir Stettin su kokias 1500 kareivių ir oficerių. New Yorko valdžios labai iškilmingai vokiečius patiko.

„Košero“ mėšos strelkias. Chicagoje iškilo riaušės delei pabrangimo košerno mėšos. Žydelkos su kerosinu aplieja krautuvėse mėšą. Žinoma, mėšinėkai ginasi, todėl pasidaro daugelis muštynių. Policija areštuoja būriais žydelkas ir joms padedančius užjautėjus.

Bostono riaušės. Per visą pereitą savaitę Bostone (Mass.) tęsėsi riaušės delei iškilusio streikierių streiko.

Kiek Amerikoje balsuoja? Washingtono cenzo bjūras paduoda žinią, jog Amerikoje yra viso labo 26,999,151 vyrų, kurie gali balsuoti. Reiškia, apie du didelin Amerikos liaudies trečdalin ne balsauoja, tarp tu vaikais ir moteris.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

BROOKLYN, N. Y.
„Živilė“. Užpėreitą seredos vakarą (berželio 5) brooklyniečiai vėl turėjo progą po dviejų metų pamatyti ant savo scenos Nagornoskio tragediją „Živilė“. Vaidino McCaddin salėje Sim. Dankanto Dram. Dr-stė, papuošimų čia tomis dienomis atsibuvusio SLA. XXVII seimo. „Živilės“ turinys mūsų publikai jau senai žinomas. Todel apie tai nėra ko ir rašyti. Paminėsime tik svarbesnius įspūdžius.

Vaidinimas, galima sakyti, gerai nusisekė. Nors reikia pripažinti, kad pora metų atgal buvo geriau sulošta. Ko dabar trūko, sunku ir pasakyti. Gali būti, kad trūko visko po truputį. Trūko truputį gyvumo, trūko kai kuriems greitai ir su laiku pildymo savo rulių; pagaliau kas matė „Živilė“ pas mus anais metais, tas pasakys, kad aktorių aptaisymas (grimas) buvo gana prastesnis, negu tuomet. Bėda, kad mes neturime lietuvių grimuotojo, kuris patsai suprastų mūsų istoriškų veikalų dvasę ir pagal to numanytų, kaip reikia atsakančiai parodyti ir aptaisyti aktorius. Dabar grimuotojas iš Porajaus-karžygio padarė koki-tai piratų-plešiką, apdulkęs ir apželsusį klastūną. Iš Karijoto, rimto ir smarkaus kunigaikščio, padarė koki-tai skandinaviską jūrių kapitoną. Ir kiti aktoriai turėjo daug nustoti nuo neįsmanio grimuotojo. Geriausiai jam pavyko nutaisyti pasalinę Terlą ir

Živilę. Bet tie ir be jo pagalbos visuomet gerai šiose rolėse išsina. Todel prie progos reiktų pageidauti, kad Brooklyne lietuviai turėtų būtina lietuvių grimuotoją.

Šiaip vaidinimas padarė ant publikos gerą įspūdį. Čia privačiu keletą sakinių, kurie teko nuklausyti prie durų išsiančios publikos.

Smulki mergina klausia vaikiną: „O kas tas, Jonai, tas negeras žmogus, kur vis negerai darė?“ „A-a tai Terla. Ji losė T. Petrauskas. Puikiai lošia, ar gi ne?“ „Ye-es“.

Apypilkiam tėvui duktė prikišo: „Papa, kaip man gaila tos merginos Živilės, kuri atsigulė ant ugnies! Tai koks negeras jos tėvas.“ „Na-je“ bantelėjo tėvas. Juos nustumia tolyn į minią du sportai ir vienas braukdamas į padą degtuką del cigaro sako antram: „Man patiko tas smart vyras Porajus... Jis seniam uždavė... Ale žiūrėk tu kokia merga, ta Živilė ir kaip ji užmoka jam už išgelbėjimą nuo gudų! Pradūrė ir gana!“

Stora motina šluosto akis ir sako biskį laibesniai tėvui: „Tai, Dieve, kaip priseina tėvams! Tas karalius (tai jau Karijotas) tikrą savo dukterę už enatos sulaužymą nukorojo. Vaje, vaje. Man ir per miegą tas stovės akyse!“ „Tai niekis — atsako tėvas — juk tai neištiesų, tai tik tyčia taip parodo“

„Mege! — sako geltona dresė ir pilką — ale tas gudas Ivanas tai „regli“ kaip pas mus Jurbarke tas buvo stražnikas Vanka!“ Pilkoji atsako: „Ale žingžda tai tikras paliokas. Pamenai tas ką pernai buvo ant kazimirinės pikniko“

Dvi raudonos kaklarystės greitai išėjo iš salės ir viena nusišpėjusi tarė: „Tai tau ir tautiškas teatras. Tik mušas, bados ir ginklais tarškina!“ Antra užsikūrė cigareta ir atsakė tik: „Et!“ Ir abi pranyko ant Berry str.

Iš minios girdisi: „Puikiai!“

„Chicagoj buvo prasčiau“ „Pas mus Živilė buvo juodbruvė — labiau tiko“ „Ką tu? Živilė — first class!“ „Kur eism!“ „Pas Tony“ „Plakatu gavau žielą glėbi — štai ir Real Estate“ „Nepamiršk subatoj ant „Birutės!“

Ir taip toliau.

Paminėsiu aktorius. Lošė šie: Karijota — K. Vilkevičius, Živilė — K. Garšvienė, Porajū — J. V. Lutkauskas, Aldutė — O. J. Neveičiūtė, Rigimuntė — I. Markevičius, Vaidylė — A. Vanagas, Boleslavė — J. Žingžda, Zbignevas — J. Augūnas, Ivaną — J. Ginkus, Dimitrą — A. Augūnas, Terlą — T. Petrauskas, Tarną — E. Stanevičius. Lietuviškų kareivių roles lošė: J. Spurga, A. Kavolaiuskas, J. Milkeris, J. Kazlauskas. Gudų kareivių ir vaidelečių vaidy vardu nesužinojau.

Jeigu kas prisipirto į kampa ir lieptų pasakyti: kas geriau lošė, tai pirmon eilėn naturaliskai eina keturi žvaigždės aktoriai: Garšvienė, Lutkauskas, Vilkevičius ir Petrauskas. Toliau galima atžymėti Vanagą, Vaidylo rolę. Bet jokiū būdu nereiktų apieisti nepagyvus ir visų aktorių, kurie nors mažesnes roles užėmė, bet vidutiniškai gerai atliko. Jei ko trūko, tai kaip pirmiau minėjom, tik kai-kurių neviskras judėjimas ir truputį neužtektinas rulių mokėjimas. Čia vienas pamokymas: — daugiau, brolyčiai, reikia repeticijų!

Publikos buvo gal suvirsė 500 žmonių. Buvo daug ir iš kitų miestų: kaip Shenandoah, Seranton, Paterson, Newark — apart seimo delegatū. Sim. Dankanto

Dram. Dr-stė su „Živilė“ padarė seimui ir publikai puikų prezentatą. Ir užtai — garbė jai.

Dailės Mylėtojas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Gegužio 12. Lietuvių žaidėjų ratelis vaidino veikalėlį „Pagirėnų Gobtuvės“ Šv. Jurgio salėje. Gaila tik, kad žmonių buvo mažai, nes tą dieną labai lijo. Taigi daug triušo sunaikino. Teatro vadovu buvo darbštus vyras, p. J. Bizauskas. Tarpakėnuose griežė Lietuvos Sūnų benas, po vadovystę A. Horomanskio.

Lietuvių drapanų kooperacija ėmė ir subankrutino. Gegužio 23. per viešą licitaciją teismo pėmėjas viską pardavė ir išdalino piniginius skolėnėkams, o nabagai akcionieriai nieko negavė. Piniņgai dingė. Tūli buvo indėjė po keletą šimtų dolerių: p. Čižauskas net \$500. Zimoneilai verkia sunkiai uždirbtų skatikų. Tūli dėjo iki paskutinio cento. Subankrutėnimo priežastis, — kooperacijos sąnariai kaltę meta ant buvusio prabasciaus kun. V. Matulaičio ir vargonėnėko, V. Stasevičiaus. Išspradžios prezidentu buvo p. Čižauskas. Tada gerai ėjosi. Bet tas nepatiko kun. Matulaičiui, kuris ir prikalbėjo tūlus kooperacijos sąnarius, kad metiniame mitingė jį išrinktų prezidentu; dievoti žmoneliai tą ir padarė; netik išrinko prezidentu, bet likosi ir antrai tarnystėi, dasi-gavo į išdą ir likęs prezidentu ir išdinėnkū ėmė per mitingus neduoti sąnariams balso, kaip-kam sakydamas: „Tu kvailis, nieko nežina! Aš kuningas, taip turi būti, kaip aš sakau, o ne tu“.

Prasalinė pardavėją Andrių Adomaitį, būk tas esąs bedievis; seimėnikavo, kaip geras ūlietojas, pakol kooperacija privedė prie bankrutė. Išziūrėjus dabar kningas, pasirodė, kad ir kningas laikė netvarkoje; užrašė tūlas atskaitas jogei išmokėta, o pasirodė, kad ne! Viemą tokią atskaitą, pas notarą paliūdytą iš Chicagos atsiuntė p. R. Šlikienė, kad ji \$100 nepriėmė nuo kun. Matulaičio, nors kningose rado, kad išmokėta. Ir daugelis pasigenda panašiu nuostoliu. Girdėtis, kad tūli kooperacijos nariai apskundė teismėn kun. Matulaitį ir vargonėnikną V. Stasevičių už nupuldyimą krautuvės. Didžiausi priežastis buvo ta, kad krautuvės vedėjas nenusimanė vesti pramonė. Lai būtų tas pamokėnimu ir kitų miestų lietuviams, jogei pramonė reikia pavesti ne kuningui, ne vargonėnkui, bet su tuo apsažiniam žmogui.

Salta žiema nuvargino gyventojus, bet ir pavasaris šaltas ir lytuotas. Jau pabaigė gegužio, o šalčiai nesimeta.

Garnupis.
WORSECTER, MASS.
Vėl neprigulmingas kuningas. Vietinė tautiškoji lietuvių parapija surengė prakalbas, kuriose kalbėjo S. Dysza. Aiškiai stengėsi nurodyti, kaip negirtinai gyvena ir mus mokina mūsų vadovai. Ragino žmones, kad mokintūsi, o labiausia, kad savo centais pastatytas bažnyčias neatidnotų svetimiems.

Verta buvo pasiklausyti. **Petrus Dedyņas.**

SPRINGFIELD, ILL.

Gegužio 30. atsibuvo susirinkimas, išnešimui protesto Dillingham-Rooto billiui, kuris nori suvaržyti ateivystę ir užvesti išdavinėjamą kitoms šalims jų politikinę prasikaltėliū. Kalbėjo V. Brukevičius; nurodė, kaip dabar darbininkai yra išnaudojami. Paskui J. Žvingilas trumpai ir aiškiai

kalbėjo apie minėtą nelemtąjį billiū. Potam per 3 atvejus deklamavo Aldona Dailydukė ir ant galo J. Kačergius perskaitė sutaisyta protestatą.

Gaila, kad publikos tebuvo 150 asmenų. Mat dar nesupranta tokių susirinkimų vertės. Padėngimui susirinkimo lėšų surinkta aukų \$4.

WATERBURY, CONN.

Keikėnų misijos. Vietinė 34 liet. socialistų kuopa parengė prakalbas. Iš dviejų oratorių pirmu buvo vietinis, K. Lnkošius, kalbėjęs tēmojė: „Kodel žmonija bijosi naujų idealų?“ Išrodinėjo, kaip nauji idealai buvo persekiojami visuose amžiuose; bet priejus prie šių dienų idealo socializmo, oratorius neitiko nei „idealistas“, nei „persekiotojams“. Jis tarsi bijojo pasakyti, kad socializmas yra naujas idealas ir yra persekiojamas, tik pradėjo kalbėti, kad be mokslo žmonijos nieks iš vargų neištrauks: „nei socializmas, nei kapitalizmas nei religija“. Socialistai baisiai piktinasi iš to savo užkviesto kalbėtojo...

Potam kalbėjo L. Pruseika iš Bostono. Indomia buvo „prakalaba“. Pirmiausia pasakė, kad jis pradėsią kalba taip, kaip Lietuvoj susitikė anot jo, „tamsūnai sveikinasi“: „Tegul bus pagarbin tas... tad ir jis apsirinko tam tēma „Tegul bus kova!“ ir patarė visad juos vartoti. Nupiesė socialistus, kaipo žmonijos „išgelbėtojus“, toliau užsipuolė ant savųjų, — tai yra lietuviskųjų „buržujų“, kuriais pasirodė daugiausia esą jo, kaipo laikraštėnėko, konkurentai — tai mat lietuviskų laikraščių išleistojai ir redaktoriai kaipo tai: „Vienybės Lietuvninkų“, „Lietuvos“, „Draugo“ ir „Kataliko“; na ir kiti „biznėriai buvo prigulėiniai pagerbti!“ Toliau rėkė, kad „socialistų programos yra platesnis, negu siaurapročių tautiečių“. Pavojaus del pono Pruseikos esama dar didesnio, nes atsiminęs apie Didžiąją Lietuvą ir josios kilimā, net pajudė rėkė, kad jau ir Vilniuje išsikūrė „Vilijos“ bendrovė ir socialistams reikia visomis pajėgomis stengtis, kad ją sugriauti, išnaikinti, nes girdi, dabar laikas medis lenkti, kol dar plonutis; jau ir taip visur kas kartis lietuvių plačiai kimba į pramoniją ir vertelgystę. Taigi gresias socializmui bausis pavojus, ir todel reikia viską naikinti, ir griauti.

Nežinia, ar susilauksime Waterburyje langų daužymo ir namų griovimo. Bet kurie nori greičiau susilaukti socializmo, tai jau turėtų šianedėl pradėti griovimą lietuviskų namų. Juo greičiau, tuo geriau! **Vileikių Juozas.**

NEW BRITAIN, CONN.

Nuo berželio mėnesio pradžios, darbai sumažėjo: vienos dirbtuvės dirbs 5½ dienu, o kitos tik 5 dienas. Tai daugumas lietuvių ir lenkų džiaugias angliakasių santaika, — sako: čia sustos, tai važiuosim į kasyklas. Daugumas žada važiuot į Lietuvą.

F. Mikelionis.

BROOKLYN, N. Y.

T. M. D. prakalbos. Berželio 7. vakare Taut. Namo salėje buvo viešos prakalbos, surengtos iš priežasties čionai laikyto TMD. 5-ojo seimo. Žmonių prisirinko pilna salė kimštinai, nes visi norėjo išgirsti vienus iš geriausių kalbėtojų, kurie buvo pagarsinti: M. Vinikaitis, Dr. J. Šliupas iš Seranton, V. Dauksys TMD. prezidentas.

EASTON, P.
Meilės tragedija. Gegužio 31. Philipsburg, N. J. buvo toks atsitikimas. Vaikinas Bronislovas Tucevičius nušovė mergaitę Oną Linėitę, kuri tuoj ir pasimirė. Paskui ir pats šovėjas save pašovė, ale nemirtinai; dar jįsai gyvas, gal būt kad išgys.

Tucevičius buvo įsimylėjęs Linėitę, kuri vos dar tebuvo 12 metų. Bet motina dukterę drausdavo, kad da perjauna su vaikinu vedziotis. Taip gi sakoma, kad Onutė kur ten buvusi išėjusi su kitu vaikinu. Gali būt, kad Tucevičius iš pavydo papildė žudystę.

F. Masulevičius.
KUO LIETUVIAI DŽIAUGIASI IR KUO TURĖTŲ DŽIAUGTIS.
Pora savaičių atgal veik visi didesnieji Amerikos lietuvių laikraščiai su džiaugsmu pranėsė visuomenei, jog tūla Paulauskiūtė, lietuviūtė iš Hazletono, Pa., esanti aktorė ir lošanti angliškuose teatruose; tik apgailavo laikraščiai, jogei jinai slėpiasi ir gėdisi savo tautystės. Prie to buvo rašoma, jog esą ir daugiau lietuvių bei lietuvių, panašių aktorių, bet jie visi neišsuduoda, jog esą lietuvius. Kaslink Paulauskiūtės, tai buvo net paminėta, kad lošusi veikale „Deep Purple“ — tik nepasakyti kokią rolę atlikusi. Išto galima būtų suprasti, kad jina nelošė jokios rolės, o galėjo būti tik paprastai, taip vadinama „sopper“, kuri ant anglų scenos visai menką turi vietą, t. y. padidina tik žmonių skaitliū.

Taciau ne tame svarba, ką lošė ar gali lošti, bet tame, kad lietuviutei pasitaikė progā patekti ant svetimtautiškos scenos „stage“. Ir da svarba tame, kad tokie lietuvių kaip ji ir jai panašūs aktoriai net didžiuojasi; mat, girdi, duoda mums suprasti, kad: „jūs, lietuviai, esate tokiais galvais, nuo kurių reikia slėptis, kad ir aš iš jūsų paėinu“ ir tt...

Jeigu kas šituos žodžius pranėsų Paulauskiutei ar jai panašiams lietuviams aktoriams, tai jie rasi pamatyti teisybę visai iš kitos pusės. Nors Paulauskiūtė yra taip augštai iškilusi, kad ant lietuvių iš-po debesų jau žiūri, vienok ji ir jai panašūs turėtų žinot, kad tas, kuris savo tautos užsigina, yra taip žemai nustumė, kad lietuviams ant tokių savov... kulverčių visai neverta nei atidžios atkreipti.

Jeigu iš kurios tautos, nors neuzimančios visasvietinėje politikoje svarbją rolę, atsiranda talentuotų žmonių — kaip tai: artistų, rašytojų bei aktorių, kurie to vardo ir garbės verti, tai šitie prakilnūs žmonės netik neužsigina savo tautos, bet visada ir visur prie progos prisimena svetimtautėiams: iškur jie yra kilę; tokių galima daugybę priskaityti; čionai gi nors keletą paminėsiu. Nesenai pasimirusi lenkė, poni Modrzejewska, visame pasaulyje būvusi garsi aktorė, visur save lenke vadindavosi. Ign. Paderewsky, žinomas ant visos žemės paviršiaus, kaipo geriausias pianistas, visur save lenku vadinasi. Jan Kubelik, pripažintas pasaulyje kaipo geriausias smuikorius niekur nepamiršta pasakyti, kad esąs čekas, ir tai dar paprasto daržūnėko sūnūs. Ir dang panašių kitadvasių mes rasime. Gi mūsų garbingos atminties lietuvis teplotorius ir kompozitorius M. Ciurlionis, trumpame savo darbavimosi amžiuje, patarė svetimtautėiū domą atkreipti ant

WILKES BARRE, PA.
Kaip jau buvo rašyta laikraščiuose, tarpe angliakasių ir operatorių įvyko santaika ir dirba. Apie Wilkes Barre ir visam Wyoming klonyje dirba nuo seredos, 22 geg. Bet, kadangi darbininkai buvo išvažinėję, tai darbai neina pilną laiką. Pirmas kelias dienas vežikai ėjo namo nuo 3½ val. arba 15 iki keturių; mat norėjo patis padaryti 8 val. dienos darbo. Kasyklų bosai pranėsė operatoriams ir tie liepė tik duot darbą 7 val. į dieną, ką bosai ir pildo. Darbininkai da ne visi susirinkę, o palėidimas brekerių reikalauja pilnai anglies ir užtektinai žmonių. Taigi kompanija čia vežikams ir parodė špūsą; maneriai tuo neužganėdinti, nes negauna karų įvalės per taip trumpą laiką. Tas bus atitaisyta nuo pirmos užmokesties, kuomet gaus už 2 val. mažiau mokėt.

Pakėlė 10c. arba 10% nuošimti, bet numušė 7 procentā vadinamą „Sliding Seale“, kuomet gaudavo maneriai kilant anglies kainai. Bus mokama už visus darbus kasyklose augstesnė mokestis už anglies karą, už mastus anglies uolos ir už stulpus, balcius ir tt. Bet kompanija netaisys angliakasių irankiū.

Unija turės galę priversti kiekvieną prigulėti į United Mine Workers of America. O kurie neprigulės, tai tokių neleis į darbā arba kaip norės, galės pasielgt. Visur galės kolektuoti mėnesinę narių mokestį: po kasyklas ar ant kompanijos kiemo, kur tik turės progā. Žodžiu pripažino unijos komiteta.

Gegužio 31. 1407-ta angliakasių kuopa nutarė įstojimo unijon tik \$1. Todel gera progā prisirašyti, nes paskui vėl bus \$10. Ta beveik visos kuopos nutarė. Gera progā visiems būtina susirašyti į organizacijā, nes negalės dirbti vėliau, ir antra — bus brangus įstojimas.

J. J. N.

Už apsimušė. Gegužio 11. 1407-ta angliakasių kuopa nutarė įstojimo unijon tik \$1. Todel gera progā prisirašyti, nes paskui vėl bus \$10. Ta beveik visos kuopos nutarė. Gera progā visiems būtina susirašyti į organizacijā, nes negalės dirbti vėliau, ir antra — bus brangus įstojimas.

savęs, kaip didelis artistas; bet apie jį visi svetimtaučiai kalba ir rašo, kaip apie prakilių ir atsižymėjusį lietuvi.

Panašų didvyrių bei prakiliųjų moterių vardai, nors prabėgs keli šimtai metų historijoje, bet jie bus žinomi visam pasauliui: iš kurios tautos anie yra kilę. Tokius tai žmones reikia gerbti, kad savo prakilumu, kaip artistai, suteikė mūsų ir pasaulio kultūrai bei pirmėzysgeistei neapiprekiuoja mus vaisius; tie kiltdavusiai kaip tikri sunūs ir dukteris savo motinai, paveikslė tautos, amžinai atmintį ir garbę suteikė.

Tarpe lietuvių mes dabar turime priskaityti lygių garbingų Lietuvos sūnum dainių ir kompozitorių Miką Petrauską.

Aš nenoriu čion pasigirti, kad gyvenęs visuose didesniuose Amerikos miestuose — nuo Chicago iki New Yorko, — kuriuose nuo menkiausios vertės teatrėlių, baigiant iki prakiliausių operų (Metropolitan Operas) teatrūose aplankiau ir geriausias svietė žinomus aktorius bei dainius girdėjau bei jų veiksmes tai mačiau tai skaičiau; vienok man Mikas Petrauskas, kaip dainius, nei kiek neprastesnis už anuos geriausias artistas ir jo melodija visuomet man giliau sujūdina širdį. Dar Lietuvoje būdamas, labai dainas mylėjau ir todėl Amerikoje, nors lankiausi ant svetimtaučių koncertų ir operų, bet taip pat kur tik mačiau apgarsinimą, ant lietuviškų geriausių koncertų taip pat lankiausi. Ir kiek aš ten eidavau, ant geriausių iš giriųjų koncertų, bet sulyginant juos su profesionaliskais dainuotojais, labai ausis draskydavo. Bet jau būvau manęs nebevaikščioti ant saviškų „koncertų“, kad negadinai sau nervus. Nusiminęs galvojau: ar gi lietuvių dainininkai ir niekad jau nebegalės maloniais balsais paglostyti jusmus, pasaldinti širdį? Nykau dvasėje.

Bet štai kas atsitiko 1906 metais. Syki teko girdėti dainuojant M. Petrauską ir jo išmokytą chorą; čia tai ir pasirodė, kad geriausių svetimtaučių dainavimais nei kiek nėra geresni, kaip „Miko“ išmokytas choras dainavo; ir ten jau harmoniškas balsų sutaikymas glōstyte glōstė jusmus. Gal netikėtumėt, bet iš džiaugsmo verkiau!

Patsai Mikas Petrauskas, kaip dainuoja vienas, rodo kad širdį liūliuote-liūliuoja, ir todėl ne kaip lietuviš lietuvi, bet kaip klausytojas, iš patyrimo, turiu pasakyti, kad mūsų Mikas yra vienas iš geriausių dainininkų ir tarpe svetimtaučių pasaulė. Bet Mikas visur ir visada lietuvi vadinasi ir tarpe svetimtaučių. Jisai būdamas Sveicarijoj, Francijoj, Italijoj, kaip tikras brolis nežmiršta lietuvių, bet laikraščiuose jus matote jo pranešimus, kur jisai yra, ką veikia ir ką mano veikti ir kur važiuoti. Jisai mums apie savo veikimus kaip brolis broliams praneša. — Reikia nepamiršti, kad Petrauskas yra didelis žmogus, kaip artistas ant lygios stovi su Paderewskiu, Kubeiki ir kitais, kuriais ir anų viengenciū ir visas civilizuotas pasaulis gerisi. Kuom yra Paulauskiūtė prieš Miką Petrauską? Tai lyg grumtas prilyginant prie Ūralų kalno. Grumstai ir slepjaši; bet grumstai ir dirvoje yra negeistini. Ūkininkai paprastai sako: „kad juos velniai imti, tuos grumstus, — nedaleidžiai jarams dygti ir augti!“

Gal persiurksčiai mes čia šnekame apie tuos „slapukus“ nuo mūsų tautos. Bet ką padarysi?

Jū nesusipratimas priverčia mus ištartai apie juos nešvelnius žodžius. Kai jie ateis prie mūsų, — mes juos mylėsime...

J. Dangmatis.

SLAPYVARDŽIŲ IŠDAVIKAI.

Kada zuikis rengiasi į guolį, pirma sumeta savo pėdas, kad kas jō neužtikty, ir pasijutęs apsuptas sunų-vajoku, dumia kur akis ieša, vis daugiau ir daugiau sumėtydamas savo pėdsakus. Vajokai-sūnūs užsiduria ant zuikio sumėtytų pėdų, nebežino kurlink vyties; tuom tarpu užtinka kito perbėgiusio zuikio pėdas, ir nusiveja paskutinį, paliuosuodami nuo persekiojimo pirmąjį.

Tokiais tai zuikiais prisecina būti ir mūsų visuomenės veikėjams ir laikraščių sandarbininkams, pasislėpusiems po pseudonymais.

Atsiranda lengvai mįslijančių vyrų, pāsivadinusių save „pirmieviais“ ir pamatę laikraščiuose savo nuomonėms kitoniskus straipsnelius, kurių autoriai būna po slapyvardėmis, tuojuas bando atspėti ir išduoti visuomenei tikrą autoriaus pavardę; o kad redaktoriai arčiau to visko stovi, tai ant redaktorių ir intarimai puola. Nėtaip dar senai, buvo bandoma „Vienybės Lietuvninkų“ sandarbininko Vargomacio tikrą pavardę atspėti, ir tuojuas buvo intarta Širvydas (buvo ir daugias paūašių atsitikimų). Bet p. Vargomatis, matomai, norėdamas paliuosuoti p. Širvydą nuo intarimo, liovėsi berašinėjes, (o gal ir rašo, tik po kitokiais pseudonymais — juk pas mus reikia sleptis) žodžių sakant — suklaidino šūmims-vajokams pėdsakius...

Priešai pametę Vargomacio pėdsakius ir užtikto kita zuikį — „Darbštuoli“. Štai ve jis! Tai „Tėvynės“ meisters! Ir tai vis pas mus daroma po pirmėivystės priederme...

Bet p. Darbštuolis tur-būt nusisgās, ir bus užtikrintas, kad po „Tėvynės“ „meisterio“ globalgalės sau ramiai darbuotis.

Vienok lietuvių visuomenės veikėjams, politiškoje dirvoje dirbantiems, ypač turintiems santykius su Rusijoje ar Lietuvoje gyvenančiais broliais, reiktų būti atsargiais su Amerikos „pirmieviais“, kad kartais susipykus dalei kokių menkniekių su savo drangais, lengvai manančiais redaktoriais, nepakliūtų jų tikros pavardės i negeistinas rankas, iš ko jie turėtų daug nesmagumų, o kartais ir kailiu atsimekėti...

J. Azūnaris.

ŠESTOS LIETUVIŲ DAILĖS PARODOS TURTAS.

„Liet. Žinios“ šiaip trumpai jau praneša apie atsidarancią Lietuvos Dailės Parodą.

Kaip paprastai taip ir šiemet Paroda turi du didelių skyriū. Vienas tai liaudies skyrius, kurs šiemet ypač turtingas. Visupirm minėtina čia nepaprasto senumo juosta, užsilaikiusi Poželų gimineje (Kauno gub. Panevežio p.) nuo 18 amžiaus pradžios ir turinti mažiausia 185 metus.

Paskui Ūkmergės pavieto darbininkės Venclavačienės senų verpstų rinkinys. Šenaisis verpstas padarytas 1774 mē.

Visokių kitų gražių juostų, audinių ir siuvimų čia neminėsiu, — mes jų daug, ir negalima vienu akių užmetimu juos apvertinti ir jų ypatingumus pastebėti.

Taip vadinamą tobulinamą arba inteligentų Dailės skyrių reikia šikart i keturias grupas išskaidyti; dailininkai patis savo sios Parodos kataloge irgi tokio išskaidymo laikosi.

Visupirm eina čia didžiausioji paveikslų grupė: K. Stabrovskio 7 dideli paveikslai. Jųjų didžiausis pavadintas „Bangų apysaka“. Kita, užvardyta „Rudens aukso pasaka“. K. Stabrovskis aukoja lioteriją, iš kurios laimėti pinigai skiriami Čiurlionies fondui, t. y. Čiurlionies muzikos veikalamis leisti.

Laukiama atsiunčiant iš Peterburgo ir vieno Čiurlionies didelio paveikslo, kurs Vilniuje dar nėra buvęs.

Petras Kalpokas, neužmirštinas „Aukso berželių“ teplorius, šikart davė išviso 49 paveikslius: tarpe jų yra 19 didesnių. Šiaip, be peizažų, matome čia fantazijas ir portretus.

Dailės Draugijos nenuilstančio ir darbusaus pirmininko A. Zmuidzinavičius yra 14 paveikslų. Išyminieji — Basanavičiaus portretas ir „Vytis virš milžinkapiū“.

Adomas Varnas pernai taip laimėjes iškarto parodos lankytojų sympatiją siunčia virš 50 paveikslų. Gaila vien, jog parodos atidarymo diena bus jųjų tik mažesnė dalis. Visi A. Varno svarbesnieji paveikslai buvo Poznaniaus parodoje ir sulaikyti dabar Virbaliaus muitinės. Tačiau tikimasis netrukus juos isten atgabant.

Mackevičius davęs pernai tarp kito ko puikią tikrai gyvą „Čigonės galvelė“ atsiuntė 3 paveikslius. Jonas Šileika, Müncheno Dailės Akademijos mokyns suteiki labai indomius etiudus. Jis yra dalyvavęs antroje Dailės Parodoje, tai jau trūuti mūsų visuomenei pažistamas.

Is seniau jau mūsų Parodose dalyvavusių (rodosi pirmoje Parodoje) Aleksandras Palikuaitis atsiuntė irgi etiudus. Be tų jau mums pažistamų dailininkų atsiuntė dar savo darbus du nauju: Justinas Vienožinskis, Krakovos Akademijos studentas — prigimties etiudus, ir Boleslavas Buiko — akvareles. Po to pirmo didžiausio skyriaus eina antras: Skulpturos skyrius: P. Rimša, visais mūsų visuomenei gerai pažistamas skulptorius, čia davė du dideliu paveikslu: „Kova“ — liūdna iliustracija liūdnos lenkų su lietuviais kovos ir „Artojas“ jaučim jūgu bearias. Dailininkų žinovų nuomone „Artojas“ puikus, drąsus dailės veikalas. Be to bus dar jo arklis „Pirmoje žolėje“ ir jam jau taip prirparsi puikus inkrustuoti paveikslėliai.

Peterburgo Dailės Akademijos mokyns Juozas Zikaras davė viena veikalą, kuri pavadino: „Pavargusi Danaida“.

Trečiame grafikos skyriuje matome visų pirm Čiurlionies darbus; paskui P. Rimšos inicialus iš liaudies motyvų sudarytus ir A. Jaroševičiaus, — kurs savo svarbu ir dideli darba toliau tesia — vel kryžiu rinkini.

Ketvirtame skyriuje sutalpinti pritaikomosios dailės darbai: čia randame P. Rimšos indus ir Marijos Dailininkaitienės-Palikuaitienės iškirpimus iš popieriaus.

Galų gale negalime praleisti nepaminėjęs gražios arisos A. Zmuidzinavičiaus, sudėstytos iš liaudies kryžių motyvų ir puiškans 14 reprodukejimomis papuošto Parodos katalogo, kurs kiekvienam Paroda aplankusiam paliks kaip gražus jos atminimas.

LAISKAS IS FRANCIJOS.

Tautų koncertas Paryžiuje. 18 gegužės, salėje „Ecole Hautes Sociales“ buvo Tautų Koncertas. Suorganizavo šį koncertą „Office Centrale des Nationalities“ (Tautų Ofisas). Žymi artistė (dainininkė) pagal tautos — estonietė padainavo po keles dainas: estų, finų, švedų, lietuvių, latvių ir rusų. Paryžiaus Akademijos profesorius Fuster pirm dainuosiant, turėjo prakalbą apie įvairių tautų dainas. Prof. Fuster trumpai papasakojo susirinkusiems ir apie Lietuvą bei apie gražumą lietuvių poezijos. Jisai kalbėdamas apie Lietuvą rėmėsi ant p. J. G. Jaberio memorialo. Dainininkė padainavo „Regėjimą“ iš p. Naujallio kompozicijos ir „Ant kalno karklai siubavo“ V. Kudirkos.

Susirinkusiems labai patiko lietuvių dainų melodijos, visi ilgai plojo rankomis.

Taigi lietuvių vardas vis kaskart tankiau skamba svetimtaučių ausyse.

P. Banys.

KOVA SAN DIEGO JŲ ŽODŽIO LAISVE.

Kalifornijoje jau antras mėnuo eina riaušės už žodžio laisvę. Prasidėjo jos miestelyj San Diego, kurio miestelėnai užsigeidę iškasavot anarchistus. Tiesa, Kalifornijoje anarchistai jau nuo senų laikų plačiai valiojavosi. Bet jie miescionims nieko blogo nedaro, išimant tą, kad retkarčiais iš New Yorko nuvažiuodama į Ramans Okeano pakraščius žinoma anarchistų deivė — Emma Goldman pakolioja „siurbikai“ ir „dėlėmis“ vietinius buržuazus ir abelnai kapitalistus. Tačiau iš šito dar ne kas-žin kas yra blogo. Vienok netaip sau mano San Diego miestelėnai daugiausiai smulkesnieji pramonininkai, kurie ne kiek toli yra bėge apšvietime ir da mažiau yra išsilavinę intelektualiskai. Jie anarchistus ir anarchizmą savo valdentuvėje persistatė lygiu taip, kaip ir Rusijoje urėdninkėliai arba Chicagos lietuviai socialistai, kurie vaikė pardavinėtojus lietuviško anarchistų laikraštuko „Laisvoji žmonija“... Kaliforniečiai anarchistus išvaidino, kaip „visuomenės griovikus“. Ir todėl prasidėjo anarchistų persekiojimas, nešvelnesnis, kaip Rusijoje.

Prasižengia kartais ir anarchistai, perdag paleidę plepėti neišlavintus kalbėtojus ir mosikūdamis su ravėtine kaponėle net i mėnulį. Bet iš to dar neišcina, kad čia ką — nors turi bendro anarchizmo filosofija. Visi žino, paveizdant, kad Tolstojaus anarchizmas reikalauja didžiausios artimo meilės; kad Nitsche'o anarchizmas reikalauja augščiausio gerbimo savo ir kito ypato; Kropotkino anarchizmas reikalauja plačiausios laisvės žmogaus gyvenimui. Kur yra meilė, pagarba ir laisvė, ten yra gražiausios žmogaus gyvenimo išlygos. Prie tokių išlygų ir San Diego miestelėnamis būtų gerai. Bet jie apie anarchistų idealinius įjėskinius tiek nežino, kiek koksai rusų pylies gorodavikas-žemsgargis. Ir todėl anno laiku su pašiapsiu triukšmu išvyjo iš Kalifornijos Emma Goldmanutė, o žinoma kalbėtoja — Ben Reitman, apipylė su derva ir išvoliojo plunksnose. Paskiaus tokiu-pat grynai miescioniskū būdu areštavo epr keles eiles būrius agitatoriū I. W.

(Industrial Workers of the World — Pasaulio Pramonės Darbininkai) ir vienus išsmalave, kitus apkūle, išbugdino už savo miesto ribų ir prigrasė daugiau nepasirodyti. Taip buvo padaryta tokioje šalyje, kur yra žodžio liuosybė...

Suprantama, kad čia nėra kalta tiek daug federalinė valdžia, kiek inbingė neapykantoje miescionis. Tai darbas vis fanatiku. Fanatikai boykotuoja sau nepatinkamus laikraščius (pas lietuvius), fanatikai bažnyčiose susitaria kiaušiniais mėtyti i liberaliskus kalbėtojus. (ir gi pas lietuvius), o fanatikai San Diego miestelėnai tiesiog nori atimti žodžio liuosybę, kurią konstitucija šios šalies yra visiems lygiai suteikūsi. Todėl šitie fanatikai labai teisingai ir užsipelno, spaudoje ir visuomenėje papeikimą. Kaip apie lietuvių fanatikus ir linoso žodžio priešus visi šneka su pajaukimu ir laiko juos už mūsų tamsybės anachronikus, taip ir apie San Diego fanatikus pažangieji Amerikos ir viso pasaulio laikraščiai labai nedaliai atsiliepė.

San Diego miestelėnai skundziasi, jog anarchistai ir industrialistai užtvinę visą miestą ir emę kurstyti gyventojus prie anarchistų, prie griovimo valdžios, prie generaliskų streikų, prie konfiskacijų žmonių privatinio turto. Bet jie galėjo šita reikalą perduoti federalinei valdžiai, kurios pareiga apsaugoti piliečių savastį. Jiems nereikėjo griebtis tokiu pačiu prievartos metodu, kuriuos, anot jų, anarchistai ir industrialistai skelbja ir vartoja; nereikėjo imti i savo rankas įstatymu ir kovoti su anarchistais, pasigriebus pačių anarchistų rimką. Tuomi jie tik suteršė Amerikos laisvės principus ir savo vardą. Ir dabar visuomenės užuojausmė visai ne San Diego miestelėnų pusėje, bet anarchistų ir industrialistų. Galai būt, kad anarchistai ir industrialistai kaip kur perdėjo kalbose karštumo; gal būt kad šie pastarieji, kurie sakosi kovoja „tiesum veiksmu“ (direct action — sulygink Rusijos teroristų lozungą „priamo k cielei“) šiame-tame prasižengė. Bet tam yra valdžia, kad prižiūrėti tvarką ir bausti prasižengėlius. Amerikonai labai mekenčia, kas valdžios ir įstatymų neklaukos, — mat valdžia ir įstatymai tai pačių žmonių padarus; kas tam priešpasi, tas priešinasi žmonių valiai. Todėl amerikonai kaip iš vienos pusės nemėgia anarchistų, taip iš kitos nemyli ir tokių, kaip San Diegos miestelėnai.

Bet minėti „San Diego apgynejai“ šito nepaiso. Jie privertė miesto tarybą, kad išleistų pareidyta — uždrausti ant gatvių laikyti prakalbas socialistų partijai, darbo aiijoms, single-taxeriams (— tai Henry George pasekėjai apie žemės aptaksavimą); Industrial Workers of the World, Išganymo Armijai ir kitokioms draugijoms bei religijoms. Buvo bandyta peticijomis prašyti, kad tą drausmė atliuosūtū, nes iškiolei čionai, pramonininkų sekcijoje, nuo senų laikų buvo publicos numylėta vieta susirinkti ir pasiklausyti, ko įvairių judėjimų oratoriai mokina. Bet velniai buvo prašymas. Tada agitatoriai ir religiški pamokslininkai bandė pasiviskai priešintis; tai yra eina kalbėtoja uždrausta vieta, o kada kalbėtoja areštuoja, tai tas ramiaji eija i kalėjimą, ir ant jo vietos eina kitas kalbėti. Tokiu būdu veikiai tapo pripildyta visai aplinkiniai kalėjimai; areštautis prisiejo išvežioti net i aplinkinius

pavietus. Kada taip dėjosi, tai miesto taryba jau ir visame mieste uždraudė visokias prakalbas; kam agitatoriai miescionis eržina. Išgirdusi apie tokį laisvo žodžio suvaržymą, I. W. W. unija atsiuntė čielą būrį savo agitatorių ir prijuantėjų iš aplinkinių miestelių, kurie bandė rengti protestus ir prakalbas. Bet čionai susidūrė su vietine policija ir miesto išrinktais „vigiliantais“ (sargais), kurie būriais areštavo industrialistus, apkūle ir deportavo iš šių apylinkių. Iš to išėjo net grandiozinė byla, kuri dabar einaasi Los Angeles mieste; mat buvo padaryta I. W. W. raštinėjė krata, kur rasta paslėptų šautuvų ir septynių bombos. Tuos ginklus primėta industrialistams, kad jie norėję iškelti terorą. Kaip šita byla išeis, dar nežinia. Visgi geriau, kad šitas reikalas perėjo i legalines valdžios rankas, negu San Diego miescionių biznesierių kvaitulys.

Lietuviškas vakaras.

Kas tai pasidarė, kad mūsų miestelyje senai bebūvo lietuviškas vakaras. O tokio vakaro vietiniai gyventojai buvo labai išsiilge. Del kokios priežasties pas mus nustojo taise vakarus — nežinia. Vieni kaltino vietinę inteligentiją, kuri būk tik snaudžianti, žiūrinti tik savo reikalą, o daugiau nieko. Kiti tam išrasdavo kitokias priežastis. Na, nesupaisysi, ką kas šneka.

Bet apie vakarą šnekėti žmonės menustoję. Ypač mūsų senai inteligentai taip ištroško lietuviško vakaro, tarytum žuvis vandens. Jie įėjoško tokio žmogaus, kuris apsiimtų sutaisyti vakarą.

Ar jau taip skirta mums būvo, ar laimė jau tokia netyčia pasipainiojo, ar kas, bet gal-gale atsirado, kitaip sakant, išdygo tokiš žmogus, kuris apsiēmė, žūt ar būt, sutaisyti lietuvišką vakarą.

Sužinoję apie tai vietiniai inteligentai nudžiugo, o kepelinšnotos panelės iš to džiaugsmo, tarsi, pajauncėjo, išrodė dailesnės, turbūt delto, kad bus joms proga laike lietuviško vakaro su jaunaisiais kavalieriais linksmai praleisti laiką ir dailiai pasisėkėti apie šį ir apie tą. Vienu žodžiu sakant — visų veidai persimainė.

Tas žmogus, kuris apsiēmė surengti vakarą, buvo nepaprastas žmogus. Jis buvo jannas, patieame smagume. Turėjo jis geras pažintis su beveik visomis mūsų miestelio panelėmis. Jam visos gražiosios panelės patikdavo; o jis — toms visoms panelėms. Būdavo, jei jis eina vienas gatve, tai taip tiesiog, jog i šoną nei nedirstelia. Bet savo panelės visados greitai užmatydavęs. Žiūrėk, jau jis susigriebęs kokią — ir vadžiojasi. Besivadžiojant, jis stengėsi visados save linksmu parodyti ir delto, pasakodavo visokius juokingus анеkdotes, atsitikimus, vienu žodžiu, mokėjo jis labai gerai juokus krėsti. Jo būdas panelėms begalo patikdavo, užtai jos ir toki prisirišimą prie jo turėjo.

Tas jannas žmogus, apie kuri čia pasakoju, buvo studentas Mikas Dveigys. Nuo senai aš su juo pasipažinoju. Kartą aš einu gatve vienas ir girdžiu, kad mane lyg kas vejeisi. Atsigrįžau atgal, žiūri: Mikas Dveigys. — Labas vakaras, — pasakė jis man ir pasisėkime su manim.

Prof. Michailo Dragomanov.

Apie dievu pavyduma.

Iš rusų kalbos vertė V. K. R.

ir valgyti vaisius nuo gyvasties medžio; tuokart jis taptų nemirtinas.

Iš tų žodžių galima padaryti išvedimas, kad pirmiems žmonėms buvo uždrausta valgyti vaisius nuo gyvasties medžio ir kad jie ir iki nupuolimui nebuvo nemirtini (nors Dievas, drausdamas valgyti vaisius, gąsdino pirmuosius žmones tuom, kad jie mirėia numirs, jei ragaus vaisius). Šita vieta Biblijoje yra labai neaiški.

Tatai Dievas ir išvarė žmogų iš to rojus darželio ir pastatė prie to daržo vartų cherubiną, kuriam davė kardą su žaibais, idant jis gintų taką prie gyvasties medžio.

Norėdami paaiškinti tūlas to pasakojimo vietas, mes visu-pirmu padarysime mažus patėmėjimus, o paskui pasakysime apie to pasakojimo prasmę. Pirmas mūsų patėmėjimas bus šitoksai: nors mes paprastai ir mokina, kad žydai neva nuo patilios senovės skyrėsi nuo kitų tautų tuomi, kad tikėjo į vieną Dievą, į kurį dabar tiki ir apsišvietę krikščionys; vienok iš privestų augščiau Dievo Jehovos žodžių, kad: „žmogus tapo, kaip ir vienas iš mūsų“ ir iš daugelio kitų Biblijos vietų yr aišku ir žydus išpradžių tikėjusį į daugybę dievų. Taip, paveizdan, jie pripažindavo, kad kiekviena tauta turi savo dievą, kaip ir jie turi Jehovą, bet žydai savo Dievą laikė vyresniu. Be to, aplink tą Jehovą žydai vis statydavo „dievo vaikus“, kaip jie yra vadinami Biblijoje, kurie graikiškai vadinta angėlais, arba pasiuntiniais. Aišku, kad tie Dievo vaikai, arba pasiuntiniai, yra ne kas kitas, kaip ir mažesnieji graikų dievai, arba pusiadieviai. Net vienas krikščionių rašytojas, šv. Augustinas, pasakė, kad senovės tautų dievai yra tas pats, ką ir angelai; paprastai ir vėlybesnės gadinės žydai, o paskui ir krikščionybės skelbėjai pripažindavo, jog yra kitų tautų dievai, tik tuos dievus jie laikė velniais.

Toliaus mes parodysime, kaip žydai šiurkščiai atšaukdindavo Dievo asmenį, numanydami jį esant visai tokiu, kaip ir kiti žmonės; anot jų jis ir vaikščioja, ir miega, ir uosto, ir pyksta. Štai ir šiame pasakojime Dievas Jehova lipdo iš žemės žmogų ir gyvūnus, pačia žmogui į nosį savo dvasią, sodina augmenis, pavakariu vaikštinėja darže ir prie to trepsio kojomis, kaip ir šiaip sau žmogus. Visa tai labai nepažįsti tai nuomonei, kurios žydai laikėsi vėliau, ir kuri nuo jų perėjo pas apšviestus krikščionis, būtent, kad Dievas — tai pratinga dvasia, neturinti nei pradžios, nei pabaigos, nei formos. Tokia nuomonė žydai ingavo nuo apšviestųjų savo kaimynų, tarp kitko nuo graikų mokslinčių, kurie vadinosi filosofais, — išminties mylėtojai, t. y. žmonės mylėję laisvą išmintį arba mokslą.

Pasakojimas apie cherubiną su kardu parodo, kad ir žydai, kaip ir kitos tautos, išvaizdindavo sau monomias ir akyvas Dievo tarnų ypatybes. O kaip žydai išvaizdindavo sau cherubinus — galima yra matyti iš pranašo Ezekielio knigos. Tas pranašas sakosi matęs danguje, žemiaus Dievo sosto, baisias esybes, panašias į keturius žvėris, ir žėdna esybė su keturiomis galvomis: žmogaus, liūto (levo), jautio ir aro (arėlio), su keturiais sparnais ir su vėžio kojomis. Panašius paveikslus išpjaustydavo iš alkmenis žydų kaimynai ir giminės, assyrai, ir daugybė tokių paveikslų iškasta dabar Assirijos miestų griuvėsiuose ir pervežta į mokslo įstaigas į Parizų ir Londoną. Tų paveikslų kopijos galima matyti Vienoje ir kituose miestuose ir daugybėje knygelių. Tik paprastai tie assyrų paveikslai-cherubinai turi ne po keturias galvas, bet po vieną: žmogaus, arba aro, ir tt. Krikščionys užlaikė sau angelų paveikslus, panašius žmogui, tik su sparnais: dviem, keturiais, arba šešiais; o keturias galvas, kurias išsivaizdino Ezekielis ant cherubinių, krikščionys padalino tarpe keturių evangelistų, prie kurių tankiai ir nutėploja mūsų bažnyčiose: angelų su žmogaus išvaizda, liūta, kartais su sparnais, jautį, tankiai ir gi su sparnais, ir arėlį. Štai kaip ilgai užsiliko pas žmones seni įstabūs paveikslai, ir kaip jie pereina nuo vienos tautos kitai.

Q dabar pažvelgkime į pamatinę prasmę to pasakojimo apie Dievą Jehovą ir pirmąją žmonių porą. Jo prasmė yra panaši į prasmę graikų pasakojimo apie Zeusą, Prometėjų ir Pandorą. Ir žydų pasakojime mes matome, kad Dievas užvydi žmonėms ir nenori, idant jie žinotų, kas yra lab ir kas nelab; bijosi net, kad jie nepataptų nemirtiniais. Ir šiame pasakojime žmonės nustoje neva laimingo gyvenimo per moteriškę. Tokie pasakojimai plačiai pasiskleidė tarpe žmonių žydų tikėjimo ir suigiminiavusių su jais tikėjimų: krikščionių ir mahometonų, ir aiškiai rėmė neapykantą moterų. Taip ir pas mus mokyti žmonės rašė kningas apie moters

(T. b.)

G. SUDERMANN

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokietų kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tąsa.)

MARIKĖ.

Georg?

TRŪDA (linkterėja galva).
MARIKĖ.

Kodel gi jis toks?

TRŪDA.

Ak...

MARIKĖ (lūkuriuodama).

O gal ištikrųjų tavo tiesa. Gal būt jis kita myli.

TRŪDA (tyliai dejuodama).

Ak, kam tu man tą sakai?

MARIKĖ.

Delto... Bet ne, ne! Ar gi tas galima? Taip, aš negerai padariau... Jis niekuomet nesutiktų... Jam tik reikia pažvelgti į tave... ne!

TRŪDA.

Bet vis-gi, vis-gi! Tą-pat ir aš sakiau... Stačiai į akis.

MARIKĖ (tėsdama).

Ką gi jis atsakė?

TRŪDA.

Nieko! O paskui apsisverkė.

MARIKĖ (nudžingus).

Jis apsisverkė? Georg? Ar tu matei anuomet nors kartą, kad jis būtų verkęs?

TRŪDA.

Ne, niekuomet.

MARIKĖ (į save).

Jis verkė!

TRŪDA.

O paskui pasakė: o jeigu kartais mudu neapsi-vestuva?

MARIKĖ.

Kas neapsiwestų? Tu ir jis?

TRŪDA.

Taip... Na, staiga jis numirtų.

MARIKĖ.

Jeigu jis... Taip... tą jis pasakė... (nuduodama). Na, jis tik taip sau kalbėjo.

TRŪDA.

Žinoma, taip sau! O kas link kitos... Aš nudaviau, būk man vis viena. Paskui-gi ištikrųjų nurimau... Bet vėl tik pamanau... Dieve mano! Dieve mano! Kad tai būtų tiesa, kad tai aš žinočiau.

MARIKĖ.

Tau to jis nepasakys!

TRŪDA.

Manai, kad kam kitam pasakytų?

MARIKĖ.

Vis-gi greičiau, negu tau.

TRŪDA.

Taip, taip...

MARIKĖ.

Nori, aš paklausu?

TRŪDA.

Ak kad tu paklaustum, Marike, kad tu paklaustum...

MARIKĖ.

Na, jau gatava. Imk greičiau šukas. Štai spilkos — bėgk sau.

TRŪDA.

Ir tu manai, jis tau pasakys?

MARIKĖ.

Tikėk man. Man jis pasakys.

TRŪDA.

Ak, Marike, aš tokia dėkinga tau būsiu, tokia...

MARIKĖ.

Na, eik, eik! (Stumia ją į duris).

Scena VIII.

Marikė, paskui Ploetz, paskui Gaffe.

MARIKĖ (pasiraižydama).

A-a-a! (Šaukia) Georg! (Baldos) Prašau.

PLOETZ.

Pono Vogelreiterio čia nėra?

MARIKĖ.

Ne, p. Ploetz, nėra.

PLOETZ.

P. pastoras nor jį matyti. Štai ir jis pats.

GAFFKE.

Labo ryto p. Marikei.

MARIKĖ.

Ačiu, ačiu. (Bailiai pratesia jam ranką).

GAFFKE.

Aš čia palauksiu, p. Plotez.

PLOETZ.

Gerai. Duok man tamsta kelnorės raktą. Aš veža, reikia ant ledo pastatyti.

MARIKĖ (ima raktą nuo lentos).

Štai.

PLOETZ.

Ačiu. (išeina).

Scena IX.

Gaffe — Marikė.

GAFFKE.

Na... nepratarsi tamsta į mane nei vieno žodžio?

MARIKĖ.

O kas gi man tamtai pasakyti, p. pastorai?

GAFFKE.

Ar džiaugiesi tamsta bent kiek šia diena?

MARIKĖ.

Ne.

GAFFKE.

Ir dar gi mudviejų susižadavimu?

MARIKĖ.

Mudviejų susižadavimo nebus, p. pastorai.

GAFFKE (nustebes).

Ak, taip!...

MARIKĖ.

Aš nelieku čia.

GAFFKE.

Taip?

MARIKĖ.

Dar šiandien išvažiuoju iš šių namų.

GAFFKE.

Atsiprašau, ar aš užmečiau save tamtai, ar ne?

MARIKĖ.

Ne, p. pastorai, tamsta neužmetei man savęs.

GAFFKE.

Gero aš tamtai geidžiau, ar ne?

MARIKĖ.

Gero, p. pastorai, ir aš nuoširdžiai tamtai dėkavojau, bet...

GAFFKE.

Tai tamsta ne iš mano priežasties apleidi šiuos namus?

MARIKĖ.

Žinoma, ne.

GAFFKE.

Žino tą kas-nors?

MARIKĖ.

Niekas!

GAFFKE.

Taip... taip... Aš, Marike, dar labai jaunas.

Ir kuomet sakau: „viso gyvenimo laimė“, galbūt tas ir skamba truputį juokinga. Bet aš ne apie save noriu kalbėti. Kas su manim bus, tai jau mano dalykas. Ir jeigu aš dabar sakau: pamanyk gerai, Marike, ką šioms namams kalta esi, tai aš ne savo, ir ne šių namų reikaluse kalbu, bet kalbu pačios tamstos reikale. Ir aš tik žmogus, ir man truputį skauda širdis, bet palikim tą šalę... Bet jeigu tamsta, Marike, įneši nesutarimą, nelaimę į šiuos namus, tai juk tamsta būsi tame kalta, ne ši šeimyna, bet tamsta.

MARIKĖ.

Labai gali būti.

GAFFKE.

Atleisk man tamsta. Aš nieko nenoriu klausinėti, nieko nenoriu žinoti. Tai geriau. Bei jeigu aš tamstos nemylėčiau, kaip paties savęs, aš dabar tamstai nei vieno žodžio nepasakyčiau. O aš tamstai sakau, sakau tą, Dievu prisiėkiu, ką ligšiol tik sau pačiam sakydavau: kas dailiausio, geriausio, augščiausio pas žmogų yra, tai jo nuosavi giesmė. Kaž-kokia gaida amžinai jame skamba, gieda jo sieloje ir dieną ir naktį, ir balsiai ir tyliai, ir atvirai ir slapta. Kiti sako apie jį: jis toks-tai ir toks, jo toks-tai ir toks būdas... O jis tik šypsos, nes savo giesmę jis tik vienas pažįsta. Viso mano gyvenimo laimė tamsta šiandien suardei, bet mano gyvenimo giesmę... jos tamsta negali atimti iš manęs, ji kaip buvo, taip ir liks. Bet jeigu tamsta, Marike, mieleji Marike, jeigu tamsta įneši nuliūdimą į šiuos namus, iš kurių tamsta viską gavai, jeigu tamsta prieš savo motiną ir tėvą nusidėsi...

MARIKĖ.

Prieš mano tėvą ir motiną? Ką tamsta, p. pastorai, žinai apie juos? Kas mano tėvas, to nei aš pati nežinau. Motina, — o, aš ją pažįstu! Mano gyvenimo giesmę aš iš jos gavau, ir dabar galima parinkti prie jos puikius žodžius. Nori tamsta žinoti kaip jie skamba? Vogk, vogk, ir pavogk savo gyvenimo laimę ir meilę, ir viską, viską turi pasivogti! Ir štai, tamsta matai, mano motina — vaigia. Joninių naktį ji perlipo per tvorą sodnan. Na, ir aš elgiuosi taip-pat, kaip mano motina. Ir nesakyk man tamsta daugiau nei žodžio. Šiandien aš turiu savimi valdyti. Visas mano likimas pastatytas ant vienos kortos. Dabar tamsta žinai.

GAFFKE.

Taip, dabar aš žinau. Būk tamsta laiminga. Dievas duos aš pakelsiu savo naštą. O tamsta — ne. (Išeina).

Scena X.

Marikė — Trūda.

TRŪDA (iš kairės, duryse).

Tai Georg išėjo?

MARIKĖ.

Tu turbūt už durių stovėjai!

TRŪDA.

Ką tu kalbi!

MARIKĖ.

Eik, eik, persirėdyk. Aš tuoj Georgą pašauksiu.

TRŪDA.

O paskui tuoj ateisi ir man pasakysi?

MARIKĖ.

Taip, taip. (Trūda išeina).

Scena XI.

Marikė — paskui Georg.
MARIKĖ (kalba į sodną tyliu, negu pirma). Georg! Georg!

GEORG (ineina nuo terasos).

Tu viena?

MARIKĖ (linkteri galva).

GEORG.

A, tai tu taip sutaisai.

MARIKĖ.

Tu-gi norėjai kalbėti su manim, aš ir pasirūpinau.

GEORG.

Marike, tik valandą laiko aš esu liuosas ir galiu savimi valdyti. Dabar aš dar galiu savo likimą nutarti. Ką tu ant to atsakysi?

MARIKĖ.

Ką-gi aš tau atsakyti galiu. Aš gi nežinau, ko tu nori?

GEORG.

Jeigu kalbėti apie norą, aš tik tavęs noriu. Tu mano visam gyvenimui... Aš noriu tavęs!

MARIKĖ (tyliai, laimingai).

O aš maniau, kad laužams užgesus ir tu užmiršai mane. Bet tu ir dabar myli mane?

GEORG (tyliai).

Ar tu ne žmona man? Ar gi nežinai, kad prieš Dievą tu mano žmona?

MARIKĖ.

Taip, taip... Bet prieš žmones Trūda bus tavo žmona.

GEORG.

Tu manai?

MARIKĖ (neištikimai).

Tu visgi myli Trūdą?

GEORG.

Taip, aš myliu ją. Kaip gi man jos nemylėti?

Tu-gi jos nemyli?

MARIKĖ.

Nežinau. Nuo tos valandos, kuomet eidama pro šalį pamačiau, kad tu toks malonus buvai su ja... Ir verkei tu tik delto, kad ją myli. Žinoma. Ko tik netenka man pergyventi! Kaip aš... Ak, tas, ačiu Dievi, niekam nerūpi.

GEORG.

Taip, ir man tas nerūpi? Tu galėtum ką-nors geresnio sumanyti, vieton tokio manęs kankinimo. Visą savo gyvenimą norėjau būti doras žmogus. Jeigu tas negalima, tai tik vienas lieka — mirti.

MARIKĖ.

Tu ištikrųjų nori mirti?

GEORG.

Noriu? Ne... aš mirti privalau.

MARIKĖ.

Georg, pasiimk ir mane drauge.

GEORG (purto galva).

MARIKĖ.

Dar anuomet, prieš keletą metų, aš svajojau apie tą, kaip užmušiu tave, ir mirštantį bučiuosiu, bučiuosiu lig iš proto išeisiant, o paskui... pati užsimušiu.

GEORG.

Vis tai niekai. Ne, ne. Ar gi tu nematai, kad mudu sukavos kaž-kokiam užburtame rate ir visi jokios išieigos nesurandava, išskyrus mirtį.

MARIKĖ.

Aš norėčiau mirti. Bet dar labiau norėčiau gyventi... su tavim.

GEORG.

Klansyk, Marike... tam tikslui turiva turėti daug daugiau drąsos, negu tam, kad numirti.

MARIKĖ.

Kodel?

GEORG.

Ir tu dar klausai? Šiuose namuose... kurie padarė iš mudviejų žmones, kurie davė mudviem ir pastoge, ir maistą, ir meilę... Tą viską sunaikinti... ir vis gi būti laimingu. Ar tau užtektų del to drąsos?

MARIKĖ.

Mūsų senasis pastoras sakydavo: drąsos reikia turėti viskam, tiktai ne nuodėmei. Pas mane užtektų jos net ir nuodėmei.

GEORG.

Ką gi, ar reikia man tave išmėginti?

MARIKĖ.

Jeigu tu paduosi man tuoj ranką ir pasakysi: bėgkiva, ot taip, kaip stoviva... tuoj, šį akimirksnį... Pamatysi, kaip aš bėgsiu.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT

elijos 1600 metais „Kiausinin“, paniurusin Neapolio kalėjiman, kuris pagarsėjo tuomet savo kankinimais. Kuone tuo pačiu metu ispanų inkvizicijos auka tapo kitas Italijos dominikonų vienuolis, sudėgintas vasario 17 d. 1600 m. Romoje. Tai buvo Bruno; jis žuvo, kaip heretikas; Kampanelė — kaip sumanytojas rianšų prieš ispanų inkviziciją. Kankinimai, kurie jam iškesti teko, buvo tokie baisūs, o jo tylėjimas toks atkaklus, kad net patys budeliai stebėjos ir tardavo: „Ištiesų, to žmogaus sielos tvirtesnės esama už spartiečių sielą!“

Nebodamas tų visų kankinimų bei kalėjimo apystovos, Kampanelė atsidavė literatiniam darbui ir per trisdešimtį metų gyvenimo kalėjimo paršė daug filosofinių bei poleminių veikalų.

Pirmieji didesnieji jo veikalai buvo: „Politikiniai bei ekonominiai aforizmai“ (1601), „Nauja metafizika“ (1602) ir „Saulės valstija“ (1602), šiame pastarame veikle ir surašė dominikonų vienuolis slapčiausias savo mintis apie idealų valstijos sutvarkymą bei visuomenę auklėjimą. Nei vienas senovės ar dabarties socialių utopistų neatsinėšė taip atidžiai į grynai pedagoginius klausimus, kaip tai padarė Tomas Kampanelė. Nei Platonas, nei Moras, nei vėlyvesnieji socialistai — Owenas, Furdje ir kiti, nesuteikė mums tokios plačios, visaapimančios ir giliai sugalvotos visuomenio auklėjimo sistemos, kokią randame „Saulės valstijoje“.

Iš po tamsių kalėjimo sienų, nukankintas ir sukrutintas, visam amžini palaidotas neramumas vienuolis, išleikia savo protu ligi neatsiektinų žmogaus dvasios augstybės ir užbricžia naujus kelius žmonijos kultūrai. Iš atžvilgio ir proto, jo dvasios didvyriškumo, jo intuityvių ir visiškai naujų bei didžiųjų sumanymų — Kampanelė atsiekia geniališko. Ypač tas galima pasakyti apie Kampanelę, kaip pedagogą. Jo utopijoje daugiausia pavesta vietos tyrai pedagoginiams reikalams. „Saulės valstija“ — tai svariausias savo turinyje pedagoginis traktatas ir neapsirinkant galima pasakyti, kad niekuomet dar pedagoginė vieno žmogaus mintis neatsiektė tokios sumanymo gelmės ir tokios užsiskėtimo platybės, koks pas tą dominikonų vienuolį randama.

Kokią svarbą pridavė Kampanelė pedagoginei kultūrai, galima jau kad ir iš to numanyti, jog iš trijų „kunigaikščių“, triumvirų, prižiūrinių visą saulės viešpatiją sulgy vyriausiojo kuningo nurodymų, dviejų svarbiausių uždavinu yra racionalis jaunųjų kartų auklėjimas. Vienas jų vadinasi „Išmintis“, antras — „Meilė“; pirmajam priklausė daugiau apšvietimo, antram auklėjimo reikalai. Išminties triumvirui pavesti laisvi menai, mokslas ir mokslo istaigos. Jam vadovaujant darbuojasi: gramatikos, fizikos, logikos, gydytojas, doro mokytojas, kosmografas, muzikas, braižymo profesorius, aritmetikas, poetas-ritoras, dailininkas, skulptorius, historiografas. Iš šių dalykų išvardijimo jau galima numanyti tasai įvairumas ir vispusiškumas apšvietimo, kuris Saulės Valstijos piliečiams suteikiama. Gamtos mokslai, tame skaičiuje medicina ir etika, istorija ir matematika; — toli gražu dar šiandieninėms mokykloms ligi tokio realio visapusiškumo. Meilės triumviras prižiūri vaikų gimdymo viršininkus-prižiūrėtojus, sanitarus, drabužius, gyvulių veisimą, gyvulių jaunikimą, virtuvės reikalus. Akimi užmetus keista išrodo toksai auklėjimo sumaišymas su gyvulių veisimu bei virtuvės reikalais, tačiau pamatysime ilgainiui, kad Kampanelė padarė tai ne be pamato.

Saulės-Valstijos vyriausias rūpėnis — galimai geriausias žmogaus prigimties išstobulinimas. Asmenis piliečių (soliarijų) gyvenimas pilnai pavergtas tam vienam augščiausiajam virš-individualiniam tikslui, del kurio Kampanelė, lygiai kaip ir Platonas, aukoja šeimynos akstinus, šeimynos nuosavybę ir vyro bei žmonos meilę. Iš šio atžvilgio jis daug radikališkesnis už Morą, užtad ir jo planai šiam tikslui atsiekti daug utopiškesni.

Meilės triumvirui pavesta tokiu būdu visų pirmiausia giminės pratęsimas, t. y. rasinis vaikų gaminimas bei gimdymas. Triumviras turi sekti, kad vyras turėtų lytiškąjį prietiki vien tik geresnės kartos pagaminimo tikslu. Ir tą turi prižiūrėti visa visuomenė, o ne atskiri asmenys. Iščia pirmoji praktinė išvada: — tėvai tegali turėti prietiki „filosofinių principų remdamiesi“...

Iš šio atžvilgio tarp Kampanelės ir Platono vienoda nuomonė; abu pataria gamtinį suderinimą „geresnei“ kartai pagaminti. Kampanelė prasitaria vienoje vietoje, kad moterų bendrumą jis su-pranta ne kaipo betvarkė santuoka, kad lytinis žmonių gyvenimas „ne sulgy žvėrių gyvenimo sutvarkyta“, kuomet kas vienas gali paglemžti pirmą

(T. b.)

ŠEŠUPĖ.

Liulinoja, teka kloniose Šešupė,
Pakrantės vilnis šiauriai rieja, —
Tai teka tykia, tai putoja upė,
Tai staugia vandens, išsilieję:
Kad gėdrią dieną bangos pilkos
Raudonus akmenis čiučiuoja,
O pačios bovijas, myluojas
Ištiesė stuomenį, kaip ilgos:
Tai linksma širdžiai tēn žiūrėti, —
Visur tik rodos meilė riedi,
Visur vienybė viešpatauja,
O peštis, muštis jau paliauja.
Ant dugno žuvys maistą gauda;
Viena jos kitą nenupjauja,
Po vandenį tik linksmai šaudo.
Ir ant nelaimių visad spjauja.
Pakrantėms medžiai galvas lenkia:
Šešėlius nori pamatyti,
Gluosnis šakas bangose merkia,
Eglė stengias galvą statyti.
Kaip tykus oras, upė srauja
Meilingai, dailiai, griaudulingai, —
Ba viskas tyli, miškas gaudžia,
Apsiaučia žmogų tik verksmingai.

Dangaus jau kraštas debesiuojas.
Vėjelis vakaro ringuojas,
Kad viesula smarkiau iškiltų
Ir ilgą laiką nenutiltų.
Pastvėręs debesį didoką
Jį vėjas purto, draskinėja
Ir į visas šalis jo šmota
Kaip plunksnų lengvą mėtinėja,
Jau dangų debesiai apvilko
Balti, juodi ir da kitoki.
Kaip tyčia vėjas da nutyko:
Nežino pust' į šoną kojį.
Tai štai iš pusės vakarinės
Sujudo medžiai, virpa oras.
Dangus pajudo. Nusimingęs
Garnys pakiltė kojas storas.
Naktis ant žemės pasidarė.
Perkūnų griausmas griausmą varė.
Giria tik ūžia, slamščia, poška
Net šakos lenkias, gūdzia, trioška.
Lietus be meilės dirvą plaka.
Ant lygios žemės upės teka.
Tada „Šešupė staugt“ mėgina.
Krantus jįjė verkdama trina.
Vanduo joje be galo anga,
Tik bangos ūžia ir da staugia.
Dabar vanduo jau ne liulinoja
Ne meiliai teka, nesriuvoja,
Bet staugia, ūžia ir putoja,
Kaip gali su krantais kovoja.
Jau medžiai dugno nebemato,
Šešėlių taipgi tēn nerado.
Vanduo tik purvais atmašytas,
Šoka iš gelmės, yt išvytas.
Žaibai padangėmis blizgoja
Perkūnas į medžius trankioja.
Pakrantėms aidas tik atliepja,
Banga į bangą muša, žiebja.

Ir vėl jau viesulos praėjo,
Perkūnai mušti sutingėjo,
Saulė aiškiai sužibėjo.
Ir viestula sau nudundėjo.
Tik Šešupė dar nenusirimo,
Nevaldo bangų intuizimo.
Paklauskite, ko ji griaudžia verkia?
Krantus kam griauja, — pievas merkia?
Kur neša vandenį putotą?
Kas liko dar neapraudota?
Į Nemuną jos bangos teka
Žinias iš Lietuvos jos neša:
Kas, kur girdėti, — kas, ką veikia
Kaip gudas lietuvius da keikia!...
Bet ji neverkia, neraudoja:
Iš džiaugsmo bangomis kilnoja,
Kad Lietuva iš miego kyla
O priešų skaitlius vis gi dyla.

M. Žilvitis.

LAIMINGIEJI.

(Pagal Heine.)

Didžiam Augščiausia tvarte,
Kurį žeme vadiname,
Dažnas sutvėrimas randa
Lovj sau ir gerą maistą.

J. Tvanas.

VISAS PLOTAS PILNAS AUKSO.

Visas plotas pilnas aukso
Ir sidabro prisilieja,
Blizga, mirga, šviesos tviska
Ir į krūvą susilieja.

Žmogus guli augštinelkas,
Kreipja jis akis į šviesą —
Šviesos krūvon susijungė,
Nun jis mato gryną tiesą:

Visur auksas ir sidabras,
Nors maišū tai gali semti —
Mirga, tviska, gražiai skamba,
Kiek tik nori gali imti.

Visas plotas pilnas aukso
Ir sidabro prisilieja.
Kaip tai blizga! kaip tai žėri!
Širdin smenga ir žavėja.

J. Tvanas.

KOOPERACIJĄ GIMDO VARGAS,
BET KOOPERACIJA GAMINA TURTUS.

(Užbaiga.)

pomai-skolinamasias bendroves, vartotojų draugijas, pienininkavimo, cukraus dirbimo, bravarų, spaustuvių, audimo, tabokos fabriku, cukerkų, brylių, dailidžių bendroves ir tt. ir tt. Visur jų pilna miestuose, miesteliuose ir sodžiuose. Kooperacijos idea turi Belgijos liaudies gyvenimai giliai šaknis įleidusi, ir ji tapo tēnykščių žmonių vienu svarbiausių gyvenimo pagrindų. Be to prisidėjo ji tēn nemažai prie visuomenės sutvarkymo persimainymo.

Danija savo dabartinę gerovę ingijo irgi vien ačiu kooperacijai, nes ta maža šalis neturi nei geležies, nei anglių, nei kitų kasamųjų gėrybų. Jos krantus plaukanti jūra irgi ne perdēm žvinga. Danija beveik taip-pat, kaip Lietuva, vien žemdirbių šalis ir iki 1870 m. ji gamino irgi vien tik javus, kuriuos paprastai gabendavo Anglijon. Tačiau ūmai ir augštai pakilus žemės ūkiams šiaurinėje Amerikoje, Argentinoje, Australijoje ir atpigus drang jāvų gabenimui, ypač jūra, nukrito staigū jāvų kainos ir visoje Europoje. Mažosios Danijos gyventojai, misdami vien iš savo žemės, staigū atsidūrė tokiu būdu akvaizdoje didžiausio vargo, iš kurio juos išgelbėjo vien tik kooperacija.

Jie atrado vienatinį, išmintingą iš slėgiančio juos vargo išėjimą tame, kad liovėsi sėję dabar jau tik pigia kaina mokamus javus, o griebėsi gyvulių auginimo ir pašaro žolių gaminimo: 1875 m. visų Danijoje gaminamų ūkių gėrybų: jāvai duodavo 77%, o pašaro žolės 23 proc., o 1896 m. jau jāvų tebuvo 59 proc., ir pašaro žolių 41 pr. Iš to aiškiai galima matyti, kaip Danijoje jāvų sėjimas sumažėjo ir kuomet dar neseniai jāvai iš Danijos buvo vežami, dabar nebenuženka jau jų savo reikalams (nors užderėjimas nuolat anga) ir turi būti ingabunami iš kitur. Tačiau apskritai imant Danija daugiau savo turtų dabar išgabena, nekaip įveža į savo šalį. Grūdus ir miltus Danija gabena iš kitur, tačiau 1875 — 78 m. grūdų buvo 26 milijonais kronų daugiau išgabenta, nekaip atvežta, o sviesto, taukų, mėsos buvo tik 25 milijonais kronų daugiau išvežama; 1895 — 98 m. grūdų įvežama jau 41 milijonais kronų daugiau, nekaip išvežama, užtai sviesto, taukų, mėsos ir tt. išvežama į 40 milijonų kronų daugiau. 1900 m. sviesto, taukų, mėsos buvo už 203 mil. kronų daugiau išgabenta, o 1905 m. už 229 milijonus kronų. Iš tų skaičių matyti, kaip Danijos ūkis paskutiniu laiku yra persimainęs. Į atpigusių jāvų vietą išsiplėtojo gyvulių auginimas ir pienininkavimas. Tokios ūmio ūkio permainos, tokio pienininkavimo išsiplėtojimo negalėjo juk atskirti žmonės įvykinti. Vistai atsirado tik ačiu tam, kad danai suprato bendro, susispietusio veikimo naudą ir šelpimo reikalingumą ir kad visa šalis išvien emėsi naujų kelių jieskoti.

Tokio veikimo pasekmės pasirodė tame, kad Danija, iki 1870 m. daugiausiai išgabendama javų, buvo vis delto iš visos Europos viešpatijū didžiausiai nuplikusi; o dabar gi gabendama mėsą, pieną, kiaušinius ir tt. yra pasidariusi po Anglijos labiausiai pasiturinti Europoje viešpatija. Visus tokius laimėjimus pasiekė Danija vien tik savo spetimos į draugijas ir į bendroves ir neveltūi yra šiandien visiems žemdirbiams pavyzdžiu statoma.

Lenkams Poznaniuje kooperacija buvo tapusi mokykla, kurioje lenkų liaudis mokėsi, vienijosi, sėmė spėkas darbui ir kovai už savo tautišką atgijimą.

Nuoseklus ir systematiškas žemės-ūkių kooperacijose darbavimos padarė, kad Poznanius turi geriausiai ir savo šaliai tinkamiausiai gyvulių veislę ir kad žemės ūkini reikalingū padarinių dauguma yra

jau gaunama savo šalies fabrikuose, prigulinėvo se irgi savo žmonėms. Žemės ūkis apsieina čia jau irgi be tarpininkų. Nebereikalingi jau tarpininkai nei grūdus ūkininkui parduodant, nei perkant sėklą, dirbtines trąšas, mašinas, geležį ir tt.

Poznaniaus lenkams rūpi kiekvienas, nors ir mažiausias laimėjimas, todėl susispietę jie rūpinasi pakelti savo dirvų našumą, ir plėtoti amatus ir prekybą: panaikino jie jau visai pas save skolijimą dideliais nuošimčiais, pakėlė žmonių dorą ir piliečių susipratimą, sužadino juose savarankiškumą ir kiek vieno žemės sprindžio ir savo sveikatos branginimą.

Savo piningais, sutaupytais ir uždirbtais save rankomis ir sudėtais savo taupomai-skolinamosiose kasose sutvėrė čia lenkai savo gerovei stiprų pagrindą. Kooperacijų plėtojimas rodo visuomet kaip ir kiek bent-koki visuomenė yra susipratusi. Todelei Poznaniaus kooperacijų stovis ir augimas puikiausiai parodo, jog tēn lenkų tauta jau tikrai švenčia savo tautiško atgijimo šventę.

Iš viso to, kas čia buvo sakyta, nesunku sprasti, jog kooperacija gimsta ir plėtojasi tik tuomet, kuomet jau liaudis ima suprasti ir jausti savo sunkų padėjimą, kuomet ta pati liaudis jau ima liautis laukusi kas-žin kokios pagalbos iš šalies, arba iš kilimo apvaizdos ir griebjasi savo spėkomis jieskoti kelio, kuriuo greičiausiai galima būtų gerovei pasiekti. Juog vien tuo keliu yra susispietę kultūrinis verkimas, netruks kiekvienas iš jieskančiųjų numanyti.

Visą tai apsvartę, kreipkime akis į save ir pasistengkime sau atsakyti į šiuos klausimus: — ar mes jau priaugome prie to, kad galėtume pas save tverti bendroves? Iš to klausimo bematant kyla kitas: ar užtenka jau mums kelti vargą, nužemėnimą ir išnaudojimą? ar suprantame jau, kad vienintėlis kelias, kurs mums gyvenimą gali palengvinti, mūsų gerovę ir kultūrą pakelti, yra šelpimo, savarankiškumas ir stipras pasižadėjimas savo reikalus vesti patiems? Vienu žodžiu, ar suprantame jau, kad pats gyvenimo bėgis, pats padėjimas stumte stumia mus jieskoti išganymo iš visų mus slėgiančių vargų ir nužemėnimų — spietimosi į bendroves?!

Taip, tai mes pradėdame jau suprasti, bet nelaimė, kad mūsų, kaip va Lietuvoje, valstiečiai nėra dar ganėtinai prisiruošę savo spėkomis patįs vien kelti tą savo tamsumo ir savo vargo našlą. Inteligentijos, kuri valstiečiams tame galėtų pagalbėti, sodžiuose beveik ir nėra, o jei kur ir yra, tai ji, būdama neskaitlinga, neišesi apgalėti begalę laukiančių jos darbų, o kas svarbiausia, ir ji pati nėra tiek persimėsi kooperacijos idėomis, tiek prisirengusi prie kooperacijos veikimo, kad tinkamai galėtų vadovauti mūsų kooperacijos judėjime ir vesti valstiečius prie bendro veikimo, prie bendro visuomenės geresnio sutvarkymo. Taigi tik tuomet, kuomet labiau apšvieties mūsų liaudis, kuomet jos tarpe atsiras daugiau inteligentijos, vedančios ją prie geresnio gyvenimo sutvarkymo ir susipratusio kooperacijos veikimo, tuomet ir pas mus tikras kooperacijos judėjimas gims („Bendrija“).

LIETUVISKI ŽAIDIMAI

Išsirinkti mylima. Susėda poromis, vaikinai su mergina, ant suolo, ar vyras su vyru, kas nebūtų, tik poromis. Vienas susisuka kančių iš kokio minikšto daikto, pasiima kėdę, pasistato prie gale sėdintų, atsisėda ar stovėdamas pasiremia kėdės, ir klausia: „Ar jūs tinkate vienas kitam? ar mylite vienas kitą? Ar sugyvenate meilėje? ar dabojate vienas kita?“ Jeigu sutinka ant šių visų klausimų ta pora, tai pasako: „gyvenkite“. Pasitraukia su sėdyne prie kitos poros ir taip-pat klausinėja. Jeigu iš poros katras pasako, kad „jis ar ji man netinka, nemyli manęs, negražas ar negraži, nesveikas, raišas, kuprotos, suvis netikęs man“, tai klausėjas paima už rankos netinkamąjį, išveda į aslą, pasukioja, apžiūri, o šis, šlubuoja, ar susiriečia į kuprą; o apžiūrėtojas prieina prie sėdinčiojo, ir klausia: „katra (ar katras) tau reikia?“ Sėdintysis pasako vardą: „to ar tos man reikia“. Reikalaujamasis turi eiti pas tą, kuris reikalauja, o palikti savąją. O netinkamajam su kumsčia uždrožia apžiūrėtojas, ir pravaro į atšauktojo vietą; o reikalaujamas, ką buvo šauktas, atėjęs atsisėda. Klausikas prieina, liepja pasisveikinti ir klausia: „Ar jis tau gražus, ar graži, myli, patinka, jau gyvenate?“ Jeigu tinkamai atsako, tai liepja pasibučiuoti. Kiti bučiuojasi tikrai, kiti tik taip lūpomis applianška.

Šią porą palikęs, su sėdyne trunkiasi prie kitos poros; ir tą-pati pas visus daro. Kaip jau visus papailioja, tai vėl nuo galo eina antru sykiu, ir tą-patį žaidžia iki pabosta. Koznas taiko mylinesnę ir tinkamesnę ypatą pasiskirti, kad gaus pasibučiuoti.

Yra juokų įvalios.

A. Č.

Mudu sustojova ant vietos ir pradėjo šnekėtis. Aš, žinodamas jau, kad jis pradeda rengti lietuvišką vakarą, užklausiau jo, kada tas vakaras bus ir ar įstengs jis jį surengti.

— Kaip gi... Būtina... — atsakė jis karščiau.

— Na, o ką manote pastatyti? — paklausiau.

— Tai... „Gyvieji Nabašnikai“... komedija trijuose aktuose... — O daugiau? — Bus dainos, deklamacijos, šokiai, skrajojantį krasi... — O dabar taip staiga jo pažvalgos atsimaunė, tik veido išvaizda nepersimainė.

— „O kad tu kur nueitum... — mįsliuau sau. — Nejaugi i tavo nauja dvasia staiga įlindo, ar kas tokio?... Ar tu šiandien geręs, ar ne. Tik blaivas taip nemokėtum šnekėti, nes aš tavo, brolyti, būdą gerai žinau“... — Taip aš mažėčiau vienas sau. Jis, matomai, irgi buvo užsimanęs. Bet ką jis mastė — aš nežinau, taip lygiai, kaip ir jis nežinojo, ką aš mažėčiau. Bet jeigu, padėkim, būtų jis žinojęs, kad taip apie jį mažėčiau, tai spėju, jog jis būtų nežūrėjęs nei mandagumo reikalavimų, nei nieko... ir būtų spjovęs man tiesiog į akis ir gana... Ką aš jam galėčiau atsakyti tokiam atsitikime — nežinau.

Taip, mudu stovėjo ir keletą minučių visai tylėjo. Mikas man išrodė labai esąs kuo-tai susirūpinęs ir nesmagus. Aš laukiau, kokią jis pirmutinį pradės kalbėti.

— Kaip ten nebūtų, — tarė jis, pagaliau, — bet tikinasi, jog tamsta neatsisakys dalyvauti lošime.

Mėginau dar aš teisinties, kad užimtas visokiais darbais, delto ir negaliu apsiimti lošti. Po savo trumpam pasiteisinimui aš patariau, idant vakarą atidėtų ant toliau, kada ir aš pats turėsiu daugiau laiko.

— Jau tamsta — emė jis karščiau — su savo tais pasiteisinimais ir galė nepadarai. Tik pažiūrėk į mane, kaip aš esu užimtas kitais darbais, tačiau ir nuo vakaro neatsisakau... — Tas tai tiesa... — prasiariau atsimes, jog ir jis labai užimtas, jog jam dar ir prie egzaminų reikia rengties.

Ir jis be pertraukio emė mane klausinėti, ar apsiimu aš lošti, ar ne, ar duodu tikrą žodį.

— Ne, neapsiimu... — pasakiau išsirasines.

— Ir reikia da taip šnekėti... — kraipė jis galva. — Pas mane jau ima kantrybės netekti. Aš visai nemįsliauju, kad tamsta man tokį žodį tarsi, — tokį žodį, nuo kurio šiurpuls per mane visą perėjo ir beveik man kvapą užėmė... Aš dabar nežinosiu, kur man dingti, jei tamsta neapsiimsi... Aš jau viską, ką reikia, padariau, o dabar vėl visas perniek, ant vėjo, nueis. Man ir galvą nuo to viso pradėjo skandėti, kad kartais nežinau, ką ir daryti. Apsiimk, tamsta, labai gražiai prašau... Apsiimk, apsiimk... Gerai mačiau, kad su Miku nieko nebus, kad nepasiseks man jį perkalbėti. Jis ir klausyti nenorėjo, ką aš jam kalbėjau. Jis tvirtai laikėsi savo žodžių, stengdamasis perkalbėti, idant apsiimečiau lošti.

Aš, po teisybei, būčiau labai greitai apsiėmęs, nors ir buvau užsiėmęs kitai darbais, tačiau buvo tam viena priežastis. Mat, dalykas toksai. Mėnesis pirmiau jis buvo surengęs lietuvišką va-

karą kitame miestely. Statė ant scenos — nepamenu kokį veikalą, ar „Inteligentus“, ar kitą koki. Ir ejo paskalos, būk mūsų Mikas visą vakarą pelną sau buvo pasiėmęs, nors pelnas turėjo būti kokiai tai draugijai. Bet aš tam viskam nenorėjau nei tikėti, nei netikėti. Vis mįsliuau, jog tai nedorelių išmąslas, neteisybė, pliauškimas. Ar gi maža yra apie mus tų žmonių, kurie tokiais pliauškimais vien tik ir užsiima. Ypač tokiais dalykais daugiau užsiima tie, kurie savo širdyje nuolat nešioja neapykantą ir pavydėjimą kito laimei. Jei mato jis, kad kitam žmogui sekasi, tai gatavi tą žmogų, kaip sakoma, suėsti, apibjaurinti, iško-neveikti.

Taip maž-daug mažėčiau apie tas paskalas, rokavau, jog greičiausiai tai nenaudėlių žmonių pramanyta. Bet visgi pas mane šoks-toks abejojimas buvo, ar jis istikrųjų taip darė, ar ne.

Nuolaidus aš tada buvau, ir, pagaliau, tariu jam:

— Tai pažiūresiu... gal ir apsiimsiu... — Kaip tik taip pasakiau, jo veidas nušovė, tarytum jis toj valandoj didžiausia džiaugsmą apturėjo iš ko-nors. Pasirodė kaip ir ne tas. Visas linksmas ir smagus jis išrodė man taip pasakius.

— Na, tai dabar iki pasimatymui... — tariu aš jam atsiveikindamas ir norėdamas jo kaip tik greičiau atsikratyti, idant jis vėl neužsisirtų maldauti mane, kas man tik nesmagumą darė.

Atsisikyrėva vienas nuo kito. Jis nuėjo savais keliais, aš taip-pat. Eidamas mįsliuau, jog tuo viskas ir užsibaigs, jam pereis karštis ir, apsvarstęs, vakaro nerengs. Tokiomis mintimis aš ir susiraminau save.

(Da bus.)

A. Kelmūtis.

karą kitame miestely. Statė ant scenos — nepamenu kokį veikalą, ar „Inteligentus“, ar kitą koki. Ir ejo paskalos, būk mūsų Mikas visą vakarą pelną sau buvo pasiėmęs, nors pelnas turėjo būti kokiai tai draugijai. Bet aš tam viskam nenorėjau nei tikėti, nei netikėti. Vis mįsliuau, jog tai nedorelių išmąslas, neteisybė, pliauškimas. Ar gi maža yra apie mus tų žmonių, kurie tokiais pliauškimais vien tik ir užsiima. Ypač tokiais dalykais daugiau užsiima tie, kurie savo širdyje nuolat nešioja neapykantą ir pavydėjimą kito laimei. Jei mato jis, kad kitam žmogui sekasi, tai gatavi tą žmogų, kaip sakoma, suėsti, apibjaurinti, iško-neveikti.

Taip maž-daug mažėčiau apie tas paskalas, rokavau, jog greičiausiai tai nenaudėlių žmonių pramanyta. Bet visgi pas mane šoks-toks abejojimas buvo, ar jis istikrųjų taip darė, ar ne.

Nuolaidus aš tada buvau, ir, pagaliau, tariu jam:

— Tai pažiūresiu... gal ir apsiimsiu... — Kaip tik taip pasakiau, jo veidas nušovė, tarytum jis toj valandoj didžiausia džiaugsmą apturėjo iš ko-nors. Pasirodė kaip ir ne tas. Visas linksmas ir smagus jis išrodė man taip pasakius.

— Na, tai dabar iki pasimatymui... — tariu aš jam atsiveikindamas ir norėdamas jo kaip tik greičiau atsikratyti, idant jis vėl neužsisirtų maldauti mane, kas man tik nesmagumą darė.

Atsisikyrėva vienas nuo kito. Jis nuėjo savais keliais, aš taip-pat. Eidamas mįsliuau, jog tuo viskas ir užsibaigs, jam pereis karštis ir, apsvarstęs, vakaro nerengs. Tokiomis mintimis aš ir susiraminau save.

(Da bus.)

A. Kelmūtis.

buđavo motinai, kaip koki akmenį nurita nuo krūtinės. Paims būdavo jį ant rankų ir pabučiuos: — Augk, augk mano mažutėlė, tu visa linksmybė, tu mane ramini klegėdamas, kaip paukštukas... — Vasarą Jurgelis būdavo išbėgan oran žaisti su savo vienamečiais kaimynų vaikais ir jiems pasakoją: kad kai bus kita šilta vasara, tai aš eisiu pas dėdę žasų ganyti, tai man duos visko po pūrą ir pūrėlį...

Ateina šaltas rudens laikas. Jurgelis nebegalėjo sueiti su kaimo vaikais. Užtad sekioja ištvėręs motinos skvernų ir klausinėja:

— Mamyte, kodėl dabar šalta? Aš būčiau ore, nereiktų apsilviki, nereiktų pečius kurenti, malkų nereiktų tau, mamyte, atsiesti.

Akylas buvo vaikelis. Motina būdavo atsako:

— Taip dievulis duoda, Jurgeli: vasarą esti šilta, gražu, visi gali gražiai, plonai pasirėdyti, o žiemą — šalta, reikia šilta apsilviki, pečius kurenti...

O kodėl tu, mamyte, neturi vasarai gražių drapanų, nei žiemai šiltų? o dar nei malkų mes neturime pečini šilta pakurt?

— Taip, Jurgeli, mes neturime, kad mes būdini, negalim daug uždirbt. Norint turēt, tai reikia dirbt, kad viską įsitaisyti.

O gi tu, mamyte, sakei, kad ir mūsų tėvelis daug, daug dirbo; kodėl mums nieko nepaliko?

— Nežinau, Jurgeli!

Akylas buvo vaikelis, kaip ir kiekvienas vaikelis. Bet iš motinos buvo silpnas mokytojas, kaip ir žėdna lietuvi motina...

II.

Atvažiavo dėdė Jurgelio pasiimt pas save.

Jurgelis klausia:

— Ar atvežei, dėdyte, mums ką?

— Atvežiau, atvežiau, Jurgeli. Čia maiše visko rasi.

Jurgelis džiaugdamas apkabino dėdės kaklą ir klausia:

— Ar tuoj bus šilta? Mamytė sako, kad aš eisiu pas dėdę žasų ganyti, tai man duosi visko po pūrą ir pūrėlį?

— Taip, Jurgeli, duosiu visko. Važiuosime pas mus. Dabar pas mus mano Jonelis ir Antanukė mokinas skaityt, rašyt, tai ir tu sykiu mokinsies, o paskui galėsi ir žašis ganyti, kai bus šilta. Pas mane esti obuolių, uogų, visko yra, Jurgeli. Tau bus linksma su Joneliu ir Antanuke draugaut.

O ko aš išmoksiu, dėdyte? Ar aš galėsiu padaryti, kad žiemą būtų šilta mums su mamyte be malkų kurenimo?

— Taip, Jurgeli, gali ir to išmokti, kad šilta padaryti be malkų; su „elektra“ padaro šilta.

— Kas ta „elektra“ dėde?

— Aš nežinau, — negaliu ir aš tau papasakoti; aš girdėjau nuo mokytojo. Kaip nuvažiuosme, tai besimokinant papasakos tau mokytojas.

Jurgelis taip užsiuinteresavo ir taip prašė motinos, kad tik leistų jį pas dėdę mokintus, nors motina labai nenorėjo savo vaikelio išleisti. Pagaliau motina sutiko leist, manydama, kad jos Jurgelis bus pas turtingą dėdę apūpintas. Jurgelis susirinko savo drabužėlius, apsiavė, apsilviko ir eidamas važiuot, išbėgiavo motušė, sakydama:

— Sudiev, mamyte, neverk, aš ateik mane prilkankyt, o aš išmoksiu, kaip padaryti, kad būtų tau, mamyte, žiemą šilta, o vasarą uždirbsiu rugių pūrą ir pūrėlį.

Važiuojant iš namų keliu, Jur-

gelis galvutę atsukęs vis žiūrėjo, kur pasiliko nameliai ir klausė dėdės: ar toli liko manytė, ar ji galės ateiti pas mane?

— Netoli, Jurgeli, ji ateis, mes taipgi atvažiuosim mamytės prilkankyt.

Ties dėdės namais, sodžiuje pasitiko juos dėdės rudas šuva, kuris lodamas gerinosi apie juos. Iš grincios išlėkė pasitikti Jonelis su Antanuke ir džiaugdamies už rankų įsivedė grįcion Jurgelį:

— Mama, a mama, ve tėvelis Jurgelį atsivežė; bus mums linksmiau, visi mokinsimės, visi bovyšimės vasarą sode!

Jurgelis keles dienas buvo lygnusigandęs, jam viskas buvo nežinoma, nepraprasta; vis jis kalbėjo apie mamytę, kad jai šalta; bet Jurgelį visi ramino, rodė viską. Už keleto dienų paliko drėsnis; pradėjo mokintis skaityti, rašyti; vasaros laiku ganydavo visi tris žašis, eidavo į giria įsiekti paukštukų lizdelių su kiaušinėliais. Jurgelis lizdelius aptaisydavo, kad nepairtų ir kiaušinėliai nesudužtų, nes jis žinojo, kad iš jų bus paukštukai; jis mylėjo mažus gyvūnelius.

(Da bus.)

P. J. Mckeivičius.

LIETUVOS PUSAITE IR LIETUVAITE.

Tėvynės pušaitė, Vaizdas prakilhumo, Taip-pat lietuvaite Pavyzdys gerumo. Pušaitė žalioja — Žiema, vasarėlė, Mergaitė dainuoja „Kai“ lakstingalė. Pušaitė šakelėms Virsunėlė ruošia, Mergaitė rutelėms Galvužėlė puošia. Pušaitė linguoja Knomet audros siaucia, Mergaitė dejuoja Kaip ją šaldros skriaudžia. Žiaurusis perkūnas Plykt! Pušaitė skilia, Bjaurus atėjūnas Lietuvaite villa. Pušaitė nudžiūsta Būdą neatnamius; Mergaitė nuliūsta Gudui*)... gimdant ainiui.

Geriau gi pušaitė, Sutikti perkūną Neg mūsų mergaitė Imti atėjūną. **Antanas Kazis Eitkauskas.** Chicago, 22. V. 1912.

*) Pagal reikalą galima tą žodį pakeisti — lenkui, pliuksui, yankiui, etc.

- NUO S. L. A. VAKARIENĖS.**
- Brooklyn, N. Y. Kaip jau buvo rašyta per „VL“ num., berželio 2. atsibuvo S. L. A. seimo rengjų patiekta vakarieni-bankietas (Coney Island'e), kur dalyvavo iki 150 svečių, atvažiavusių iš kitų miestų delegatų ir šiaip vienuitė, prie to ir nemažas būrelis brooklyniečių įžymiesnių lietuvių. Čia apačioje seka svečių surašas, kuris tačiau nėra pilnas, nes kitų svečių pavardės nesužinota.
- 1—2. Ambrozevičius V. su žmona iš Newark, N. J. 3. Ambrozevičius E. iš Newark; 4. Ambrozevičius M. iš Newark. 5. Ambrozevičius J. 6. Angūnas J. 7. Angūnas A.
8. Bradchulis F. adv. iš Chicago. 9. Baniūnis J. 10—11. Bruckas K. su žmona. 12—13. Bučinskas M. su žmona. 14. Butkus P. 15. Butkiūtė A. 16. Bendoraitis J. iš New Philadelphia, Pa. 17. Bajoras P. 18. Bradūnas J. 19. Brazys K.
20. Česna I. 21. Česna P.
- 22—23. Draugelis P. su žmona. 24. Draugeliūtė A. 25. Danielius J. 26. Dameron V. aptiekorius. 27. Gegužis St. iš Shenandoah, Pa. 28. Gagilas J. 29. Globis J. 30—31. Garšva J. su žmona. 32. Galinaitis J. iš Baltimore, Md.
33. Jankauskas V. 34. Dr. Jankauskienė/Šliupjutė A. 35. Jankevičius K. 36. Jurgeliūnas K. iš Bostono. 37—38. Juškauskas V. su žmona. 39. Jančiūnis V. iš Forest City, Pa.
- 40—41. Kiburis P. su žmona. 42. Kancierūtė A. 43. Kvedėras A. 44. Kavaliauskas J. 45—46. Kandrota Andy su žmona. 47. Keršulis J. provizorius. 48. Karaliūtė O. 49—50. Kancierius J. su žmona. 51—52. Kulis P. su žmona. 53. Kaziūnas L.
54. Lapinskas F. 55. Leščinskis V. iš Newarko. 56—57. Lutkauskas su žmona. 58. Lutkauskaitė A. 59. Lugauskas K. 60. Lopata J. adv. iš Wilkes Barre, Pa.
61. Miliauskas J. 62. Mikuliūtė A. 63. Martinaitis V. 64. Martinaitis J. 65. Markevičius J. 66—67. Mikolainis P. su žmona iš Elizabeth, N. J. 68. Matulevičiūtė M. 69. Matulevičius J. 70. Mažeikiūtė E. iš Elizabeth, N. J. 71—72. Mačiūnis A. su žmona. 73. Miliauskas St. iš Newark, N. J.
74. Nevilūtė O. iš Newark, N. J. 75. Norkevičienė M. 76. Norkevičiūtė A.
77. Petronis P. iš Rochester, N. Y. 78. Povilaičia A. iš Waterbury, Conn. 79. Paukštis J. J. 80. Pareignūtė Zuz. 81. Pareigūnė Alex.
82. Rāmanauskas A. iš Lawrence, Mass. 83. Rose V. 84—85. Račkauskas V. su žmona. 86. Račiūnas A. 87—88. Rugstelis K. su žmona. 89. Rodzevičius A. 90. Rodzevičiūtė T. 91. Rodzevičiūtė M. 92. Račiūnas N. iš Baltimore, Md.
93. Strumskis K. 94. Širvydas J. 95—96. Schwenk L. su žmona. 97. Šibanauskas V. 98. Slavickiūtė J. 99. Stanevičius I. 100—101. Šrupskis A. su žmona. 102—103. Strimaitis A. su žmona. 104. Strimaitiūtė. 105. Senkus S. iš Waterbury, Conn. 106. Šertvitis J. 107. Šniokis J. 108. Snaideriūtė M. 109. Simaitis A. 110. Skritulskis J. iš New Britain, Conn. ir 111—112. M. Skritulskiūtė, B. Skritulskiūtė. 113. Strupas A. iš Bayonne. 114—115. Stankevičius P. su žmona. 116—117. Struogis A. su žmona. 118. Struoginė B.
119. Teleiša J. iš Seranton, Pa. ir 120—121. Teleišiūtė E., Teleišiūtė M. 122. Trapkevičius A. 123. Tacionis L. iš Paterson, N. J. 124.

Tananevičius St. iš Chicago.

125. Untis F.
126—127. Vaičiulis P. su motere. 128. Vilkevičius K. 129. Vaičiūnaitis E. 130—131. Vinikaitis M. su motere. Vanagas S. iš Newarko. 133. Valaitis J. iš Shepandoah, Pa. 134. Vitaitis S. iš Shepandoah, Pa. 135. Valiukas V. iš Chicago. 136. Vilkas K. 137. Vingelienė O. 138. Vidrinskiūtė J. 139. Zabanasas A. 140. Zėmantauskas J. iš Waterbury, Conn. 141. Živatkauskas F. iš Seranton, Pa. 142. Žiugžda J. 143. Žnobiūtė E.

AMERIKOS KRIAUČIŲ SUSIVENIJIMO PRANEŠIMAS.

Mūsų Amerikos Kriaučių Susivienijimas, organizacija oficialiai reprezentuojanti rūbų ir drabužių darbininkus, atsisaukiame laikas nuo laiko į šios išdarbijos dar neorganizuotus darbininkus, idant ir jie prisijungtų į bendrą sąryšį, kad pagerinti gyvenimo sąlygas. Šiuo metu mums pavyko sužadinti didelį ir pageidaujama judėjimą tarpe kriaučių darbininkų. Šitoks judėjimas versta priversti fabrikantus bosus atkreipti dėmesį apie dabar esančias blogas, tarpe šios išdarbijos darbininkų sąlygas. Kuomet fabrikantai bosai pamatė, kad mūsų spėkos sustiprėjo ir kad mes jau esame gatavi, yt kokis vulkanas priverstas išsiveržti bei sukėlė visos industrijos, išėjo ir aikštėn pasirodė su savo išvedimais bei nurodymais, kurie tilpo berželio 4. 1912 fabrikantų oficialiame organe „Daily Trade Record“. Turinys išvedimų bei nurodymų yra sekančias:

„Visi sutinka, kas ten nebūtų, kad užmokestis už darbą, tankiai, nėra tokia, kaip turėtų būti, ir to priežastimi nurodoma besišėsianti ramumą prekyvietėje ir, ištemptą kompeticiją, kuri savą laiką išsivystė tarpe darbininkų ir taipgi tarpe fabrikantų. Keletas išvykimų fabrikantų išsireiškė esą gavavimas susitikti Unijos reprezentata, iš atžvilgio nustatyti augstantį užmokestį už darbą ir trumpesnės dienos darbo valandas. Tačiau buvo sau įsitikinę, sakydami, kad jeigu uždarytų darbininkų („closed shops“) klausimas būtų tokiam susitikimui pakeltas, tuomet susitaikymas nėra galimas ir, būtinai priversti už savus reikalus kovoti iki galui.“

Prie pabaigos virš cituoto paragrafo, supranta aiškiai, kad vadovai organizacijos yra skundžiami bei apkaltinami, būk jie bijosi su ponais fabrikantais susitikti, palaikymui visų blogųjų sąlygų, šiandien kriaučių amate esančių. Todel apgynime Susivienijimo Kriaučių Amerikoje, mes geidžiame tokius išvedimus pripažinti neteisingais ir čia aiškiai pabrėžiame, kad mes kriaučiai priimame New Yorko Rūbų Fabrikantų išsukimą dvikove, kaip yra pažymėta „Daily Trade Record“ iš augščiau minėtose datus, kur fabrikantai pasako, kad jie yra visuomet pasirengę ir gatavi susitikti su organizacijos vadovais, su tikslu sutvarkyti dabar esančias tarpe kriaučių netikusias sąlygas.

Kitas įžymus paragrafas, tolesniuose išvedimuose bei nurodymuose, tilpusiuose tame pat numeryje „Daily Trade Record“ skaitosi šitai: — „Kas parodo šios rūšies reikalus

labiau pavojingais, yra tai tas, kad šitame užsiveria dalis teisybės. Laikai, jūs žinote, prekyvietėje buvo labai blogi ir bėdini, ir natūrališkai su čienių nupuolimu už prekes, nupuolė ir užmokestis už darbą. Tam nebuvo galimos pagalbos, nes podraug su darbininkais turėjo ir fabrikantai daug nukentėti. Žmonės, kurie iš to pasipelnijo yra tai publika — pirkėjai. Vienok mums rodo, kad užmokestis už darbą jokių būdų nenupuolė taip žemai, kaip rašoma ir šnekama.“

Fabrikantai praktiškai užvirtina mūsų nurodymus, kad užmokestis už darbą abelnai pasiliko laiks nuo laiko nužeminta; bet jie išveda, kad tuomi ir „abelnai“ fabrikantai, po draug su darbininkais nukentėjo. Mūsų kriaučiai dar kartą atkartojame mūsų pageidavimą susitikti su fabrikantais su tikslu nušviesti ir pataisyti esančias šio amato sąlygas, bei nustatyti kriaučiams bei visiems šio amato darbininkams tinkamą užmokesties skalę.

Mūsų Didžiojo New Yorko kriaučiai, Mass-susirinkime laikytame Cooper Union salėje, berželio 5, 1912. užvirtinome šituos paragrafus taip, kaip skaitosi.

J. Augūnas.

P. S. Meldžiame kitus laikraščių šį pranešimą atkartoti.

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

Mylima „VL“ Red.

Neatsisakykite patalpinti šį laišką.

„VL“ No. 22, kokis ten Haman (matomai pasiėmęs kito pavardę) sako, būk aš neteisingai parašęs žinutę iš Portland, Me., būk pirma gegužio jokios parodos nebuvo nei prakalbų. Gerbiamasis! Reikėjo neuiti miestą, kaip 8 val. vakare, o būtum matęs; ant prakalbų taipgi reikėjo ateit 9 val. Williams Hall, Congress str., o būtum žinojęs. O kaip sakote, kad tokių kaip Al. Haman ir Kirtiklių čion nėra, tai štai kaip yra: M. Kirtiklio nežinom kur jis, nes antrą sykį Portlande mačiau kalbant, bet kaip Hamana gerai pažįstu: yra tai vokiečiai ir Portlande tarpe vokiečių ir žydų gerai darbuojasi. Bet aš manau, kad tamsta tą pavardę pasiskolinot; o gal ir tikra, bet gal būt kita. Juk sakoma, kad „ne vienas... ant svieto rudas“... Tai nėr ko ginčyties.

Fr. Plurpakas.

„ZIELIONAS“.

(Iš folkloro).

Pavasario laike Lietuvoje, kaip eglaičių yra jauni augliai, nuskina tuos auglius. Tai vadinasi „zielionas“. Pirmuo su piemeniu, ar piemene, ar vaikas su mergina, — kas su kuom tik nori, — sutaria per keles dienas ar savaites nešioti prie savęs „zielioną“ (jauną eglės auglį); jisai visados turi būti žalias, perdaug nesuvertytes. Sudera, kas ką nori, kad pralaimėjęs nupirktų, ką buvo suderėjęs: ar vaisių kiek koikių duot, ar taip kitą ką. O pralaimėjęs, ar tas, ar ta turi išpildyti. Per sukaltėtą laiką abu nešioja prie savęs ta „zielioną“, ar kur eina, ar važiuoja, ar darbą dirba, ar gulėdamas, visados turi turėti prie savęs, — nes nežino, kada kuris kurį kur gali užkliuti ir paklausti: parodyk zielioną; vienas antrą klausia ir

vienas kitam turi parodyti; kuris neturi prie savęs zieliono, tai to pralaimėta. O jeigu praeina sušnekėtas laikas, o per tą laiką vienas kito neužklupo be zieliono, tai gali pasimesti nelaimėje, ar ant toliaus sukaltėti. Daug vargo turi, mirko vandenį, kad būtų žalias.

A. Č.

„VELNIO“ EVOLIUCIJA.

(Pagal rusišką.)

Planas:

1. Atbalsiai buvusio tikėjimo į velnią.
2. Kada atsirado velnias.
3. Ar gundė velnias Jėvą?
4. Kaip manė Maižius ir kiti pranašai apie velnią.
5. Velnias ant tarnystės pas Dievą.
6. Einosių kaip sutvertojas žydiškai-kriščioniško velnio.
7. Kaip manė Kristus ir apaštalai apie velnią.
8. Pagonių dievai paversti į velnius.
9. Teismas ant bieso.
10. Laužai tikėjimo garbei.
11. Kova mokslu su velnišku.
12. Ar da gyvas pajuodėlis?

Isaiškinimas:

— Ar jūs tikite į velnią? — Koksai klausinas! — Žinoma, kad ne! — atsakys mums tuomi žjeistas skaitytojas, kuris naudojami visomis civilizacijos dovomis: telefonais, gramafonais, mikrofonais ir tt.

Vardą „velnias“ šiūm laiku galima išgirsti netikai tamsių žmonių minavojant, bet ir žmonių su augsta kultūra. Kraunam ant to nabago visas mūsų padarytas klaidas. „Velnias mane inpainiojo!“ „Koksai velnias pakūrstė!“ Taip mes tankiai teisinamės. Žmones, kuriuos mes kaltiname žmūš nepasisekime, arba kurie mums kuomi neintiki, tankiausiai siunčiame „po velniū“. Tokiu būdu, mums pasirodo, kad kada tai ir tikėjo į velnią, jojo galybę, spēką ir jojo patvaldytę ant mūsų.

Klausimas: ar pirmias tas visas buvo?

Plati tamsūnų minia ir dabar, ties dar tiki į esybę velnio, šėtono, kipro, špierkų, raganų, piktojo ir į kitus gyventojus velniškos viešpatystės.

Žingeidu, tokiu būdu, pasiteirauti: iš kur atsirado velnias, kokiu laiku persistatė ir kokią rolę lošė laike savo viešpatavimo.

Mes atrandame, kad velnio istorija pačina iš-pat senų senovės. Velniją vadina tamsybės kunigaikščiu, o tamsa, kaip mums žinoma, pasaulij yra pirmesnė už šviesą. Kaip tik pasirodė ant žemės tamsa, tuojaus ir velnias pradėjo „velniauti“. Prisiplaka prie pirmutinės pasaulio moteriškes Jievos, — kaip dievaskelbjai kalba — paveiksle žalčio ir pagundė aną. Nuo to laiko ir pradėjo velnias varyti savo klastas.

Bet kaslink pagūdinimo mūsų pramotės Jievos, taipgi nevisei vienodai sutinka. Daugelis yra perskaitę „Senojų Įstatymų“ kningas, o nei vienas nerado, idant būtų parašyta kad velnias būtų priėmęs žalčio paveikslą.

Jeigu mes išgilinsim į tokių padavimų mintį, pasidairysime po rojaus gyvenimą, tai negalima praleisti ir šito, kad Maižis kalbėjo paprastai apie žaltį, kaip apie gabų ir protingą gyvūną ir kalbėjo jisai pagražindamas savo kalbą, norėdamas tokiu būdu atvesti į protavimus senovės semitus (žydus), kurie buvo labai

palinkę į fantazijas, o ne į proto išvedimus. Todel Maižis žydamas patardavo būti „taip gudriais, kaip žaltys“.

Netikai pas Maižį, bet ir pas vėlesniusius pranašus nėra kalbos apie velnią, kaip apie patvaldišką ypatą. Randame taipgi Sename Įstatyme velnią, kaipo lyg po kokiu paviršutiniu apydingalu. Kningoje Jobo, gyvensnio už 600 metų prieš Kristaus gimimo randame kad „prieš Viešpatį persistatė sūnus Viešpaties ir šėtonas, apėjęs visą žemę“. Viešpatis paklausė šėtono: „ar nepatėmijai mano tarno Jobo?“ Potam pridūrė: „prieš jį nepakelk savo rankos!“ Šitie žodžiai mums parodo, kad šėtonas pas Dievą lošė tarno rolę, pildydamas visokius paliepinus Anot ant žemės.

Zanavikas.

(Da bus.)

NENATURALĖS GYVASTIES PLĖTONĖ.

Amerikos laikrašciai praneša, jogei Starforde, Conn. Lewis B. Ripley, studentui-gamininkui „Trinity College“, pasisekė surasti būdą išsivystymo gyvasties nenaturališką būdą. Jis išaugino kandį-plėstakę iš neužvaisintų kandies kiaušinių. Sako eksperimentams (bandymams) jisai padėmė kandes kiaušinius (colossalia promothea), juos auklėjo ir, kada iš jų išsivystė kandės-plėstakės, jis laikė jas uždareš skrynutėj. Čia pragyvenusios 12 dienų, jos mirdavo, palikdamos neapvaisintus kiaušinius. Gyvastį iš neapvaisintų kandies kiaušinių jam pasisekė išsukti, kada jis ant jų užpylė tvirtą sierarūgšties ištarpalą (solution), kurią paskui nuplaudavo.

Profesoriai minėtosi universitatas pripažino Ripley'jui išradęjo vardą ir jie tvirtina, kad Ripley'o šitas nuopelnas yra daug didesnis, negu viso pasaulio mokslininkų kartu, kurie tyrinėjo paminėtoje mokslu srityje. Ant šitos problemos dirbo daug žinomų mokslininkų: Tichomirov — rusas, Toyama — japonietis, Hartung — vokiečis ir daug kitų. Savo bandymams jie vartojo neužvaisintus kiaušinius, taipgi šilkvabalio, bitės gemalus, etc., bet nei vienas nepasisekė išsukti iš jų gyvastį. Ripley yra dar jaunes vaikas, 17 m. amžiaus, pirmi metai — universitatėje. Iš mažens jis mėgdavo gaudyti plėstakės (peteliškes) ir vabalėlius. Pastojes universitatēn jis pasirinko specialiai biologiją ir etnologiją (mokslas apie vabalus).

Nežinomas.

FRANCŪZŲ TAUTA NYKSTA.

Dr. G. Stanley Hall, Clark universitatas profesorius savo rašte „Breeding Men“ (Veislus žmonės) priveda visuomenei faktą, kad Francijoje daugiau žmonių miršta, negu gimsta; tas francūzus ir varo prie išnykimo. Dabar ir laikrašciai padavė tikrą statistiką apie Franciją ir parodo, kad 1911 metuose ant 92 ir 1/2 milijono gyventojų, gimė 742,114 kūdikų, o mirė 776,974 žmonės; reiškia kad Francija sumažėjo per vienus metus ant 34,860 žmonių!..

Iš antros pusės Francija turi ir kitą liūdną statistiką, būtent, jog pas francūzus nepaprastai augo didyn morališkas ištvirkimas, kurį juos silpnina fiziškai, — kraštus.

reiškia jie nyksta sveikatoje; pas juos anga ir šeimyniški nesutikimai pasibaisėtinaime laipsnyje. Taip va: 1911 m. iš 307,388 apsiavedusių, persiskyrė 18,056 porų. Irimas šeimynų irgi labai sumažino francūzų liaudį.

Anot sociologų — tautų nykimas arba kai-kurių dauginimas yra naturališkas gamtos įstatymas. Jau senai sociologai rašė, kad francūzų tauta nyksta. Gali būt, kad jie paskubina savo nykimą per ištvirkimą, kuris labai silpnina esančius ir priaugančius žmones.

Mikas Stakėnas.

INKVIZICIJA DAR GYVUOJA.

Nėra abejonės, jog žmonija progresuoja. Nuo barbariškų laikų jis vis gi tolie jau nužengė. Žuvo garsi Ispanijos inkvizicija. Žuvo baudžiava. Žuvo prekyba žmonėmis, Įstatymai viešpatysčių jau šiek-tiek užgina viešai kankinti žmogų. O juk neseniai dar tas viskas buvo daroma. Gerai dar pamena mūsų senūčiai ir bočiai baudžios laikus. Dar 1852 m. Anglijoje, taip kultūriškame krašte pradžioje karalienės Viktorijos viešpatavimo, prasikaltėlius išveždavo laivu ant jūrų ir su visokiomis prietaisomis kankindavo juos... Vienok kai-kurie ir dabar dar mano, jogei žmonija, išimant pagerinimus mechanikoje, atradimus medicinoje, gamtąžinystėje, etc. dar netolie tenųžengė, ypač doriškame istobuliname, kad vergija persikeitė tik į minkštesnę, daugiau sudėtinę ekonominę formą. Štai milijonai darbininkų užrakintų tamsiuose fabrikuose, dirba 10—15 valandų į dieną už mažą užmokestį. Štai vėl anglies kasikarai rausiasi po žemę, niekad nematydami saulės spindulių. Taip, jie iš liuso noro savę pardavę, nes jie yra priversti prie to. Dar užpėreitą savaitę liusome krašte — Suv. Valstijoje tapo nusėšauti keletas anglekasių, nes jie nepanorėjo dirbti už tiek, kiek jiems davė kompanija. Neseniai Sibirijoje ant Lenos pakraščiu, aukso kasyklose tapo suaudyta 270 ir 250 suzeista kasėjų. Tai, kaipgi pavadinti šituos apsiereikimus!..

1. Paukščiai, kurie gyvena išstisus metus toje pačioje apylinkėje, tie yra gerai pripratę prie įvairių vietinio gyvenimo sąlygų, kaip maisto taip ir oro permaitinų ir visiems gyventojams gerai pažįstami iš jų landumo, — pav. varnos, šarkos, žvirbliai ir keletas kitų.

2. Paukščiai gyvenantieji tik per vasarą — atsiranda pavasarį, išveda vaikus, ir juos užaugina, ant rudens traukia į pietus, daugiausia atsiduria Afrikoje, bet kiti apsistoja arčiau, k. t. Francijoje ir kitose pietinėse Europos šalyse. Prie to paukščių skyrė priklauso garniai, gegutės, lakštingalos, vieversiai, pempės, kregždės ir keletas kitų. Kodėl jie skrenda pietuosna, yra visokių aiškinimų; bet tikriausiai bus, jei pasakysime, jog tai daro vejami šalčio ir bado, o gal ir prigimto instinkto, — nors šiltame krašte gyvendami žimos laike, jie lizdų nesuka ir neperi, bet grįžta atgal į savo gimtąjį kraštą ir čia veisiasi. Kad jie skristų į Suveniytas Valstijas, nėra tokiame išvedimui pamato. Tie, kurie lekia Afrikon, turi perlėkti per Viduržemines mares; gali būti, jog kartais jie nusileidžia ant laivų stiebų ir krinta po jūreivių šaudyklėmis.

3. Paukščiai, kurie gyvena tik per žiemą, tie peri šalyse toliau į šiaurę ir parlekia Lietuvon tik perleisti žiemą. Prie tokių priklauso sniegenos, zylės ir k.

4. Prie ketvirto skyrė priklauso paukščiai, kurie apsilanko du kartu į metus — pavasarį ir rudenį, — labiausiai žinomi tokio skyrė paukščiai tai žąsų, gervės ir gūbės. Jie apsilanko tik išlėkdamai į pietus ir grįždami į šiaurę, kame praleidžia vasarą, išperi vaikus ir grįžta, ant rudens vėl į pietus.

Skrisdami paukščiai susirenka į būrius, ką kiekvienas iš mūsų esame pastebėję rudens laike. Rugsėjo mėnesį tenka tankiai pastebėti būrius paukščių, k. a. garnių, pempjų po kelis šimtus, net tūkstančius galvų. Tokiuose būriuose lėkdamai jie atsiranda visokiuose pavojuose ir dangybė iš jų žūna, iki dasiekia geidžiamąją vietą.

Daugybė visokių pasakojimų eina apie tą, kaip paukščiai ant tūlo laiko pranyksta: vieni pasakoja, būk skandinai į vandenį, išperi vaikus ir grįžta, ant rudens vėl į pietus. Daugybė visokių pasakojimų eina apie tą, kaip paukščiai ant tūlo laiko pranyksta: vieni pasakoja, būk skandinai į vandenį, išperi vaikus ir grįžta, ant rudens vėl į pietus. Daugybė visokių pasakojimų eina apie tą, kaip paukščiai ant tūlo laiko pranyksta: vieni pasakoja, būk skandinai į vandenį, išperi vaikus ir grįžta, ant rudens vėl į pietus.

Kas darosi Rusijoje, tai tas nei vienam jau nenaujiena. Pilni laikrašciai žinių, kaip visokie pristavai ir stražninkai, tardydami „prasikaltėlius“, kankina jį įvairiais būdais pakol jis „nepripažįsta“ prie kaltės. Kaltas ar ne kaltas, bet jeigu pristavas sako, kad kaltas, tai taip ir turi sakyti!..

Man pačiam teko matyti Kadnikovė, Vologdos gub., kaip gorodavikai inkišę cipėn biskį pasigėrusį „mužiką“, skaldydavo jam galvą ir laužydavo šonkaulius. Pakliuvęs cipėn, retas beiseidavo su visais dantimis. Daug žymas dantų tūtais — tai nenaujiena... Šį pavasarį ant Kaukazo labai atsižymėjo Suramsko pristavas Dyšinskis. O, jis labai gerai mokėdavo prasikaltėlius „tyrinėti“. Nenori prasikaltėlius pripažinti, Dyšinskis paima „nagaiką“, adatų, etc. ir jis, noroms-nenoroms, turi sakyti, kaip nori pristavas. Nusistebėdavo neretai ir teisėjas. Teisėjas sako: „Juk tu pripažįnai pristavui prie kaltės, kogi besigini!“ — Prasikaltėlis atsako: „turėjau pripažinti, nes kitaip būtų užmušė“. Seki gerai Dyšinskini. Jo inkvizitoriškas gabumas buvo plačiai žinomas. Iš augštesnės valdžios jis gaudavo „nagras“ ir pagyrimus: „energiškas vyras, — žmogus, gerai pildantis savo pareigą,

**Czia Jums
Keletas Klausimu???**

Ar pavargę ir pailsę? Apsunkę ir silpnę? Išbliskę? Liežuvis aptrauktas? Viduriai sukietę? Tankiai galva skauda? Viduriai nemala? Veidas pageltes? Nesinori nieko veikti? Kas jums padės?

**Severos
Gyvasties Balsamas?**

(Severa's Balsam of Life)

Jis į visus organus veikia taip harmoningai, kad veikia prašalina iš kuno visus nesveikumas ir sugrąžina sveikatą ir jėgas.

Butelys 75c.

STIPRUS NERVAI

Butinai reikalingi kiekvienam, norint turėti visur pasisekimą. Aitrumas, nervingi galvos skaudėjimai, nemiga — silpna nervus. Ištikimiausias vaistas, sustiprinąs nusilpnusius nervus, yra

Severos Nervotonas

(Severa's Nervoton)

Dolaris butelys.

Jei, abelnai, reikalinga turėti namuose vaistų, tai tebūnie Severos Vaistai. Juos visur aptiekose galima gauti. Neimkite kitų. Jei jūsų aptiekose jų neturėtų, rašykite mums. Daktarišką patarimą duodame d y kai.

Parsiduoda bučernė ir grosernė už labai pigią kainą, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų, biznis eina gerai. Priežastis pardavimo blogi santykiai šeimoje. Atsišaukite
47 Kent Ave., Brooklyn, N. Y. (24)

**KAS ČIA DO BIESAS?
NAGI „TARKA“!**



SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS



Kas prisiųs mums dolerinę Tas gaus tarką poperinę. Juk bus per visą metą, Juokai eina į sveikatą. Prisiuntusieji už 10c. markučių, gausite vieną numerį dovanai. Adresuokit:

P. Narvydas,

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagrąžinimas sienos kiekvieno lietuvių stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

**“Feeling Better Already
Thank You!”**

Mielai aš paklausiau jūsų patarimo ir ištitrynau su

**Dr. Richter'o
Pain-
Expelleriu.**



Dingo skaudėjimas kakle ir diegimas šone, jaučios visiškai gerai. Privalo būti kiekvienos šeimos šepojė. Sergėkis nuo pamėgdžiotų. 25c ir 50c.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York. Richterio Congo Piliės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c ir 50c.

Mėsinyčia ant pardavimo. Geroje vietoje, išdirbtas biznis, elektrikinės mašinos darymui kilbasų. Prekė pigi. Dasižinokit: „Vien. Liet.“ ofise, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y. (15)

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szlupiate-Jankuckiene.

gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12-2 po piet, nuo 7-8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Pirmutinis lietuviškas Jamaica ofisas dėl darbininkų.

Iš Brooklyno imkit ant Broadway Cypress Hills karą, persimainyt ant Jamaica ave. Karo, išlipt ant Rockaway Road, eit po tiesiai iki Lincoln ave.

A. Švirmickiūtė-Salučka
204 Henry St. Jamaica, L. I.
Tel. Jamaica 493 R.

VIENAITINIS KELIAS.

Vienaitinis ištikimas, nors gal ne visados greičiausias kelias prie pasisekimo yra nuopelnas. Geras dalykas galų gale turi laimėti ir nužerti šalin viską, kas jam užkerta laimėjimo kelią. Žmonės noriai priima ir paremia viską, kas tik turi šioki tokį nuopelną. Daugiaus negu 22 metu atgal pasirodė originalis Trinerio Amerikoniškas kartaus Vyno Eleksiras ir pergalejęs visas priešinybes, laimėjo augstą vietą tarp šeimynišku gyduolių; tą vietą jis ir dabar užima ypatingai skilvio ligose, nedateklini kraujo esant ir visose ligose, kurios eina iš blogo grumuliavimo. Jis privalo but rekomenduotas nusilpnėjime, nerviskume, nustojus miego, vėmimams esant, gazu dieglinose ir panašiuose ligustuose prajuvoose. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

**VISIEMS DEL
GEROVES!**

Mūsų viengėčiai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiai atsitalko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio jokiu būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlį, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N.Y.

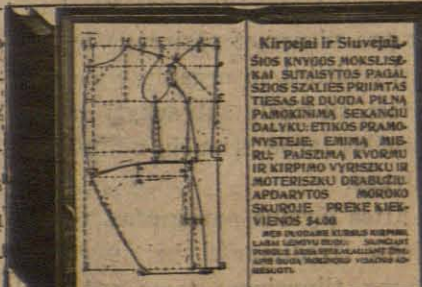
VISŲ ATIDŽIAI!

Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

- Mūsų uždavinys \$1.00
- Slaptinga žmogaus didybė .. 40
- Mirtis ir kas toliau 30
- Gimdymo slėpiniai 40
- Žmonijos kelias 20
- Visatos saranga 25
- Likimo kilmė 50
- Apsisųvietimas 40
- Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25
- Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) 25
- Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 25
- Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) 25
- Kurie norite gauti augščiau paminėtas knygas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.



Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

etc.” Tik paskutinis tardymas jam nevisai nusisekė. Perdaug jau visi pradėjo rėkti ant jo. Dalkas eina apie Gobadze, intartą vagystėje kokių ten daiktų, pavogtų nuo Omiadze. Buvo taip: Pristavas pašaukė jį jas save ir liepė prisipažinti. Lobadze neprisipažįsta. Tuomet pristavas paliepė stražninkams jį plakti, pakol jis neapalpo... Paskiaus pristavas paliuosavo jį ant trijų dienų, paliepęs sujieškoti Omiadzės daiktus. Po trijų dienų, 27 balandžio, Lobadze sugrižo be daiktų, nes sakėsi nevogęs. Tada Dyšinskis liepė stražninkams nuvesti jį sklepan. Čia jį išrėdė nuogu ir plakė jaučio gislomis. Atėjo ir pristavas su Omiadze, bet Lobadze neprisipažįsta. Tada pristavui paliepus, stražninkai atsinešė raudonai inkaitintą geležį, paguldė Lobadze ant grindžių, paėmė jo lytišką sąnarį ir degino jį gelže... Lobadze kaukia, raitosi, cypja, bet neprisipažįsta. Pristavas spardo jį, keikia iš piktumo. Stražninkai paguldo Lobadze kniupščiu ir karšta geležė degina antrą pusę, pakol jis neapmiršta... Kaip girdėtis, tiesmas nuteisė Dyšinskį 2½ metams „areštantų rotos“ už tą

inkviziciją, nes perdaug jau publikos liūdijo šitą sceną. Tai, kaip pavadinti šitus apsireiškimus!... Ispanijos zokoniškai-inkvizitoriai vargu buvo gabesni už pristavą Dyšinskį. **Nežinomas.**

Tas žmogus tur teisę ką norint papeikti, Kurs moka ir nori patsai geriau veikti.

Gyventi tiktai del savęs didelė nelaimė.

Kas kitiems spąstus gudriai statyti moka,

Pats dažnai į juos netyčia įšoka.

Geriausai yra tie dantis, ką moka liežuvį gerai pūšksti.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo brolio Prano Jesevičiaus. Trijs metai atgal gyveno Shendoah, Pa., o dabar nežinau kur. Tat meldžiu jo paties arba tų, kurie žino apie jį, man pranešti šiuo adresu: Jonas Jesevičė,
Box 104, Stanton, Ind.

Pajieskau Ursulės Gelgaidžiūtės. Ji liko New Yorke ant 155 St. 9 dieną berželio su drauge. Atsišaukite ant adreso:

P. S.,

554 W. 50th New York, N. Y.

LIETUVOS UKININKAS

seniausias Lietuvoje lietuvių laikraštis (nuo 1905 metų pabaigos), eina Vilniuje kas savaitė (nedėlia) su priedais:

ŽEMĖ — kas 2 savait., ukio reikalams pašvęstas priedas.

SVEIKATA — kas 4 sav. rašoma apie ligas ir sveikatos užlaikymą.

JAUNIMAS — kas 4 sav., tai jaunimo laikraštis.

ŽIBUTĖ — moterų reikalams pašvęstas laikraštis.

Metiniai „L. Uk-o“ emėjai gauna da dovanai didelį kalendorių 1913 m. Ukininkai premijoms už raštus gauna ukio padargų.

„Liet. Ukininkas“ duoda įvairius patarimus: ukio, teisų (provų) ir kt. reikaluose.

Per „Liet. Ukininką“ galima užsisakyti visokios knygos.

„Liet. Ukininke“ rašo arba pasižadėjo rašyti: daktarai—P. AVIŽONIS, O. BIRMANMAITE, K. GRINIUS, S. MATULAITIS ir kt.; veterinarai—VEITAS, JAŠINSKAS, MOCKUS; advokatai—Dumos atstovas A. BULOTA, J. VILEIŠIS, M. SLEŽEVIČIUS, buv. II Dumos atstovas P. LEONAS ir kt., buv. I Dumos atst. inžinierius P. VITKANSKAS; agronomai—J. MASIULIS, Z. LIUDKEVIČIUS; agron. stud.—KRISCIUNAS, KLIMAS; taipgi—G. PETKEVICAITĖ (BITĖ), ŽEMAITĖ, JOVARAS, VARGOVAIKIS, MORKUS, A., BALTRŲ DĖDĖS KAIMYNAS ir daug kitų.

„Liet. Ukininke“ rašoma taip, kad ir nemokyčiausi supranta.

„Liet. Ukininko“ kaina:

Amerikoje metams 2 dol. 20 centų (4 rub.), pusei metų 1 dol. 10 c. (2 rub.) Lietuvoje metams 3 rub. (1 dol. 65 c., pusei metų 1 rb. 50 k. (83 c.), 3 mėn. 75 kap.

Teipogi naudinga yra užsisakytį dažniausia einantis pigiausias laikraštis

LIETUVOS ŽINIOS

eina TRIS KARTUS Į SAVAITĘ, UŽ 4 RUB. duoda 150 NUM. ir da nemokami PRIEDAI.

MOKYKLA (lig šiol tėjo prie „Liet. Ukininko“) — mėnesinis mokytojų laikraštis.

AUŠRINĖ su Vasaros Darbais ir Farmaceutų reikalais — moksleivių laikraštis.

„LIET. ŽINIŲ“ KAINA: Amerikoje metams 3 dol. 30 c. (6 rub.), pusei metų 1 dol. 92 c. (3 r. 50 k.); Lietuvoje metams 4 rb. (2 d. 10 c.), pusei metų 2 r. 20 k. (1 dol. 20 c.)

Nuo lapkričio 1 d. 1911 m. pradėjo eiti mėnesinis laikraštis pašvęstas kooperacijos (vart., kred. ir kt. drg. reikalams).

„BENDRIJA“ KAINA: Amerikoje metams 1 dol. 10 c. (2 rub.) pusei metų 60 c. (1 rub. 10 k.), Lietuvoje metams 1 r. 50 k. (83 c.), pusei metų 85 kap.

„LIET. UKININKA“, LIET. ŽINIAS“, BENDRIJA“, VILNIAUS KALENDORIŲ IR KNYGAS leidžia pasitikėjimo BENDROVĖ

F. BORTKEVICIENĖ, K. GRINIUS IR KO.

Bendrovės nariai, įmokę 25 rub., gauna „Liet. Ukininką“ arba „Bendriją“ visuomet DOVANAI (tik vieną iš jų), arba „L. Žinias“ primokėdami kasmet po 1 rublį. Už 50 rub ir „Liet. Žinias“ gauna dovanai. Bendrovės įstatus išsiunčiame pareikalavus.

1911 metais BENDROVĖ išleido spalvuotą LIETUVOS ŽEMLAPĮ su etnografiška siena. Žemlapio kaina be viršelių 50 k., su viršeliais 70 k., su puikesniais viršeliais ir drobe paklijuotas 1 rub. Assiuntimui reikia da pridėti 8 k., o jei norite apdraustą—tai 18 k.

P pinigai geriausia sūgti money orderiais, tik pasirašyk it ant money orderio vardą ir pavardę.

Visų trijų laikraščių („Liet. Ukininko“, „Liet. Žinių“ ir „Bendrijos) adresas tas pats:

Russia - Lithuania - Vilnius, Semionovska, 10

ir pridėti vardą to laikraščiui kuriam siunčiate.

Clix Cigarettes

SUMAIŠYTA ĮVAIRIAUS KELETO TAUTŲ TABAKO
10 Cigaretu už 5c

Tuose cigaretuose indėta didžiausia vertybė, kokios niekas ligi šiol neindėjo. Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilną pažintį apie KIEKVIENAME PAKELIJ BASITE KUPONĄ. RINKITE JUOS. Už dešimtį tokių kuponų gausite vieną pakelį OLIX cigaretų dovanai. Pas visus pardavėjus.

5¢



LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Telephonas 2320 Greenpoint. Lutkauskas ir Garšva. Graboriai ir Laidotuviu Direktorai. Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių. PARSAMDOME KARIETAS...

Nauja Krautuve. Atidariau naują krautuve visokių Vyrišku Drabužiu. KAS TIK VYRAMS REIKALINGA. Kaip pavasarių taip ir vasarių. Peter T. Markevich 131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠĖJO IŠ-PO SPAUDOS: APIE KUNO ISLAVINIMĄ. Pagal prof. Bliučilį parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pust. 74. Kaina 15 centų.

VILKU LIZDAS. Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgelės. Pust. 117. Kaina 35 c.

PAZVELGUS ATGAL. Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1.

J. J. Paukštis & Co. 120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

TEATRALISKOMS DRAUGYSTĖMS, KUOPOMS IR ŠIAIP VISIEMS ŽINOTINA. TIK-KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS GRAŽUS GR. Levo Tolstojaus veikalas „Nuo Degtinės“...

kreipkitės žemiaus nurodytu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje knygiaus vardu: A. B. STRIMAITIS, 307 W. 30th st., New York City.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius. Geras darbas. Vidutiniska čienia. G. BENSON, 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

New Telephone 1070 R. Vienatinis ir Geriausias Fotografistas. Jos. Shukis 20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Pigiausios kainos - Didžiausia apsauga \$100,000.00. Skaitykite atydziai! Nesiduokite apgadinēt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams.

FRANAS URBONAS. Visi, kurie jieskote sveikatos, galite ją gauti rododys tikrą kelią in sveikatą. 151 Metropolitan Ave. cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Table with 2 columns: Title/Author, Price. Includes: Lietuviška chrestomatija, 176 psl. 40c; Dėdai ir Gražina, 61 psl. 25c; Europos Istorija, 319 psl. 25c.

Antanas Stašauckas. Labai puikioje vietoje salunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiančius cigarus.

Daktaras Jonas J. Kaškiaučius. Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagalbsti prie gimdymo. VALANDOS: Nuo 9-12 ryt. nuo 6-8 vak. 88 Jefferson Str. priė Ferry Str. NEWARK, N. J.

Juokkis per visus metus! Užsirašęs „TARKA“ nuvaikysi nuo savo kaktos visas raukšles. Turėsi juoko, kada tik atsiminsi, kaip „TARKA“ perleidžia per savo brazdinį visokius ištvirkėlius ir liurbas.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE. Pirmutinė Lietuviška Krautuve Judančių Pareikusių Amerikoje. Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujansios mados.

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigūs. Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinistamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori.

Dr. O'Malley išaiškina priežastį paskmingo gydimo. IŠSIVERŽIMAS. Verikosėle arba netikrasis išsiveržimas. Puėkai ir visokios odos ligos. Be jokios operacijos, skaudėjimo ar apleidimo savo kaoidninio darbo. PRIEŽASTIS IŠGYDIMO. 1. DĖL TO - Kad jo neskaudinanti metoda likos naudota per jį suviršum 25 metus, o josios naudingumas likos prisavintas per teip vadinamus Rupturos „Specialistus“...

50,000 KNYGU DYKAI DEL VYRU Vertes Ira \$10.00 Kožnam Vyru Ligoniu. Jeigu sergate kokio vyrišku ligoje, rašikiete ing mus ogausite didelės vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibes vyriškume, abelman nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoje, vydiuriu, kepenų, inkštu arba pusies lygosie, gali lengvei išgydyte namosie.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“ Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Išėina kas Sereda. Užsirašant „Vienybė Lietuvninkų“ Amerikoje prekioja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiouose prekioja metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškamams rašyt ir kitokius spandos dalykus.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.



Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 7 dol. Kam reikalinga tank ai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis žmagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso mėto \$2.50
Ant pusės mėto \$1.25
Ant ketverčio mėto \$6c.
EURO-ROSIJOJE ir LIETUVOJE \$3.50
POJE Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
Prusuose 15 markų.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso mėto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuose 7 mk.

Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą mėną už \$3.00 Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
620-522 W. South Al.
MAHANAY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas. Artymessnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

PATENTS

Temporarily obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Carcets, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Good model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells how to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. Address, W. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvėpianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuojantys iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešais Central Dypą

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.
P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofisas atidaras DIENA IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVĮ.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiskaita Seniausi Bankini Nama. Uždėta 1848 m. \$100.000 (šimtas tūkstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėta į rėdišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmoinome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šiporotes paruošame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Kraujaus už pigiausių kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviernastis padome pigiai ir visas kitas reikalavimas popieras su palidujimu Konsulio. Atjiekojimą dalių atliekame kuotelsingiausiai.
Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. Nėdėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

Zmijecznikas yra tikras

ZMIJEČZNIK
RATTLESHAKE
LINIMENT
Tikrai Groblevskio

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STREŪNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbsti, neįdiešk rodos pas kokius nemokintus žydėlius ar kryžius savo priepuoli, bet kreipkitės arba tiesiai parašyk pas savo loana vientsautį, reikalaujamas tikrų, grynų ir gydancių vaistų — pas
ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.
garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitkrinsi, kad neįskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždribto cento.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikta randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudikių, vyrų ir moter.
„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!
Ypatinai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailisi. Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS - pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvėpenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauceja \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)



BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00
Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių / minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierį 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokį prekę, tai kaip dykai.
J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškių (sisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jau išėjo Labai pageidaujama, naujausia knyga, mokslas apie sveikatą
"DAKTARAS".

ŠITA KNYGA parašyta naujausio mokslo ir išradimo geriausio budo gydyme, pripildyta tokiu puikia medega, kad kitose iki šiol išėjusiose lietuviškose knygoose to negalima rasti, kas yra patilpę knygoj "Daktaras".
ŠITA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apstieškia, kaip išrodo ir kaip greičiau, geriau ir kur galima išgydyti.
TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslapybes bei ligas ir teip-pat apie moteris teip-pat daug.
ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" dikėliai aprašo atidengiant daug paslapybių, apie geriausius smaugimus ženybinių gyvenimo ir teip-pat kaip ir kada geriausiai apsivesti ir kaip būti laimingu.
TOJ KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai, pamokina kaip javnus vyrus teip ir moteris, kas butinai kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems teip ir jaauniems. Ženotiams ir nevduosems.
KIEKVIENAS SKYRIUS šios knygos yra labai žingėdus, o nemokantiems skaityti, tai mokantis kuris neturi dar šios knygos, su didėlia ukvata perskaitys tiems garšiai, kad galis daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori būti sveikas ir laimingai gyventi.
KNYGA "DAKTARAS" yra pavelsklais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslapybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantems. Tik perskaitytus šią knygą atrastis vėiską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.
APART KITŲ SKYRIŲ sergantems rodyjama skaityti žapie nerų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchititit ir limpančias ligas: teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas ir t. t.
JEI SERGI, tai pirmian ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ir kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti "DAKTARAS".
ŠITOJ knygoje "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išgydyti, kaip būti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsigarbiti.
NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prasant lietuviams jg išleido Philadelphia M. Klinika, todėl labo visumėnės, tad kiekvienas jg apturės, kuris tik prisigaliojis stampas už prisantimo kaštus. Apturėsi tuojau, tik visada reikia rašyti adresu: teip:
The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
VYRAI IR MOTERYS, kurie nesvelki ir nori būti sveiki—išgydyti, tad kaip žodžiu teip ir raštu (lietuviškai) gali atsiskaiti į šią tikrą Kliniką. Ateinančius primama šiomis valandomis per Kliniko Daktary:
Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nėdėlioje nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pėtn. vak. nuo 6 iki 8 val.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiame Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
8 d. į Rotterdamą 11 dienu į Liepoją
III klasa \$33 III klasa \$35
II " 48 ; II " 50
I " 65 ; I " 75
Išplaukimas iš New Yorko.
Russia June 29 Czar (n's) July 27
Kursk July 13
Del smulkėsnųjų žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
Jonas Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (Kampas Wythe ave.)

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rupeštinų ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.
Turiu už garbę apreiškiti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausiają praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00.
Valkų Drangas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio..... 10 c.
Aritmetika mokinimuisi rukundy, su paveikslais (apdaryta)..... 35 c.
Pinigus siūskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

H. B. ROSENSON,
BROOKLYN, N. Y.
817-819 Grand St., Telephone, 1108 Wmbsburgh
PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.